

בנק אגוד לישראל

בערבון מוגבל

תמצית דוחות כספיים

30 בספטמבר 2015

3	דוח הדירקטוריון
77	סקירת ההנהלה
92	הצהרות המנהל הכללי הראשי והחשבונאי הראשי
97	תמצית דוחות כספיים

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

בישיבת הדירקטוריון של הבנק, אשר התקיימה ביום 18 בנובמבר 2015, הוחלט לאשר את תמצית הדוחות הכספיים ביניים הבלתי מבוקרים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2015. הדוחות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. מובהר, כי ככלל, התיאור בדוח הדירקטוריון לרבעון זה (להלן - "הדוח") מתייחס לאירועים ושינויים מהותיים שחלו במצב ענייני הבנק עד מועד פרסום הדוח. יחד עם זאת, בחלק מהמקרים, לשם שלמות התמונה, כלל הבנק תיאור הכולל גם מידע שלדעתו אינו מידע מהותי. יש לעיין בדוח יחד עם דוח הבנק לשנת 2014 כפי שפורסם במערכת המידע "מגנא" ביום 26 בפברואר 2015 (מספר אסמכתא 039586-01-2015).

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות ההיסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחויות המשבר הפיננסי העולמי ואי הוודאות הכרוכה בהשלכותיו, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, התנהגות המתחרים ושינויים ספציפיים שיפורטו להלן. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "מתעתד", "צפי", "אמור", "חזוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "מתכננים", וביטויים דומים להם כגון: "יכול", "יהיה". השימוש בביטויים צופי עתיד אלו, כרוך בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהוא מבוסס על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים לא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על תחזיות לעתיד בנושאים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ועל תוכניות העבודה ותקציב הבנק לשנת 2015. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוחות אלה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוחות על מידע כאמור.

התפתחויות כלכליות

כלכלת ישראל

כללי

התוצר המקומי הגולמי, במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות, עלה במחצית הראשונה השנה בכ- 2.5% בחישוב שנתי. לפי אומדני הלמ"ס, התוצר המקומי הגולמי (במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת עונתיות) יעלה בשנת 2015 בכ-2.5%, וזאת לאחר עליה של כ-2.6% בשנת 2014 ועלייה של כ-3.3% בשנת 2013. על פי התחזית המעודכנת של חטיבת המחקר של בנק ישראל, לחודש ספטמבר 2015, בשנים 2015 ו-2016 צפוי התוצר המקומי הגולמי לצמוח בשיעורים של כ-2.6% ו-3.3% בהתאמה. צפי המדד לשנת 2015 הינו מדד שלילי של כ-0.8%. כמו כן, חטיבת המחקר צופה כי שיעור האינפלציה ב-12 החודשים הבאים (המסתיימים בתום הרבעון השלישי לשנת 2016) צפוי להסתכם בכ-0.6%.

תעסוקה וצריכה פרטית

לפי סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שיעור הבלתי מועסקים הממוצע בחודש אוגוסט של שנת 2015 עמד על 5.3%, לעומת 6.4% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המשתתפים בכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה עמד בחודש אוגוסט של שנת 2015 על 61.1% לעומת 64.3% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המשרות הפנויות הגיע ל-3.3% ברבעון השלישי (ממוצע חודשי) של שנת 2015, בהשוואה לשיעור של כ-3.2% ברבעון הקודם. נתוני הפדיון של כל רשתות השיווק מצביעים על עלייה בשיעור של 5.7% בחישוב שנתי ברבעון השלישי בשנת 2015, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. זאת, למול עלייה בשיעור של 1.2% ברבעון השני 2015, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

סחר חוץ, תנועות הון ושערי חליפין

הגרעון בסחר בסחורות בחודש ספטמבר 2015 הסתכם בכ-1.8 מיליארד ש"ח. מתחילת השנה הסתכם הגירעון בסחר בסחורות בכ-24.1 מיליארד ש"ח, לעומת כ-36.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בשנים 2014 ו-2013 הסתכם הגרעון המסחרי בכ-49.1 מיליארד ש"ח ובכ-51.3 מיליארד ש"ח בהתאמה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 התחזק השקל (שער ממוצע) אל מול הדולר, הליש"ט, היין והאירו. מנגד, נחלש השקל למול הפר"ש. ביחס לשערי סוף תקופה התחזק השקל אל מול הדולר, הליש"ט, היין והאירו, בשיעורים של 1.3%, 2.6%, 1.3% ו-9.4% בהתאמה. מנגד, נחלש המטבע המקומי אל מול הפר"ש בשיעור של 0.1%.

מדיניות פיסקאלית

נתוני ביצוע תקציב המדינה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הסתכמו בגירעון תקציבי בסך כ-3.8 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון תקציבי בסך כ-10.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ובהשוואה לגירעון שנתי בסך 32.7 מיליארד שקלים המתוכנן בהצעת התקציב לשנת 2015. יצוין כי תקציב ההוצאות לשנת 2015 נוהל על בסיס "טייס אוטומטי".

מתחילת השנה חלה עלייה נומינאלית של כ-5.1% בסך הוצאות הממשלה לעומת התקופה המקבילה אשתקד, לצד עלייה נומינאלית של כ-7.3% בגביית המיסים לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

מחירים ומדיניות מוניטארית

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 ירד מדד המחירים לצרכן הכללי ב-0.6 נקודות האחוז, המדד ללא דיור ירד ב-1.4 נקודות האחוז והמדד ללא אנרגיה עלה בכ-0.3 נקודות האחוז. נתון המדד שפורסם בגין חודש ספטמבר 2015 הציג ירידה של 0.4 נקודות האחוז.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015 הפחית בנק ישראל את הריבית לשיעור של כ-0.1%, הרמה ההיסטורית הנמוכה ביותר. ריבית זו נותרה ללא שינוי במהלך הרבעון השלישי. בחודש אוקטובר 2015 הודיע בנק ישראל על הותרת הריבית ברמה של 0.1%.

שוק ההון

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 עלה מדד ת"א-25 בכ-2%. מחזור המסחר היומי בשוק אגרות החוב (כולל תעודות סל) ירד בחודשים יוני-ספטמבר 2015 והסתכם בכ-3 מיליארד ש"ח בספטמבר 2015 לעומת כ-3.6 מיליארד ש"ח בחודש הקודם. המחזור היומי באגרות חוב מתחילת השנה הסתכם בכ-4.4 מיליארד שקל, גבוה אך במעט מהמחזור הממוצע בכל שנת 2014.

בניה ונדל"ן

בחודשים יולי-אוגוסט 2015 נרשמה עלייה של כ-68% בממוצע החודשי של הביקוש לדירות חדשות לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ועלייה של כ-2.3% לעומת הרבעון החולף. על פי סקר החברות של בנק ישראל לרבעון השלישי של שנת 2015 עולה כי בענף הבניה נרשמה עלייה בהיקף ביצוע העבודות רבעון שני ברציפות. התרחבות הפעילות משתקפת הן בבניית מבנים והן בבניית תשתיות. הפעילות המוגברת ממשיכה להיות מאופיינת במחירי קרקעות גבוהים ובמחסור בעובדים מקצועיים, גורמים המשפיעים על ההיצע. היקף ביצועי המשכנתאות ברבעון השלישי עמד על כ-17.03 מיליארד ש"ח, לעומת כ-17.45 מיליארד ש"ח ברבעון החולף, ירידה של כ-2.5% לעומת הרבעון החולף ועלייה של כ-31% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. קצב העלייה של מחירי הדירות (שמחוץ למדד) ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו באוגוסט 2015 עמד על 6.2%, לעומת קצב עלייה של כ-5.9% ב-12 החודשים שהסתיימו ביולי 2015.

כלכלה עולמית

מנתוני חודש ספטמבר עולה כי קצב התאוששות הכלכלה העולמית הואט, בעיקר על רקע התפתחויות בשווקים המתעוררים. קרן המטבע הבינלאומית הפחיתה בחודש ספטמבר 2015 את תחזית הצמיחה העולמית ל-2016 מ-3.8% ל-3.6%, ואת התחזית לצמיחת הסחר העולמי מ-4.4% ל-4.1%. מדדי הפעילות המובילים של ה-OECD מצביעים על כך שההאטה תימשך בחודשים הקרובים, כאשר האינפלציה במשקים רבים נותרה נמוכה.

ארה"ב – נמשכת אי הבהירות בנוגע למועד שבו יעלה הבנק המרכזי את שיעור הריבית בארה"ב. חלק מראשי הבנק המרכזי סבורים שהעלאת הריבית עשויה להתחיל עוד השנה, אולם על פי תחזיות השווקים ההסתברות לכך ירדה. הדחייה שחלה בהערכת השווקים לגבי מועד העלאה, וכן הצפי לצעדים מרחיבים נוספים באירופה וביפן, הביאו לעליות שערים בשווקים הפיננסיים.

אירופה – הצמיחה בגוש האירו נותרה נמוכה גם ברבעון השני, כ-0.4% במונחים שנתיים. נתון האינפלציה בגוש האירו נותר נמוך אף הוא, ואף נרשמה אינפלציה שלילית בשיעור של כ-0.1% בחודש ספטמבר 2015. על רקע נתונים אלו, מתחזקות הערכות שהבנק המרכזי האירופאי ינקוט צעדי הרחבה נוספים.

שווקים מתעוררים – בסין נרשמה ברבעון השלישי צמיחה של 6.9% (במונחים שנתיים), המהווה את קצב הצמיחה הנמוך ביותר בסין מאז המשבר העולמי בשנת 2008. על רקע נתונים אלו, הירידה במחירי הסחורות וירידה מחירי המניות בבורסה הסינית, הפחית הבנק המרכזי הסיני את שיעור הריבית משיעור של -4.6% ל-4.35% ואת יחס הרזרבה הנדרש מן הבנקים משיעור של כ-18.0% לכ-17.5%.

רווח ורווחיות (מאוחד)

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הסתכם הרווח הנקי בסך של 116 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 88 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 32%. תשואת הרווח הנקי להון (לפי בסיס הון ממוצע) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הסתכמה ב- 6.6% לעומת 5.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינויים העיקריים שהשפיעו על הרווח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

- הכנסות ריבית נטו לפני הפרשה להפסדי אשראי – ללא שינוי.
- גידול בסך של 36 מיליון ש"ח בהכנסות בגין הפסדי אשראי – ראה פירוט להלן (עמוד 8).
- גידול בסך של 16 מיליון ש"ח בהכנסות שאינן מריבית.
- קיטון בסך של 1 מיליון ש"ח בהוצאות התפעוליות והאחרות.
- עליה בשיעור ההפרשה למסים מכ- 33.8% לכ – 37.6%.

הרווח לפני מיסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 ב- 186 מיליון ש"ח לעומת 133 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 40%. תשואת הרווח לפני מיסים על ההון הסתכמה ב- 10.7% לעומת 7.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרבעון השלישי של שנת 2015 הסתכם ברווח נקי של 15 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 48.3%. תשואת הרווח הנקי להון (לפי בסיס הון ממוצע) לרבעון השלישי של שנת 2015 הסתכמה ב- 2.5% לעומת 5.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מיסים לרבעון השלישי של שנת 2015 הסתכם בסך 22 מיליון ש"ח לעומת 44 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 50%. תשואת הרווח לפני מיסים על ההון הסתכמה ב- 3.8% לעומת 7.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינויים העיקריים שהשפיעו על הרווח ברבעון השלישי של שנת 2015 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

- גידול בסך של 5 מיליון ש"ח בהכנסות ריבית נטו לפני הפרשה להפסדי אשראי.
- גידול בסך של 11 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- קיטון בסך 7 מיליון ש"ח בהכנסות שאינן מריבית.
- גידול בסך של 9 מיליון ש"ח בהוצאות התפעוליות והאחרות.
- ירידה בשיעור ההפרשה למסים מכ- 34.1% לכ – 31.8%.

הצגה מחדש – החל מהדיווח הכספי לרבעון השני לשנת 2015 מיישם הבנק, בדרך של יישום למפרע כללים חדשים בנושא היוון עלויות תוכנה הכוללים, בין היתר, קביעת סף מינימום של עלויות פרויקטים להיוון וקיצור תקופת ההפחתה. לפירוט השפעת היישום לראשונה של הכללים אלה ראה באור 3.ג.1. בנוסף, החל מהדיווח הכספי לרבעון הראשון לשנת 2015 מיישם הבנק בדרך של יישום למפרע את הוראת בנק ישראל בדבר אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ההוראה מעדכנת את דרישות ההכרה, המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. לפירוט השפעת יישום לראשונה ראה באור 3.ג.1 וכן ראה פרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים".

הנתונים לעיל ולהלן המתייחסים לתקופות קודמות הינם לאחר השפעות היישום למפרע האמורות.

התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למיסים

הכנסות ריבית נטו הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 ב- 427 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

להלן ניתוח תמציתי של התפתחות שיעורי הכנסה והוצאה ופערי ריבית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2014			2015			
יתרה ממוצעת	ריבית	הכנסות/הוצאות	יתרה ממוצעת	ריבית	הכנסות/הוצאות	שיעור
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			%
מטבע ישראלי לא צמוד						
26,261	372	1.89	24,928	451	2.42	
17,997	(65)	(0.48)	18,294	(126)	(0.92)	
		1.41			1.50	
מטבע ישראלי צמוד מדד						
6,026	103	2.29	6,841	139	2.72	
5,149	(63)	(1.63)	6,280	(97)	(2.06)	
		0.66			0.66	
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ						
4,274	92	2.88	3,334	79	3.17	
3,877	(12)	(0.41)	4,503	(19)	(0.56)	
		2.47			2.61	
סך פעילות בישראל						
36,561	567	2.07	35,103	669	2.55	
27,023	(140)	(0.69)	29,077	(242)	(1.11)	
		1.38			1.44	

בתקופה הנסקרת חלה ירידה בסביבת הריבית שהביאה את רמת הריבית לרמות שפל בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

במגזר הלא צמוד- פער הריבית הינו 1.41% לעומת 1.50% בתקופה המקבילה אשתקד.
 במגזר הצמוד מדד- פער הריבית הינו 0.66% בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. השינויים בשיעורי ההכנסה בגין הנכסים ובשיעורי ההוצאה בגין ההתחייבויות נובעים מירידת המדד הידוע בתקופה הנוכחית ב- 0.2% בהשוואה לעלית מדד של 0.1% בתקופה המקבילה אשתקד ומהבטחת רצפת מדד בגין חלק מהפיקדונות. במטבע חוץ- פער הריבית הינו 2.47% לעומת 2.61% בתקופה המקבילה אשתקד.
 סך הכל - פער הריבית הכולל הינו 1.38% לעומת 1.44% בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר הקיטון בשיעורי ההכנסה בגין סך הנכסים קוזז בחלקו על ידי קיטון בשיעור ההוצאה בגין סך ההתחייבויות. יצוין כי בתקופה הנסקרת גדלו יתרות העו"ש בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. יתרות העו"ש (שאינן נושאות ריבית) לא נכללות בנייתוח זה ולכן סך ההתחייבויות נושאות הריבית קטנו ובהתאמה גדל פער הריבית בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2014	2015	
מיליוני ש"ח		
32	37	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(49)	(94)	גביית חובות שהופרשו בעבר ⁽²⁾
(14)	(10)	הכנסה בגין הפרשה קבוצתית ⁽³⁾
(31)	(67)	הכנסה בגין הפסדי אשראי

(1) לפני קיזוז גביית חובות שהופרשו בעבר.

(2) בשנת 2015 נכללה גביית חוב בגין לקוח אחד בענף הפיננסיים בסך 66 מיליוני ש"ח.

(3) ההפרשה הקבוצתית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הושפעה בין היתר מעדכון מקדמי הפרשה קבוצתית, משינויים בתמהיל האשראי ומסיווג החובות הבעייתיים.

הכנסות ריבית נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך 494 מיליון ש"ח לעומת 458 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 8%.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך 304 מיליון ש"ח לעומת 288 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6%.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך 83 מיליון ש"ח לעומת 74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12%. בסעיף זה נכללו הכנסות בגין רווחים ממימוש והתאמת ערך של אגרות חוב והשקעה במניות בסך 49 מיליון ש"ח לעומת 68 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וכן הכנסות מפעילות בנגזרים בסך 31 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מעמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך 217 מיליון ש"ח לעומת הכנסות בסך של 208 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 4%.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך 612 מיליון ש"ח, לעומת 613 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 0.2%.

הוצאות השכר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך 349 מיליון ש"ח לעומת 348 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות פחת ואחזקת בניינים וציוד הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך 115 מיליון ש"ח לעומת 116 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 בסך 148 מיליון ש"ח לעומת 149 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההוצאות התפעוליות והאחרות מתוך סך ההכנסות (הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית) עמד בתשעת החודשים הראשונים של השנה על 83.7% לעומת 85.7% בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת 87.9% בכל שנת 2014.

ההפרשה למיסים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הייתה בשיעור של 37.6% לעומת 33.8% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי עומד על 37.71% בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. ההפרשה למס בתקופה המקבילה כללה הכנסת מס בגין שנים קודמות שנבעה בעיקר מסגירת שומות מס.

התפתחות הנכסים וההתחייבויות

מאזן הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 39,069 מיליון ש"ח לעומת 40,868 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, ירידה בשיעור של 4%, ולעומת 40,714 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014, ירידה בשיעור של 4%.

האשראי לציבור, נטו (לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי) הסתכם ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 22,969 מיליון ש"ח לעומת 21,713 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, עליה בשיעור של 6% ולעומת 23,997 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014, ירידה בשיעור של 4%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור נטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 עמדה על 23,202 מיליון ש"ח, לעומת 23,628 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 2%.

יתרת הפרשה להפסדי אשראי הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 220 מיליון ש"ח לעומת 246 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, ירידה בשיעור של 11%, ולעומת 256 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014, ירידה בשיעור של 14%. כמו כן, ליום 30 בספטמבר 2015 קיימת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי חוץ מאזני (המוצגת בסעיף התחייבויות אחרות) בסך 35 מיליון ש"ח לעומת 38 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014 ולעומת 44 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014.

א. סך סיכון האשראי הבעייתי¹ (במיליוני ש"ח):

יתרה ליום			
31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2015	
688	1,124	550	סיכון אשראי מסחרי בעייתי
49	62	52	סיכון אשראי בעייתי בגין אנשים פרטיים
737	1,186	602	סך סיכון אשראי בעייתי

ב. סיכון אשראי בעייתי¹ (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2014 ²			30 בספטמבר 2014			30 בספטמבר 2015 ²			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
302	26	276	616	24	592	291	31	260	פגום
124	12	112	145	6	139	87	10	77	נחות
311	33	278	425	105	320	224	42	182	בהשגחה מיוחדת
737	71	666	1,186	135	1,051	602	83	519	סך הכל
42	-	42	56	-	56	44	-	44	מזה: חובות שאינם פגומים, בפיקוד של 90 ימים או יותר ³ :
215	-	215	515	-	515	207	-	207	נכסים שאינם מבצעים ⁴ :

¹ הנתונים מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבוונאיות ולפני ניכוי יתרת הפרשה בגין הפסדי אשראי ולא כוללים ניכוי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

² הקיטון ביתרות החובות הבעייתיים לעומת 30 בספטמבר 2014 נובע בעיקר מגידול במחיקות החשבוונאיות בלקוח אחד בענף הפיננסיים, גבייה של חלק מחוב זה ברבעון השני של שנת 2015 והסרת סיווג חוב בעייתי ללקוחות בענף שירותים ציבוריים קהילתיים ובענף הנדל"ן.

³ לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק פיגור ובגין הלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק פיגור הנמצאות בפיקוד של 90 ימים או יותר.

⁴ חובות פגומים שאינם צוברים ריבית, לרבות אג"ח שאינו צובר ריבית.

ג. להלן מדדי סיכון עיקריים בגין אשראי לציבור:

31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2015	
1.1%	2.2%	0.9%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור**
0.2%	0.2%	0.2%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.1%	1.1%	0.9%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
106.5%	47.5%	103.8%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום**
90.1%	43.0%	85.9%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר בפיגור של 90 ימים או יותר**
2.2%	3.2%	1.6%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.4%	(0.2%)	(0.4%)	שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0.6%	***-	(0.2%)	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור הממוצעת*
60.8%	4.2%	(22.34%)	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* הנתון תנודתי עקב תנודתיות בהיקף המחיקות החשבונאיות. במהלך תשעת החודשים הראשונים לשנת 2015 סך הגביות גבוה מסך המחיקות.

** ירידה ביתרת החוב הפגום גרמה לשינוי ביחס.

*** שיעור נמוך מ - 0.01%.

ניירות הערך הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב – 7,774 מיליון ש"ח, לעומת 6,789 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, עליה בשיעור של 15%, ולעומת 6,074 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014, עליה בשיעור של 28%. היתרה נכון ליום 30 בספטמבר 2015 מתפלגת כדלקמן:

- 73% אגרות חוב ממשלתיות.
- 12% אגרות חוב של בנקים.
- 10% אגרות חוב קונצרניות, בעיקר של חברות ישראליות.
- 3% אגרות חוב של חברות ממשלתיות.
- 2% מניות

79% מהתיק מסווג כניירות ערך זמינים למכירה (ראה פירוט נוסף בבאור 2 לדוחות הכספיים). ניירות הערך בתיק הזמין למכירה מוצגים במאזן לפי שווים ההוגן, כאשר הפער בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לקרן הון, למעט ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני אשר אינן נזקפות לקרן הון אלא לרווח והפסד. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך של כ- 4 מיליון ש"ח ו- 1 מיליון ש"ח בגין מניות, לעומת ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך כ- 1 מיליון ש"ח ו- 2 מיליון ש"ח בגין מניות, בתקופה המקבילה אשתקד. קרן ההון נטו ליום 30 בספטמבר 2015 הינה חיובית ועומדת על כ- 68 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), ומורכבת מקרן הון חיובית בסך 116 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 48 מיליון ש"ח. בסוף דצמבר 2014 קרן ההון נטו היתה חיובית ועמדה על כ- 103 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), היא הורכבה מקרן הון חיובית בסך 132 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 29 מיליון ש"ח.

להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין למכירה ליום 30 בספטמבר 2015 (במיליוני ש"ח):

קרן הון נטו ⁸	קרן הון חיובית (רווחים שטרם מומשו)	קרן הון שלילית (הפסדים שטרם מומשו)	הערך במאזן (המהווה שווי הוגן)	
5	10	(5)	117	מניות ¹
12	39	(27)	3,276	אגרות חוב ממשלת ישראל
6	6	-	831	אגרות חוב ממשלות זרות
9	12	(3)	840	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל ²
*-	*-	*-	114	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים ³
				אגרות חוב קונצרניות:
19	23	(4)	267	חברות ממשלתיות ⁴
4	6	(2)	196	ענף הנדל"ן ⁵
13	20	(7)	483	אחרות ⁶
36	49	(13)	946	סה"כ אג"ח קונצרניות ⁷
68	116	(48)	6,124	סה"כ תיק זמין למכירה

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

- 1 כולל 34 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר הינה 15 מיליון ש"ח.
- 2 כולל 10 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 536 מיליון ש"ח בגין אג"ח בנק פועלים.
- 3 כולל 6 מנפיקים שהינם בנקים וחברות ביטוח בעיקר מגרמניה וארה"ב. היתרה הגבוהה ביותר היא 79 מיליון ש"ח.
- 4 כולל 5 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 194 מיליון ש"ח.
- 5 כולל 57 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 14 מיליון ש"ח.
- 6 כולל 81 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 45 מיליון ש"ח.
- 7 כל אג"ח הקונצרניות הינן של חברות ישראליות למעט יתרות של 40 מיליון ש"ח אשר הונפקו על ידי מנפיקים זרים.
- 8 קרן הון זו משקפת רווחים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון של הבנק, בסך של כ- 45 מיליון ש"ח, לאחר השפעת מס. ראה באור 13 בדוחות הכספיים "רווח כולל אחר מצטבר" - התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות ליום 30 בספטמבר 2015 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
					ניירות ערך זמינות למכירה:
					אגרות חוב אחרות -
(43)	(1)	(6)	-	(36)**	עד 20%
-	-	-	-	-	20% - 40%
					מניות -
(3)	-	-	-	(3)	עד 20%
(2)	(2)	-	-	-	20% - 40%
(48)	(3)	(6)	-	(39)	סה"כ ניירות ערך

* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיציית הפסד שטרם מומש הוא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה.
** בעיקר אגרות חוב ממשלתיות.

מדיניות ונהלי הבנק בדבר בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מפורטים בפרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים", בדוח לשנת 2014.

להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין למכירה ליום 31 בדצמבר 2014 (במיליוני ש"ח):

קרן הון נטו ⁸	קרן הון חיובית (רווחים שטרם מומשו)	קרן הון שלילית (הפסדים שטרם מומשו)	הערך במאזן (המהווה שווי הוגן)	
4	8	(4)	100	מניות ¹
55	59	(4)	3,605	אגרות חוב ממשלת ישראל
(3)	1	(4)	588	אגרות חוב ממשלות זרות
12	12	* -	778	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל ²
2	2	* -	92	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים ³
				אגרות חוב קונצרניות:
20	22	(2)	311	חברות ממשלתיות ⁴
2	5	(3)	140	ענף הנדל"ן ⁵
11	23	(12)	492	אחרות ⁶
33	50	(17)	943	סה"כ אג"ח קונצרניות ⁷
103	132	(29)	6,106	סה"כ תיק זמין למכירה

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

1 כולל 31 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר הינה 15 מיליון ש"ח.
2 כולל 8 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 579 מיליון ש"ח בגין אג"ח בנק הפועלים.
3 כולל 6 מנפיקים שהינם בנקים בעיקר מגרמניה וארה"ב. היתרה הגבוהה ביותר היא 79 מיליון ש"ח.
4 כולל 4 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 235 מיליון ש"ח.
5 כולל 48 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 16 מיליון ש"ח.
6 כולל 85 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 53 מיליון ש"ח.
7 כל אג"ח הקונצרניות הינן של חברות ישראליות למעט יתרה של 52 מיליון ש"ח אשר הונפקה על ידי מנפיק זר.
8 קרן הון זו משקפת רווחים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון של הבנק, בסך של כ- 69 מיליון ש"ח, לאחר השפעת מס. ראה באור 13 בדוחות הכספיים "רווח כולל אחר מצטבר" - התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות ליום 31 בדצמבר 2014 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
					אגרות חוב זמינות למכירה:
					אחרות -
(22)	-	-	(6)	(16)	עד 20%
(2)	-	-	-	(2)	עד 40%
					מגובי נכסים -
(1)	-	-	-	(1)	עד 20%
					מניות -
(1)	-	-	-	(1)	עד 20%
(1)	-	-	-	(1)	עד 40%
(2)	-	(2)	-	-	מעל 40%
(29)	-	(2)	(6)	(21)	סה"כ ניירות ערך

* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיציית הפסד שטרם מומש הוא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה.

להלן פירוטים נוספים בגין התיק למסחר (במיליוני ש"ח):

הערך במאזן (המהווה שווי הוגן)		
31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2015	
		מניות ⁽¹⁾ :
18	15	חברות ישראליות
8	9	חברות זרות
26	24	סה"כ מניות
572	1,581	אגרות חוב ממשלתיות- ישראליות
85	45	אגרות חוב אחרות
657	1,626	סה"כ אגרות חוב
683	1,650	סה"כ בתיק למסחר

(1) בעיקר תעודות סל.

נכסים בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 278 מיליון ש"ח לעומת 504 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014 ו- 432 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014. התנודתיות בנכסים בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מעסקאות בנגזרי מעו"ף.

הנכסים האחרים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 587 מיליון ש"ח לעומת 1,461 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014 ו- 1,315 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014. התנודתיות בנכסים אחרים נובעת בעיקרה מפעילות בנגזרי מעו"ף.

ביום 30 בספטמבר 2015 לבנק **נכסים המוחזקים למכירה** (רכוש קבוע) בסך 4 מיליון ש"ח. העברת הזכויות ומועד המסירה עתידים להסתיים עד לסוף 2015. ההשפעה על תוצאות הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 30,952 מיליון ש"ח לעומת 31,498 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014, ירידה בשיעור של כ- 2%, ולעומת 31,328 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014, ירידה בשיעור של 1%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 עמדה על 31,392 מיליון ש"ח, לעומת 29,904 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 5%.

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 316 מיליון ש"ח לעומת 575 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014 ו- 457 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014. התנודתיות בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מעסקאות בנגזרי מעו"ף.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 2,081 מיליון ש"ח לעומת 2,883 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014 ו- 2,850 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014. התנודתיות בהתחייבויות אחרות נובעת בעיקרה ממכירות בחסר בניירות ערך ונגזרי מעו"ף.

הון הבנק הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 2,383 מיליון ש"ח לעומת 2,285 מיליון ש"ח בסוף שנת 2014 ו- 2,386 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014.

הגידול בהון לעומת סוף שנת 2014 נובע מרווחי הבנק בסך 116 מיליון ש"ח, וכן מגידול בקרן ההונית בסעיף ההתאמות בגין התחייבויות להטבות לעובדים בסך 6 מיליון ש"ח בקיזוז קיטון בסך 24 מיליון ש"ח בקרן ההונית בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו.

יחס ההון לרכיבי סיכון, נזילות ומינוף

א. יחס ההון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2015	
9.65% ^{1,2}	9.54% ^{1,2}	9.50%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון (הון ליבה)
15.64% ^{1,2}	15.25% ^{1,2}	14.63%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

ב. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, החל מהדיווח לרבעון השני לשנת 2015 ואילך הבנק מאמץ את הוראות הגילוי בנושא יחס כיסוי נזילות ויחס מינוף. לפירוט נוסף ראה באור 5 ופרק "ניהול סיכונים".

1. נזילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015	
99%	יחס כיסוי הנזילות*
60%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* מחושב על בסיס ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

2. יחס מינוף

ליום 30 בספטמבר 2015	
2,398	הון רובד 1
43,504	סך החשיפות
5.51%	יחס המינוף
5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

¹ ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

² הוצג מחדש לאור יישום למפרע בעקבות הנחיית בנק ישראל בנושא היוון עלויות תוכנה.

פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו

ביום 5 ביוני 2014 פרסמה חברת מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוח עדכני בדבר דירוג הבנק ואופק הדירוג, כדלקמן¹:

אופק: יציב	a2.il	דירוג איתנות פיננסית פנימית
	P-1.il	פקדונות לזמן קצר
אופק: יציב	Aa3.il	פקדונות לזמן ארוך/אג"ח
אופק: שלילי	A1.il	כתבי התחייבות נדחים (הון משני תחתון)
אופק: שלילי	A2.il (hyb)	שטרי הון נדחים (הון משני עליון)

לפירוט ראה דוח מיידי מיום 5 ביוני 2014 (אסמכתא 2014-01-084264).

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014, למעט האמור להלן:

ביום 22.10.15 קיבל הבנק הודעה מאת מר בועז אוקון (להלן "הנאמן"), המחזיק בנאמנות את אמצעי השליטה בבנק עבור ה"ה שלמה וחיה אליהו, שלמה אליהו אחזקות בע"מ ואליהו חברה לבטוח בע"מ (להלן "קבוצת אליהו"), לפיה ניתן על ידי הפיקוח על הבנקים אישור עקרוני למתווה שהתבקש על ידי הנאמן, שעיקריו כדלקמן:

1. תקופת הנאמנות השנייה, כהגדרתה בכתב הנאמנות שצורף לדוח המיידי של הבנק מיום 24.10.12 (אסמכתא מס' 2012-01-262731) (להלן- "כתב הנאמנות"), היינו, תקופה בת שנה שתחילתה ביום 29.10.15 ואשר במסגרתה על הנאמן למכור את אמצעי השליטה בבנק של קבוצת אליהו, תוארך בשנה נוספת, כך שתקופת הנאמנות השניה תוארך משנה אחת לתקופה בת שנתיים.

2. בשנה הראשונה לתקופת הנאמנות השנייה ייעשה מאמץ מצד הנאמן למכור את אמצעי השליטה, כהגדרתם בכתב הנאמנות, "בבורסה או לצד שלישי בלתי קשור", הכל כאמור בסעיף 3.8 לכתב הנאמנות. על מאמץ זה יופקד מטעם הנאמן פרופ' אמיר ברנע אשר יועמדו לרשותו הסמכויות המלאות שהוקנו לנאמן כפי שפורטו בסעיף 3.8.1 לכתב הנאמנות.

3. אם אמצעי השליטה כאמור, כולם או מקצתם, לא ימכרו בשנה הראשונה לתקופת הנאמנות השנייה, יחולו במהלך השנה השנייה לתקופה זו, ביחס לאמצעי השליטה הנותרים שלא נמכרו כל הוראותיו של כתב הנאמנות המקורי, לרבות ההוראות הנוגעות ל"אבני הדרך כפי שנקבעו על ידי בנק ישראל", כמשמעותן בכתב הנאמנות (סעיף 3.8.1) (להלן- "המתווה המקורי"). כמו כן, בנק ישראל יוכל להודיע בשנה הראשונה לתקופת הנאמנות השנייה כי הוא מבקש לחזור למתווה המקורי, בין אם בעקבות הדיווחים שימסרו לו על המהלכים שנעשו בעניין מכירת אמצעי השליטה ובין מטעם אחר.

ביום 28.10.15 נמסרה לבנק הודעה מאת ב"כ קבוצת אליהו, ולפיה המפקחת על הבנקים אישרה את תיקון היתר החזקה של ה"ה שלמה וחיה אליהו באמצעי השליטה בבנק, כך שהוארכה במסגרתו התקופה הכוללת למכירת אמצעי השליטה בבנק בהתאם למתווה שהוצע על ידי הנאמן כאמור לעיל. כמו כן, מסר ב"כ קבוצת אליהו לבנק, כי כתב הנאמנות תוקן בהתאמה במסגרת אישורו של הפיקוח על הבנקים לתיקון היתר האחזקה

¹ יצוין כי, באוגוסט 2015 עודכנו סולמות הדירוג של חברה מדרוג כפי שפורסמו באתר מדרוג <http://www.midroog.co.il>

של קבוצת אליהו בבנק, הובהר, כי השעבוד על אמצעי השליטה של קבוצת אליהו בשיעור של 2.5% ממניות הבנק שנעשה לטובת צד שלישי, יפקע לא יאוחר מתום השנה הראשונה של תקופת הנאמנות השנייה. ראה דיווח מידי של הבנק מיום 25.10.2015 (אסמכתא 140841-01-2015), כמו כן, ראה דיווח מידי של הבנק מיום 28.10.15 (אסמכתא 143982-01-2015).

הסכמים מהותיים

לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014, למעט המפורט להלן:

ביום 27.10.2015 חתם הבנק על תוספות להסכם בין הבנק לבין כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן "כאל") ולהסכם נוסף בין הבנק לבין חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן "דיינרס"), חברה בשליטת כאל, שניהם מיום 1 ביולי 2010 (להלן "ההסכמים").

ההסכמים נקשרו בשעתם לתקופה של 10 שנים, ועל פיהם מנפיקות כאל ודיינרס כרטיסי אשראי, כרטיסי בנק וכרטיסים משולבים ללקוחות הבנק ומספקות ללקוחות את השירותים הכרוכים בהנפקת הכרטיסים ללקוחות והגלומים בשימוש בהם. ההסכמים מעגנים זכויות הצדדים וכן הסדרי תפעול ומתן שירותים על ידי כאל ו/או דיינרס לכרטיסי חיוב שיופקו במסגרת ההסכם וכן את יתר התנאים הנוגעים לכך.

במסגרת ההסכם עם כאל, ניתנה בשעתו לבנק אופציה בלתי עבירה, לרכוש מכאל 32,934 מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח של כאל, המהוות נכון למועד חתימת ההסכם 3% מהון המניות הרגילות המונפק והנפרע של כאל, בכפוף לאירועי התאמה שנקבעו בהסכם, וזאת במועד ההשלמה של הנפקה לציבור של ניירות ערך של כאל ובכפוף להשלמת ההנפקה (ככל שתבוצע).

במסגרת התוספות להסכם, בוטלה האופציה שהוענקה לבנק כאמור לעיל. כחלק מן התיקונים והתוספות הוסכם כי הבנק יקבל מכאל ומדיינרס תגמול ומענק שנתי בכפוף לתנאים עסקיים הנוגעים להנפקה משותפת של כרטיסים. תוקף ההסכמים העדכניים הוארך עד ל-31.12.2021 בכפוף לתנאיהם, ובכלל זה, תנאי ביטולם. תיקון ההסכמים על פי התוספות יכנס לתוקף עם קבלת פטור מהסדר כובל מן הממונה על ההגבלים העסקיים וכן עם קבלת אישור מאת המפקחת על הבנקים המתייחס לבנק ולכאל, ככל שיידרשו אישורים אלו.

פעילות מול גורמים בחו"ל

ביקורת בנושא ניהול החשיפה לסיכונים חוצי גבולות בפעילות לקוחות תושבי חוץ

ביום 29.9.14 התקבל מכתב בנק ישראל כי תבוצע ביקורת בבנק אשר תעריך את רמת החשיפה לסיכונים חוצי גבולות תושבי חוץ. במכתבו, ביקש בנק ישראל כי תבוצע ביקורת בבנק אשר תעריך את רמת החשיפה לסיכונים חוצי גבולות ותבחן את האופן שבו הם מנוהלים בבנק. הביקורת נדרשה לבחון את נאותות ניהול סיכונים חוצי גבולות הגלומים בפעילות תושבי חוץ, לרבות זיהוי והערכת הסיכון ובחינת נאותות הנהלים, המערכות והבקורות המיושמים בבנק. בכלל זה, לבחון את נאותות המדיניות, תפקוד הממשל התאגידי ואיכות הבקורות המיושמות בכל שלושת מעגלי הבקרה. הביקורת בבנק בוצעה על ידי הביקורת הפנימית. הדו"ח נדון על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק והוגש לפיקוח על הבנקים.

ביום 16 במרס 2015 פרסם המפקח על הבנקים מכתב בדבר ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות הבנק (CROSS-BORDER). במכתב מפורטים הצעדים שבהם על התאגידים הבנקאיים לנקוט בנושא זה וביניהם, בין היתר, קביעת מדיניות ונהלים בתחום, סיווג לקוחות בסיכון גבוה כתוצאה מפעילות חוצת גבולות,

קביעת מדרג סמכויות לאישור פתיחת חשבון במקרה של זיקה לפעילות חוצת גבולות, גיבוש בקרות בתחום ועוד. במהלך הרבעון השני לשנת 2015 הוקמה בבנק וועדת היגוי של ההנהלה לטיפול במשימות הנכללות במכתב הפיקוח ובדו"ח הביקורת לעניין סיכונים חוצי גבולות. הבנק מוסיף לטפל במשימות השונות הנכללות בהתאם לאמור במכתב הפיקוח ובדו"ח הביקורת.

הליכים משפטיים והתחייבויות תלויות

ראה פירוט בבאור 8.ב.6).

פעילות חברות מוחזקות עיקריות

חלקו של הבנק ברווח הנקי של חברות מוחזקות לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הסתכם בסך של כ- 15 מיליון ש"ח לעומת כ-29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. נציין כי, בתקופה המקבילה מומשו השקעות בחברה מאוחדת.

הון אנושי

- ביום 29 בינואר 2015 נחתם הסכם שכר חדש בבנק לאומי לשנים 2015 – 2018 שעיקריו הפחתת מנגנון עדכון השכר השנתי ושינויים בזכויות ובמענקי יובלות. השפעת הסכם השכר באה לידי ביטוי באופן חלקי בדוחות הכספיים לשנת 2014 ובאופן מלא בדוחות הכספים החל מהרבעון הראשון לשנת 2015.
- למעט האמור לעיל, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

תיאור מצב המיסוי

- לעניין מכתב מאת רשות המסים משנת 2011 המבקש לשנות את סיווג של חברת בת של הבנק, אגוד מערכות בע"מ מ"עוסק" ל"מוסד כספי"- ראה באור 8.ב.7).
- לעניין עדכון שיעורי מס רווח ומס שכר - ראה באור 15.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

אפיון המגזרים נגזר בעיקר על פי תחום עיסוק הלקוחות. לעניין תיאור מפורט של מגזרי הפעילות ואופן מדידתם לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014. פרטים נוספים בדבר מגזרי פעילות ראה בבאור 14 לדוחות הכספיים.

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן¹:

מגזר פרטי – המגזר מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית וללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי, לרבות שירותי ייעוץ להשקעות. כמו כן כולל המגזר עסקים קטנים אשר מנוהלים במסגרת אגף קמעונאות ואת פעילות המימון לדיור.

מגזר עסקי – המגזר מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים, ממגוון ענפי משק – כאשר ענפי הליבה בהם המגזר מתמחה הינם בניה ונדל"ן (בדגש על ליווי בניה למגורים) ולקוחות פעילים בשוק ההון.

מגזר יהלומים – המגזר כולל לקוחות פעילים בענף היהלומים אשר רובם חברים בבורסת היהלומים ברמת גן.

מגזר ניהול פיננסי – מגזר זה מרכז את כלל ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק בשקלים ובמט"ח ואת ניהול הנדל"ת. המגזר כולל את פעילות הבנק עבור עצמו בניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) ובמכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות פוזיציות מטבע וריבית. כמו כן, מועמסות על מגזר זה עלויות הנובעות מהצורך בשמירה על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים, הבאות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות.

אחרים והתאמות - כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי לפי מגזרי פעילות, במיליוני ש"ח:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מגזר
2014*	2015	2014*	2015	
5	(7)	5	(2)	פרטי
51	82	18	11	עסקי
18	4	6	(5)	יהלומים
11	41	(3)	15	ניהול פיננסי
3	(4)	3	(4)	אחרים והתאמות
88	116	29	15	סך הכל

* מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים ויישומן למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא עלויות תוכנה, ראה באורים 1.ג.1 ו- 2.ג.1.

¹ יצוין כי כל בנק מסווג את לקוחותיו למגזרים לפי פרמטרים שונים וכן מקצה הכנסות והוצאות למגזרים לפי פרמטרים שונים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר הפרטי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
סך הכל	מימון לדירור	עו"ש עסקי ⁽¹⁾	לקוחות פרטיים
במיליוני ש"ח			
57	24	4	29
5	(4)	*-	9
31	2	2	27
*-	-	*-	*-
93	22	6	65
-	1	*-	(1)
(2)	*-	(1)	(1)

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
סך הכל	מימון לדירור	עו"ש עסקי ⁽¹⁾	לקוחות פרטיים
במיליוני ש"ח			
70	24	5	41
-	-	-	-
31	3	3	25
*-	-	-	*-
101	27	8	66
1	(1)	1	1
5	6	(1)	*-

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי (הפסד) **

(1) לקוחות עסקיים בעלי אובליגו עד 500 אלפי ש"ח.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים ויישומן למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא עלויות תוכנה, ראה באורים 1.ג.1 ו- 2.ג.1.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר הפרטי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
סך הכל	מימון לדיור	עו"ש עסקי ⁽¹⁾	לקוחות פרטיים
במיליוני ש"ח			
164	68	10	86
14	(14)	2	26
93	6	8	79
1	-	*-	1
272	60	20	192
8	(1)	3	6
(7)	2	(2)	(7)

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי (הפסד)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
סך הכל	מימון לדיור	עו"ש עסקי ⁽¹⁾	לקוחות פרטיים
במיליוני ש"ח			
205	73	14	118
-	-	-	-
89	8	8	73
*-	-	-	*-
294	81	22	191
2	(1)	2	1
5	15	(4)	(6)

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי (הפסד)**

(1) לקוחות עסקיים בעלי אובליגו עד 500 אלפי ש"ח.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים ויישומן למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא עלויות תוכנה, ראה באורים 1.ג.1 ו- 2.ג.1.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם הפסד בסך 7 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-272 מיליון ש"ח לעומת 294 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-7.5%.

ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-178 מיליון ש"ח לעומת 205 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-13%, הנובעת בעיקרה מירידה בהכנסות מפיקדונות, כתוצאה מקיטון במרווחים, בעיקר עקב ירידת ריבית בנק ישראל בקיזוז עליה בהכנסות בתחום האשראי. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-94 מיליון ש"ח לעומת 89 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נובעת בעיקר מעליה בהכנסות מפעילות לקוחות בניירות ערך והמרות מט"ח.

ההוצאות הסתכמו ב-275 מיליון ש"ח לעומת 284 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 3%, בעיקר כתוצאה מירידה בהקצאת הוצאות עקיפות על המגזר. ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-8 מיליון ש"ח לעומת 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מגידול בהפרשה קבוצתית.

מימון לדיור – הרווח הנקי הסתכם ב-2 מיליון ש"ח לעומת רווח נקי בסך 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות הסתכמו ב-60 מיליון ש"ח לעומת 81 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד כתוצאה מגידול בהוצאות מימון בינמגזריות. בהוצאות חלה ירידה בשיעור של כ-3.3% (כ-2 מיליון ש"ח), בעיקר כתוצאה מירידה בהקצאת הוצאות עקיפות על המגזר, לפרטים ראה באורים 1.ג.1 ו-2.ג.1, וכן פרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים". ההכנסה מהפסדי אשראי הסתכמה ב-1 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת האשראי המאזני הלוואות לדיור הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2015 בכ-7.6 מיליארד ש"ח (לרבות משכנתאות לקבוצות רכישה), לעומת 7.7 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014. ההלוואות שהועמדו במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו בכ-873 מיליון ש"ח לעומת כ-1,021 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לפירוט לגבי תיק המשכנתאות ראה גם פרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".

להלן מידע על הלוואות חדשות שבוצעו לרכישת דירת מגורים בביטחון משכנתא והיקפי מיחזור הלוואות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2014	2015	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
1,326	1,020	872	כספי בנק
*-	-	-	כספי אוצר
2	1	1	הלוואות עומדות
1,328	1,021	873	סה"כ הלוואות חדשות
338	201	267	הלוואות שמוחזרו
1,666	1,222	1,140	סה"כ הלוואות שבוצעו

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

לקוחות פרטיים – בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם הפסד בסך 7 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך 6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות הסתכמו ב-192 מיליון ש"ח לעומת 191 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה אשר נבעה בעיקר מגידול בהכנסות בתחום האשראי ובהכנסות מעמלות ניירות ערך ומט"ח. עליה זו קוזזה בחלקה על ידי ירידה בהכנסות מפיקדונות שמקורן בקיטון במרווחים, בעיקר עקב ירידת ריבית בנק ישראל. בתקופה הנוכחית נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך 6 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה, עיקר הגידול כתוצאה מעליה בהפרשה הקבוצתית שמקורה בעדכון המקדם הענפי. ההוצאות נשארו ברמה דומה לתקופה המקבילה אשתקד.

שירותים ומוצרים חדשים במגזר

גיוס לקוחות חדשים והגדלת נתח פעילות הלקוחות הקיימים מתבצעים, בין היתר, באמצעות פיתוח מוצרים חדשים והתאמת פעילות על פי צרכי הלקוחות.

הבנק ממשיך בתהליך רחב היקף לגיוס לקוחות פרטיים. במסגרת זו, מוביל הבנק בשנים האחרונות מהלך לגיוס לקוחות חדשים, במרכזו "חשבון הפוך" המציע ללקוחות המצטרפים לבנק אגוד ליהנות מתנאים מועדפים בניהול חשבונם בתקופת ההטבה. להערכת הבנק חבילת "חשבון הפוך" נותנת מענה מיטבי לצרכי הלקוחות מקבלי המשכורת: פטור מריבית חובה, ריבית זכות אוטומטית, ופטור מעמלות העו"ש המרכזיות – עמלת פקיד ועמלת ערוץ ישיר באמצעות מנגנון זיכוי. ההטבות ניתנות ללקוחות חדשים מעבירי משכורת. לאחרונה, יצא הבנק במוצר נוסף לגיוס לקוחות חדשים, "חשבון הפוך קרדיט". באמצעות מוצר זה, המעניק ללקוחות חדשים מעבירי משכורת הטבות בתחומי העו"ש והאשראי, הבנק פונה ללקוחות שפעילותם הבנקאית הנה מוטת אשראי. המוצר החדש מוצע במקביל ל"חשבון הפוך" וללקוח החדש מוצעת בחירה בין שני המסלולים.

בנוסף, מציע הבנק ללקוחות ותיקים את מסלול "חשבון הפוך מתמיד" הכולל פטור מעמלות העו"ש המרכזיות באמצעות מנגנון זיכוי והטבת ריבית על יתרות העו"ש בחשבונם. קבלת ההטבות מותנית בהעברת משכורת בסכום מינימלי ובהיקף הפעילות בחשבון. מהלך זה הינו ייחודי ונוגע בליבת פעילות הלקוח הפרטי עם הבנק ומהווה שלב נוסף ביישום האסטרטגיה העסקית של הבנק.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר העסקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
עסקיים	בניה ונדל"ן ⁽¹⁾	שוק ההון ⁽²⁾	סך הכל
במיליוני ש"ח			
43	15	5	63
(1)	*-	2	1
12	11	7	30
1	*-	2	3
55	26	16	97
(2)	(3)	(4)	(9)
(1)	9	3	11

הכנסות ריבית נטו:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך ההכנסות

הכנסות בגין הפסדי אשראי

רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
עסקיים	בניה ונדל"ן ⁽¹⁾	שוק ההון ⁽²⁾	סך הכל
במיליוני ש"ח			
47	15	9	71
-	-	-	-
17	8	10	35
*-	*-	3	3
64	23	22	109
(11)	(5)	9	(7)
11	10	(3)	18

הכנסות ריבית נטו:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח נקי (הפסד) **

(1) לקוחות הפועלים בתחום הבניה והנדל"ן.

(2) לקוחות הפעילים בתחום שוק ההון.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים ויישומן למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא עלויות תוכנה, ראה באורים 1.ג.1 ו- 2.ג.1.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר העסקי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
עסקיים	בניה ונדל"ן ⁽¹⁾	שוק ההון ⁽²⁾	סך הכל
במיליוני ש"ח			
127	45	20	192
(2)	*-	7	5
50	29	29	108
2	*-	7	9
177	74	63	314
(27)	(3)	(56)	(86)
18	22	42	82

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך ההכנסות
 הכנסות בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
עסקיים	בניה ונדל"ן ⁽¹⁾	שוק ההון ⁽²⁾	סך הכל
במיליוני ש"ח			
140	46	28	214
-	-	-	-
47	24	31	102
2	*-	7	9
189	70	66	325
(31)	(12)	21	(22)
29	27	(5)	51

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי (הפסד) **

(1) לקוחות הפועלים בתחום הבניה והנדל"ן.

(2) לקוחות הפעילים בתחום שוק ההון.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים ויישומן למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא עלויות תוכנה, ראה באורים 1.ג.1 ו- 2.ג.1.

המגזר העסקי

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים השנה הסתכם ב-82 מיליון ש"ח לעומת 51 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 61%.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב- 314 מיליון ש"ח לעומת 325 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ- 3.4%.

הכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-197 מיליון ש"ח לעומת 214 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-8%, הנובעת בעיקרה מירידה בהכנסות מפיקדונות, כתוצאה מקיטון במרווחים, בעיקר עקב ירידת ריבית בנק ישראל. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב- 117 מיליון ש"ח לעומת 111 מיליון ש"ח, גידול של כ-5.4%. הוצאות המגזר הסתכמו ב- 268 מיליון ש"ח, לעומת 270 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה הכנסה בגין הפסדי אשראי נטו בסך כ-86 מיליון ש"ח לעומת הכנסה בסך כ-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מקיטון בהפרשה הפרטנית עקב גביה וכן קיטון בהפרשה הקבוצתית.

לקוחות עסקיים – הרווח הנקי הסתכם ב- 18 מיליון ש"ח, לעומת 29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות הסתכמו ב-177 מיליון ש"ח לעומת 189 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 6.3% הנובעת בעיקר מירידה בהכנסות מפיקדונות שגרמה לקיטון במרווחים, בעיקר עקב ירידת ריבית בנק ישראל. ההכנסה מהפסדי אשראי נטו הסתכמה ב-27 מיליון ש"ח, בעיקר כתוצאה מירידה בהיקף ההפרשה הקבוצתית, וזאת לעומת הכנסה בסך 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות המגזר הסתכמו ב-175 מיליון ש"ח לעומת 176 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לקוחות הפועלים בתחום הבניה והנדל"ן – הרווח הנקי בפעילות תחום הבניה והנדל"ן הסתכם ב-22 מיליון ש"ח לעומת 27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה מהפסדי אשראי נטו הסתכמה ב-3 מיליון ש"ח, בעיקר כתוצאה מירידה בהיקף ההפרשה הקבוצתית, וזאת לעומת הכנסה של כ-12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות הסתכמו ב-74 מיליון ש"ח לעומת 70 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מעליה בעמלות בתחום האשראי. הוצאות הסתכמו בכ-42 מיליון ש"ח לעומת 41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היקף האשראי המאזני בענף זה (לא כולל אשראי לקבוצות רכישה) הסתכם ביום 30 בספטמבר 2015 בכ- 2.1 מיליארד ש"ח לעומת כ- 2.5 מיליארד ש"ח ליום 30 בספטמבר 2014. היקף הערבויות לרוכשי דירות הסתכם ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 2.1 מיליארד ש"ח לעומת 2 מיליארד ש"ח בספטמבר 2014.

הבנק עוקב באופן שוטף אחר מצב האשראי בכלל ומצב האשראי בענף הנדל"ן בפרט. הנהלת הבנק מקיימת דיונים רבעוניים בתחום ליווי הפרויקטים בנדל"ן בפורום מקצועי נרחב בראשות המנכ"ל, במסגרתו נסקרים באופן פרטני כל הפרויקטים המלווים בבנק תוך דגש על מצב הפרויקטים מהיבט המכירות ושילבי הפרויקט, עמידה בתחזית וכן מצב החשיפה. פרויקטים לגביהם מתקיימים הפרמטרים הדורשים מעקב מועברים לדיון בוועדת לווים במעקב ונדונים ומדווחים בוועדות הדירקטוריון הרלוונטיות.

לקוחות הפעילים בתחום שוק ההון – בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם הרווח ב-42 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקרו מהכנסה מהפסדי אשראי בסך כ-56 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בגין הפסדי אשראי בסך 21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וזאת כתוצאה מירידה בהפרשה הפרטנית עקב גביה שנרשמה מלווה בודד. הכנסות המגזר הסתכמו

ב-63 מיליון ש"ח לעומת 66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה, ירידה הנובעת בעיקרה מירידה בהכנסות מפיקדונות, כתוצאה מקיטון במרווחים, בעיקר עקב ירידת ריבית בנק ישראל בקיזוז עליה בהכנסות מפעילות בניירות ערך ומט"ח. הוצאות המגזר הסתכמו ב-51 מיליון ש"ח לעומת הוצאות בסך 53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר היהלומים

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב- 4 מיליון ש"ח לעומת 18 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון ברווח הנקי נובע בעיקר מהוצאה להפסדי אשראי בסך 11 מיליון ש"ח לעומת הכנסה מהפסדי אשראי נטו בסך 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה, בעיקר כתוצאה מעליה בהפרשה הפרטנית בנוסף לעליה בהפרשה הקבוצתית. ההכנסות הסתכמו בכ-42 מיליון ש"ח לעומת 37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יש לציין כי הכנסות המגזר מושפעות מתנודתיות שער החליפין של השקל אל מול הדולר. היקף האשראי המאזני ליהלומים הסתכם ביום 30 בספטמבר 2015 בכ-1.2 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה ביום 30 בספטמבר 2014. היקף סיכון האשראי החוץ מאזני הסתכם ביום 30 בספטמבר 2015 בכ-1 מיליארד ש"ח לעומת כ-0.7 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2014.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-41 מיליון ש"ח לעומת רווח נקי של 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר זה מרכז את כלל ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק בשקלים ובמט"ח. המגזר כולל את פעילות הבנק עבור עצמו בניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) ובמכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות פוזיציות מטבע וריבית. כמו כן, מועמסות על מגזר זה עלויות הנובעות מהצורך בשמירה על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים, הבאות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות. ההכנסות נטו בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו בכ-109 מיליון ש"ח לעומת כ-54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליה בהכנסות ריבית מניירות ערך וכן מהתאמת נגזרים לשווים ההוגן. היקף תיק ניירות הערך הממוצע לתקופה הסתכם ב-7.4 מיליארד ש"ח לעומת 5.7 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סכומים שלא הוקצו והתאמות

המגזר כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים. מזה הוצאה בסך 9 מיליון ש"ח בגין סכום שהוחזר על רווחים שהוכרו בעבר (ראה באור 8.ב.ג.) בקיזוז הכנסה בגין חלקו של הבנק בהכנסות ממכירת בניין הבורסה לניירות ערך בתל אביב. בתקופה המקבילה אשתקד הושלמה מכירת מלוא החזקות הבנק בחברת מאוחדת אימפקט ניהול תיקי השקעות בע"מ.

הלימות ההון

הלימות ההון של תאגיד בנקאי הינה מרכיב מרכזי בהערכת יציבותו של התאגיד. הלימות ההון נבחנת באמצעות היחס שבין בסיס ההון לבין הסכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנק, כהגדרתם בהוראות באזל 3.

גילוי איכותי בדבר יחס כיסוי נזילות - ראה פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם. לעניין עיקרי הוראת באזל 3 על שלושת נדבכיה ויישומם בבנק וכן לגבי טבלת הפניות לגילויים האיכותיים הנדרשים במסגרת הנדבך השלישי, מלבד האמור לעיל, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדו"ח השנתי של הבנק לשנת 2014. בפרק זה מובאים גילויים כמותיים ועדכונים לגילויים האיכותיים בלבד. בנוסף, ראה התייחסות לתהליך ה-ICAAP בתת הפרק "תכנון ההון" בהמשך.

להלן טבלת הפניות לגילויים הכמותיים הנדרשים במסגרת הנדבך השלישי, בהתאם למדיניות שנקבעה:

נושא	נושא משנה	מיקום	פרק	תת פרק	עמוד
מבנה ההון	פירוט מבנה ההון על רבדיו	דו"ח דירקטוריון	הלימות ההון	יחסי ההון על פי באזל 3	31-32
		דו"ח כספי	באור 5 – הלימות ההון		137-141
		אתר האינטרנט*			
הלימות ההון	נכסי סיכון ודרישות הון	דו"ח דירקטוריון	הלימות ההון	יחסי ההון על פי באזל 3	31-32
		דו"ח כספי	באור 5 – הלימות ההון		137-141
סיכון אשראי	סך חשיפות וחשיפה ממוצעת	דו"ח דירקטוריון	הלימות ההון	סיכון אשראי בגישה הסטנדרטית	34-35
		דו"ח דירקטוריון	הלימות ההון	סיכון אשראי בגישה הסטנדרטית	33-34
	דו"ח כספי	תוספת ד' - סקירת הנהלה		87-90	
	דו"ח דירקטוריון	התפתחות הנכסים וההתחייבויות		11-12	
	דו"ח כספי	באור אשראי לציבור		121-135	
	דו"ח דירקטוריון	הלימות ההון	סיכון אשראי בגישה הסטנדרטית	36-37	
	דו"ח דירקטוריון	הלימות ההון	סיכון אשראי בגישה הסטנדרטית	39	
	דו"ח דירקטוריון	הלימות ההון	יחסי ההון על פי באזל 3	32	
מניות בתיק הבנקאי	יתרת השקעה לרבות דרישת ההון	דו"ח דירקטוריון	הלימות ההון	סיכון אשראי בגישה הסטנדרטית	40
		דו"ח דירקטוריון	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם	סיכונים שוק / סיכון ריבית	54-55
יחס המינוף	יחס המינוף	אתר האינטרנט*			
יחס כיסוי נזילות	יחס כיסוי נזילות	אתר האינטרנט*			

* באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

יעדי הלימות ההון

לקראת הדיונים בתוכנית האסטרטגית התלת שנתית של הבנק לשנים 2016 – 2018, החליט דירקטוריון הבנק בישיבתו מיום 31 במאי 2015, על הגדלת יחס ההון הראשוני (רובד 1) של הבנק, כך שיעמוד על 10.25% ביום 31 בדצמבר 2017, והנחה את הנהלת הבנק להכין מתווה מפורט לעמידה ביחס ההון הראשוני כאמור. ראה דיווח מיידי בנושא מיום 1 ביוני 2015 (אסמכתא 2015-01-03-6150).

כמו כן הוחלט כי יחס ההון הכולל לא יפחת מ-13%, ובתרחישי הקיצון – היעד ליחס הון כולל לא יפחת מ-9% והיעד ליחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5%.

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, אשר מבוסס על תכניות העבודה של הבנק בכל הקשור לעמידה בדרישות ולשיפור יחס הלימות ההון והרכבו, לרבות הקטנת רכיבי סיכון או הגדלת הון עצמי רובד 1 באמצעות צבירת רווחים ו/או הנפקת הון רובד 2. המידע עשוי שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בעיקר בגורמים אלה: שינויים רגולטורים שיחולו (ככל שיחולו) בנושא דרישות יחס ההון בו על הבנק לעמוד, פגיעה ברווחיות הבנק ומידת ההצלחה של הבנק לגייס הון באמצעות ביצוע הנפקות.

יחסי ההון על פי באזל 3

בבאור 5 לדוחות הכספיים ניתן מידע מפורט בדבר מדידת ההון ושקלול הסיכונים.

להלן תמצית הנתונים מתוך הבאור (במיליוני ש"ח):

⁽¹⁾ 31.12.2014	⁽¹⁾ 30.09.2014	30.09.2015	
2,347	2,428	2,398	הון רובד 1
1,458	1,451	1,295	הון רובד 2
-	-	-	הון רובד 3
<u>3,805</u>	<u>3,879</u>	<u>3,693</u>	סה"כ הון
22,309	23,409	23,232	נכסי סיכון אשראי
280	288	295	נכסי סיכון שוק
<u>1,736</u>	<u>1,744</u>	<u>1,712</u>	נכסי סיכון תפעולי
<u><u>24,325</u></u>	<u><u>25,441</u></u>	<u><u>25,239</u></u>	סה"כ נכסי סיכון

1. מספרי ההשוואה ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015 (ראה באור 1.ג.1), אך כוללים יישום למפרע בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה (ראה באור 2.ג.1).

להלן פירוט ליחס ההון בבנק (במיליוני ש"ח):

31.12.2014		30.09.2014		30.09.2015		
דרישות הון כולל (12.50%)	נכסי סיכון	דרישות הון כולל (12.50%)	נכסי סיכון	דרישות הון* (12.58%)	נכסי סיכון	
9	71	9	69	12	92	סיכון אשראי¹
27	216	28	223	28	221	חובות של ריבוניות
76	610	97	776	98	776	חובות של ישויות סקטור ציבורי
1,521	12,168	1,637	13,092	1,584	12,589	חובות של תאגידים בנקאיים
370	2,958	389	3,112	387	3,077	חובות של תאגידים
227	1,815	239	1,921	251	1,994	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
17	139	8	64	19	154	חשיפות קמעונאיות ליחידים
381	3,051	374	2,988	384	3,054	עסקים קטנים
156	1,238	141	1,130	156	1,243	משכנתאות לדירור
5	43	4	34	4	32	נכסים אחרים ²
						סיכון CVA
2,789	22,309	2,926	23,409	2,923	23,232	
21	166	17	138	26	208	סיכונים שוק
6	53	6	48	6	51	סיכון ריבית
5	40	10	82	3	23	סיכון מניית
3	21	3	20	2	13	סיכון שער חליפין של מטבע חוץ
						סיכון אופציות
35	280	36	288	37	295	
217	1,736	218	1,744	215	1,712	סיכון תפעולי
3,041	24,325	3,180	25,441	3,175	25,239	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים ²
	3,805		3,879		3,693	סך בסיס ההון ²
	9.65%		9.54%		9.50%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי הסיכון ²
	15.64%		15.25%		14.63%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון ²
	9.00%		9.00%		9.08%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים*
	12.50%		12.50%		12.58%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים*

* יחס ההון בו נדרש הבנק לעמוד החל ביום 1 בינואר 2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדירור", נדרש הבנק להגדיל את היעד ליחס הון עצמי רובד 1 ויחס ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדירור. יעד הון עצמי רובד 1 יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 30 בספטמבר 2015 ו- ליום 1 בינואר 2017, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.08% ו- 12.58% בהתאמה ו- 9.3% ו- 12.8% בהתאמה.

1. לפני ניכוי הפרשה קבוצתית בסך 236 מיליון ש"ח (ביום 30.09.14 254 מיליון ש"ח וביום 31.12.14 252 מיליון ש"ח).
2. מספרי ההשוואה ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015 (ראה באור 1.ג.1), אך כוללים יישום למפרע בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה (ראה באור 2.ג.1).

מכשירים הנכללים בבסיס ההון

להלן הרכב מכשירי ההון המרכיבים את בסיס ההון של הבנק:

מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות באזל 3 – טרם הונפקו על ידי הבנק.

מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות המעבר – התקרה הקובעת להכללת כתבי התחייבות נדחים בבסיס ההון הינה 1,508 מיליון ש"ח (סך כתבי ההתחייבות הנדחים שהוכרו להון ביום 31 בדצמבר 2013 על פי הוראות באזל 2). במהלך כל שנת 2015 יוכרו מכשירים אלו בשיעור של 70%, כלומר יעמדו על סך של 1,055 מיליון ש"ח, ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים, עד ליום 1 בינואר 2022. גילויים נוספים בדבר המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו – ראה באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי בגישה הסטנדרטית-

להלן התפלגות החשיפות* בתיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון:

ליום 30 בספטמבר 2015				
סה"כ	מעל חמש שנים ¹	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה	
במיליוני ש"ח				
30,000	11,333	4,397	14,270	אשראי ופקדונות בבנקים ובממשלה
5,985	2,237	1,885	1,863	ניירות ערך ²
192	64	16	112	מכשירים פיננסיים נגזרים ³
9,295	27	1,918	7,350	מסגרות לא מנוצלות
3,915	2,555	810	550	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴
1,178	345	-	833	נכסים אחרים ⁵
50,565	16,561	9,026	24,978	סך הכל
ליום 30 בספטמבר 2014				
סה"כ	מעל חמש שנים ¹	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה	
במיליוני ש"ח				
32,526	11,073	4,659	16,794	אשראי ופקדונות בבנקים ובממשלה
5,410	2,099	1,396	1,915	ניירות ערך ²
248	46	73	129	מכשירים פיננסיים נגזרים ³
8,511	56	1,838	6,617	מסגרות לא מנוצלות
3,825	2,246	739	840	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴
966	385	-	581	נכסים אחרים ^{5,6}
51,486	15,905	8,705	26,876	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014

סה"כ	מעל חמש שנים ¹	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה	
במיליוני ש"ח				
31,606	10,928	4,490	16,188	אשראי ופקדונות בבנקים ובממשלה
5,990	2,188	2,714	1,088	ניירות ערך ²
250	16	44	190	מכשירים פיננסיים נגזרים ³
8,239	23	2,087	6,129	מסגרות לא מנוצלות
3,864	2,465	728	671	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴
1,153	404	-	749	נכסים אחרים ^{5,6}
51,102	16,024	10,063	25,015	סך הכל

* חשיפה במונחי יתרת חוב רשומה, כלומר לאחר מחיקות חשבוניות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

1. לרבות יתרות ללא תקופה לפירעון.
2. ללא ניירות ערך בתיק למסחר וללא השקעות ברכיבי הון פיקוחיים של תאגידים פיננסיים אשר כלולות בסעיף נכסים אחרים. כמו כן, ללא פריטים שאינם כספיים דוגמת פעילות בשוק המעוף, הכלולים בחשיפות חוץ מאזניות אחרות.
3. כפי שמחושב לפי נספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין 203.
4. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעוף שאינה עונה על הגדרת נגזר.
5. כולל השקעות ברכיבי הון פיקוחיים של תאגידים פיננסיים.
6. מספרי ההשוואה ללא השפעת אימוץ כללי החשבוניות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015 (ראה באור 1.ג.1), אך כוללים יישום למפרע בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה (ראה באור 2.ג.1).

להלן התפלגות החשיפות* בתיק לפי מוצרים וצד נגדי:

ליום 30 בספטמבר 2015

חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ⁶	חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים ⁵	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴	מסגרות לא מנוצלות	נגזרים ³	ניירות ערך ²	אשראי ¹	
במיליוני ש"ח								
12,362	10,433	-	-	-	-	4,107	6,326	ריבוניות
577	594	-	28	182	1	257	126	ישויות סקטור ציבורי
1,565	1,915	-	123	-	114	930	748	תאגידים בנקאיים
19,713	19,985	-	1,350	5,957	77	691	11,910	תאגידים
5,130	5,271	-	2,372	1,568	-	-	1,331	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,383	3,668	-	7	1,127	-	-	2,534	קמעונאיות ליחידים
270	357	-	35	123	-	-	199	עסקים קטנים
7,236	7,164	-	-	338	-	-	6,826	משכנתאות לדיור
1,084	1,178	1,178	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
51,320	50,565	1,178	3,915	9,295	192	5,985	30,000	סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2014

חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ⁶	חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים ⁵	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴	מסגרות לא מנוצלות	נגזרים ³	ניירות ערך ²	אשראי ¹	
במיליוני ש"ח								
10,253	11,247	-	-	-	-	3,550	7,697	ריבוניות
586	608	-	27	160	3	282	136	ישויות סקטור ציבורי
1,684	1,668	-	82	1	129	978	478	תאגידים בנקאיים
22,704	20,844	-	1,462	5,589	116	600	13,077	תאגידים
3,053	5,266	-	2,192	1,227	-	-	1,847	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,450	3,457	-	31	961	-	-	2,465	קמעונאיות ליחידים
228	217	-	31	114	-	-	72	עסקים קטנים
7,093	7,213	-	-	459	-	-	6,754	משכנתאות לדיור
993	966	966	-	-	-	-	-	נכסים אחרים ⁷
<u>50,044</u>	<u>51,486</u>	<u>966</u>	<u>3,825</u>	<u>8,511</u>	<u>248</u>	<u>5,410</u>	<u>32,526</u>	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014

חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ⁶	חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים ⁵	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴	מסגרות לא מנוצלות	נגזרים ³	ניירות ערך ²	אשראי ¹	
במיליוני ש"ח								
10,898	13,477	-	-	-	-	4,193	9,284	ריבוניות
578	546	-	27	77	9	300	133	ישויות סקטור ציבורי
1,639	1,462	-	108	-	69	849	436	תאגידים בנקאיים
21,879	18,581	-	1,469	5,433	172	648	10,859	תאגידים
3,441	4,994	-	2,220	1,199	-	-	1,575	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,422	3,308	-	9	991	-	-	2,308	קמעונאיות ליחידים
247	323	-	31	112	-	-	180	עסקים קטנים
7,126	7,258	-	-	427	-	-	6,831	משכנתאות לדיור
1,030	1,153	1,153	-	-	-	-	-	נכסים אחרים ⁷
<u>50,260</u>	<u>51,102</u>	<u>1,153</u>	<u>3,864</u>	<u>8,239</u>	<u>250</u>	<u>5,990</u>	<u>31,606</u>	סך הכל

* חשיפה במונחי יתרת חוב רשומה, כלומר לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

1. לרבות אשראי לציבור ופקדונות בבנקים ובממשלה.
2. ללא מניות בתיק למסחר וללא השקעות ברכיבי הון פיקוחיים של תאגידים פיננסיים אשר כלולות בסעיף נכסים אחרים. כמו כן, ללא פריטים שאינם כספיים דוגמת פעילות בשוק המעוף, הכלולים בחשיפות חוץ מאזניות אחרות.
3. סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת Netting ולאחר הכפלה במקדם התוספת (Add-on)).
4. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעוף שאינה עונה על הגדרת נגזר.
5. כולל השקעות ברכיבי הון פיקוחיים של תאגידים פיננסיים.
6. ממוצע יתרות סוף השנה הקודמת וסופי הרבעונים בשנה השוטפת.
7. מספרי ההשוואה ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015 (ראה באור 1.ג.1), אך כוללים יישום למפרע בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה (ראה באור 2.ג.1).

להלן חשיפת האשראי^{2,1} לפי הגישה הסטנדרטית בחלוקה למשקלות הסיכון (במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2015									
במיליוני ש"ח									
סך הכל	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
10,433	-	-	-	-	-	-	459	9,974	ריבוניות
594	-	-	-	-	594	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי
1,915	-	-	1	-	979	-	935	-	תאגידים בנקאיים
19,970	-	81	19,889	-	-	-	-	-	תאגידים
5,271	-	-	5,271	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,668	-	10	54	3,604	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
357	-	1	4	352	-	-	-	-	עסקים קטנים
7,164	-	6	93	1,455	791	4,819	-	-	משכנתאות לדיור
1,178	240	39	595	-	-	-	-	304	נכסים אחרים
<u>50,550</u>	<u>240</u>	<u>137</u>	<u>25,907</u>	<u>5,411</u>	<u>2,364</u>	<u>4,819</u>	<u>1,394</u>	<u>10,278</u>	סך הכל לפני הפחתת סיכון אשראי
<u>(2,319)</u>	-	<u>(2)</u>	<u>(2,675)</u>	<u>(127)</u>	<u>7</u>	-	<u>478</u>	-	הפחתת סיכון אשראי ⁶
<u>48,231</u>	<u>240</u>	<u>135</u>	<u>23,232</u>	<u>5,284</u>	<u>2,371</u>	<u>4,819</u>	<u>1,872</u>	<u>10,278</u>	סך הכל לאחר הפחתת סיכון אשראי

ליום 30 בספטמבר 2014									
במיליוני ש"ח									
סך הכל	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
11,247	-	-	-	-	-	-	346	10,901	ריבוניות
608	-	-	-	-	608	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי
1,668	-	-	3	-	1,130	-	535	-	תאגידים בנקאיים
20,790	-	119	20,671	-	-	-	-	-	תאגידים
5,266	-	24	5,242	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
3,456	-	9	65	3,382	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
217	-	1	-	216	-	-	-	-	עסקים קטנים
7,213	-	1	111	1,454	664	4,983	-	-	משכנתאות לדיור
966	239	22	499	-	-	-	-	206	נכסים אחרים ⁵
<u>51,431</u>	<u>239</u>	<u>176</u>	<u>26,591</u>	<u>5,052</u>	<u>2,402</u>	<u>4,983</u>	<u>881</u>	<u>11,107</u>	סך הכל לפני הפחתת סיכון אשראי
<u>(3,450)</u>	-	<u>(1)</u>	<u>(3,786)</u>	<u>(159)</u>	<u>(18)</u>	-	<u>487</u>	<u>27</u>	הפחתת סיכון אשראי ⁶
<u>47,981</u>	<u>239</u>	<u>175</u>	<u>22,805</u>	<u>4,893</u>	<u>2,384</u>	<u>4,983</u>	<u>1,368</u>	<u>11,134</u>	סך הכל לאחר הפחתת סיכון אשראי

ליום 31 בדצמבר 2014

במיליוני ש"ח									
סך הכל	4250%	3150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
13,477	-	-	-	-	-	-	354	13,123	ריבוניות
546	-	-	-	-	546	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי
1,462	-	-	1	-	1,021	-	440	-	תאגידים בנקאיים
18,549	-	41	18,508	-	-	-	-	-	תאגידים
4,994	-	16	4,978	-	-	-	-	-	בבטחון נדל"ן מסחרי
3,308	-	18	38	3,252	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
323	-	1	4	318	-	-	-	-	עסקים קטנים
7,258	-	8	141	1,508	675	4,926	-	-	משכנתאות לדיור
1,153	235	32	618	-	-	-	-	268	נכסים אחרים ⁵
51,070	235	116	24,288	5,078	2,242	4,926	794	13,391	סך הכל לפני הפחתת סיכון אשראי
(2,470)	-	(2)	(2,391)	(123)	(34)	-	34	46	הפחתת סיכון אשראי ⁶
48,600	235	114	21,897	4,955	2,208	4,926	828	13,437	סך הכל לאחר הפחתת סיכון אשראי

1. חשיפה לאחר מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי.
2. לא כולל תיק למסחר. הצגת מכשירים פיננסיים נגזרים לפי הגישה הסטנדרטית. לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי של חשיפות חוץ מאזניות.
3. לרבות הלוואות בפיגור של למעלה מ-90 יום או חובות פגומים שאינם צוברים ריבית או השקעות בקרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות (ראה גם תת פרק "מניות בתיק הבנקאי" בהמשך פרק זה).
4. יתרת מיסים נדחים שאינה עולה על שיעור של 10% מהון עצמי רובד 1.
5. מספרי השוואה ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015 (ראה באור 1.ג.1), אך כוללים יישום למפרע בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה (ראה באור 2.ג.1).
6. מפחיתי סיכון אשראי מסוג בטחונות וערבויות, ראה גם בטבלה הבאה.

הערכת שווי וניהול בטחונות

להלן חשיפת האשראי* המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ו/או ערבויות או נגזרי אשראי:

ליום 30 בספטמבר 2015					
חשיפת אשראי נטו	סך החשיפה המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ²	סך הכל סכומים שנוספו ¹	סך החשיפה המכוסה על ידי ערבויות שנגרעו ¹	חשיפת אשראי ברוטו	
10,433	-	-	-	10,433	חובות של ריבוניות
595	-	1	-	594	חובות של ישויות סקטור ציבורי
2,399	-	484	-	1,915	חובות של תאגידים בנקאיים
17,457	(2,029)	-	(484)	19,970	חובות של תאגידים
5,113	(157)	-	(1)	5,271	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,587	(81)	-	-	3,668	חשיפות קמעונאיות ליחידים
305	(52)	-	-	357	עסקים קטנים
7,164	-	-	-	7,164	משכנתאות לדיור
1,178	-	-	-	1,178	נכסים אחרים
48,231	(2,319)	485	(485)	50,550	סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2014

חשיפת אשראי נטו	סך החשיפה		סך החשיפה		חשיפת אשראי ברוטו
	המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ²	סך הכל סכומים שנוספו ¹	המכוסה על ידי ערבויות שנגרעו ¹	סך הכל סכומים שנוספו ¹	
במיליוני ש"ח					
11,274	-	27	-	11,247	חובות של ריבוניות
582	-	1	(27)	608	חובות של ישויות סקטור ציבורי
2,163	-	495	-	1,668	חובות של תאגידים בנקאיים
17,352	(2,949)	-	(489)	20,790	חובות של תאגידים
4,917	(342)	-	(7)	5,266	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,337	(119)	-	-	3,456	חשיפות קמעונאיות ליחידים
177	(40)	-	-	217	עסקים קטנים
7,213	-	-	-	7,213	משכנתאות לדיור
966	-	-	-	966	נכסים אחרים ³
47,981	(3,450)	523	(523)	51,431	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014

חשיפת אשראי נטו	סך החשיפה		סך החשיפה		חשיפת אשראי ברוטו
	המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ²	סך הכל סכומים שנוספו ¹	המכוסה על ידי ערבויות שנגרעו ¹	סך הכל סכומים שנוספו ¹	
במיליוני ש"ח					
13,523	-	46	-	13,477	חובות של ריבוניות
501	-	1	(46)	546	חובות של ישויות סקטור ציבורי
1,507	-	45	-	1,462	חובות של תאגידים בנקאיים
16,392	(2,118)	-	(39)	18,549	חובות של תאגידים
4,766	(221)	-	(7)	4,994	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,224	(84)	-	-	3,308	חשיפות קמעונאיות ליחידים
276	(47)	-	-	323	עסקים קטנים
7,258	-	-	-	7,258	משכנתאות לדיור
1,153	-	-	-	1,153	נכסים אחרים ³
48,600	(2,470)	92	(92)	51,070	סך הכל

* חשיפה לאחר מחיקות חשבונאיות, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ולפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים.

1. סכום החשיפה המכוסה על ידי ערבויות המועבר לחובת הצד הנגדי שנתן את הערבות.
2. לאחר הכפלה במקדמי בטחון (haircuts), כולל התאמות חיוביות שנוספו לחשיפה.
3. מספרי ההשוואה ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015 (ראה באור 1.ג.1), אך כוללים יישום למפרע בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה (ראה באור 2.ג.1).

סיכון אשראי של צד נגדי

להלן חשיפות סיכון אשראי של צד נגדי בגישה הסטנדרטית:

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 30 בספטמבר 2014	ליום 30 בספטמבר 2015	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
306	279	176	שווי הוגן ברוטו חיובי
181	177	166	ערך נקוב (לאחר מקדם המרה לאשראי)
237	207	150	בניכוי הטבות קיזוז
250	249	192	סך חשיפות האשראי לאחר קיזוז בניכוי בטחונות
13	17	8	מזומנים ופקדונות
1	1	-	אגרות חוב ממשלתיות
3	1	7	מניות (לרבות אג"ח להמרה)
233	230	177	סך חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

להלן חשיפות סיכון אשראי של צד נגדי הנובעות ממכירה או רכישה של הגנות אשראי:

ליום 31 בדצמבר 2014		ליום 30 בספטמבר 2014		ליום 30 בספטמבר 2015		
הגנות שנמכרו	הגנות שנרכשו	הגנות שנמכרו	הגנות שנרכשו	הגנות שנמכרו	הגנות שנרכשו	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
* 78	-	* 129	-	* 78	-	חוזי החלפת כשל אשראי (CLN/CDS)
-	-	-	-	-	-	חוזי החלפה של תשואה כוללת (TRS)
-	-	-	-	-	-	אופציות אשראי
-	-	-	-	-	-	אחר
-	-	-	-	-	-	פעילות תיווך
-	-	-	-	-	-	חוזי החלפת כשל אשראי (CLN/CDS)
-	-	-	-	-	-	חוזי החלפה של תשואה כוללת (TRS)
-	-	-	-	-	-	אופציות אשראי
-	-	-	-	-	-	אחר
78	-	129	-	78	-	סה"כ נגזרי אשראי (ערך נקוב)

* נובע מ-CLN (Credit Linked Note) בלבד - בהם נמכרה הגנה כנגד סיכון מדינת ישראל.

קיזוז – נכון ליום 30 בספטמבר 2015 היקף הקיזוזים המאזניים (קיזוז בין נכסים להתחייבויות) אינו מהותי (בדומה ליום 31 בדצמבר 2014).

מניות בתיק הבנקאי – הבנק מחזיק במניות בתיק הבנקאי, כמפורט בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".

להלן הפוזיציות במניות בתיק הבנקאי:

ליום 30 בספטמבר 2014			ליום 30 בספטמבר 2015			
דרישות ההון (12.50%)	שווי הוגן במיליוני ש"ח	יתרה מאזנית	דרישות ההון (*12.58%)	שווי הוגן במיליוני ש"ח	יתרה מאזנית	
6	46	46	7	52	52	מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל על מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל קרנות עוקבות מדד
-	-	-	-	-	-	קרנות גידור / הון סיכון / הון
-	-	-	-	-	-	פרטיות
-	-	-	-	-	-	אחרים
<u>6</u>	<u>46</u>	<u>46</u>	<u>7</u>	<u>52</u>	<u>52</u>	נסחרות על ידי הציבור
3	24	24	5	41	41	מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל על מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל קרנות עוקבות מדד
3	25	25	7	24	24	קרנות גידור / הון סיכון / הון
-	-	-	-	-	-	פרטיות ¹
-	-	-	-	-	-	אחרים
<u>6</u>	<u>49</u>	<u>49</u>	<u>12</u>	<u>65</u>	<u>65</u>	מוחזקות באופן פרטי²
ליום 31 בדצמבר 2014						
דרישות ההון (12.50%)	שווי הוגן במיליוני ש"ח	יתרה מאזנית				
6	47	47				מניות
-	-	-				תעודות סל על מניות
-	-	-				תעודות סל קרנות עוקבות מדד
-	-	-				קרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות
-	-	-				אחרים
<u>6</u>	<u>47</u>	<u>47</u>				נסחרות על ידי הציבור
3	24	24				מניות
-	-	-				תעודות סל על מניות
-	-	-				תעודות סל קרנות עוקבות מדד
4	29	29				קרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות ¹
-	-	-				אחרים
<u>7</u>	<u>53</u>	<u>53</u>				מוחזקות באופן פרטי²

* יחס ההון בו נדרש הבנק לעמוד החל ביום 1 בינואר 2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור", נדרש הבנק להגדיל את היעד ליחס הון עצמי רוברד 1 ויחס ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. יעד הון עצמי רוברד 1 יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017.

1. דרישת ההון בגין קרנות הון סיכון והון פרטיות מחושבת בהתאם לנכסי סיכון בהיקף של 150% מהשווי ההוגן של האחזקה.
2. לא סחירים.

תכנון ההון

במסגרת הדיונים על תוכנית העבודה לשנת 2015 שהתקיימו בדירקטוריון בסוף דצמבר 2014, נקבע תכנון ההון לשנה זו. תכנון ההון השנתי נגזר מיעדי ההון שנקבעו בתכנית האסטרטגית התלת שנתית לשנים 2015-2017 (ראה פירוט נוסף לעיל בתת פרק "יעדי הלימות ההון").

תכנון ההון לשנת 2015 הושפע בעיקר מהפרמטרים הבאים:

- גידול בהון עצמי רובד 1 כתוצאה מגידול צפוי בסעיף העודפים.
- לשם שמרנות, נלקחה הפחתה מדורגת של יתרת קרן ההון החיובית בגין ניירות ערך זמינים למכירה.
- קיטון בהון רובד 2 כתוצאה מהפחתת כתבי ההתחייבות בהתאם להוראות המעבר (הפחתה שנתית של תקרת ההכרה של כתבי ההתחייבות בשיעור של 10% לשנה) אשר קוזז על ידי עלייה צפויה ביתרת הפרשה הקבוצתית.
- הנחה כי במהלך 2015 לא יהיה צורך בהנפקת הון רובד 2 המוכר לבאזל 3.
- יישום הוראה חדשה בנושא זכויות עובדים החל מיום 1.1.15. יישום זה מקטין את הון עצמי רובד 1 ומגדיל את נכסי הסיכון בגין מיסים נדחים (המשוקללים במשקל סיכון של 250%). היישום בוצע בהתאם להוראות המעבר שקבע המפקח על הבנקים.
- יישום הוראה חדשה בנושא הקצאת הון נוסף בגין הלוואות לדירור. יישום הוראה זו צפוי להגדיל את יחס ההון המינימאלי הנדרש מהבנק בכ-0.11 נקודות האחוז בשנת 2015.

במסגרת תכנון ההון לשנת 2015 הכין הבנק תוכנית מגירה לצמצום בנכסי הסיכון אם ידרש הדבר על מנת להתמודד עם שינויים אפשריים, כפועל יוצא של השפעות אפשריות של המצב הכלכלי במשק על בסיס ההון של הבנק (רווחיות וקרן הון) כמו גם השפעות אפשריות של הוראות רגולטוריות חדשות שלא היו ודאיות בשלב הכנת תכנון ההון, בין היתר בהקשר לשינוי בהוראות בנושא דרישות הון הנובעות מסיכון אשראי של צד נגדי, שבמועד הכנת תכנון ההון לא הייתה ודאיות ליישומן, ואשר הונח כי עלולה להיות להן השפעה מהותית על תכנון ההון העתידי.

ביום ה-28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת המינוף, הקובעת דרישת יחס מינוף מזערי לתאגידים בנקאיים. מטרת ההוראה הינה ליצור יחס מינוף פשוט שאינו מבוסס סיכון, שישלים את המדידה מבוססת הסיכון, במטרה למנוע מינוף יתר או לחילופין צמצום דראסטי שעלול לפגוע במערכת הפיננסית. ההוראה קובעת כי אין לרדת מיחס מינוף של 5% על בסיס מאוחד. יחס המינוף ליום 30.9.2015 עמד על 5.51%.

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך אשר מבוסס על תכניות העבודה של הבנק ועל הערכותיו לגבי תנאי השוק, מידת היענות של הציבור להנפקה וכן לקיומם של תנאי שוק מתאימים להנפקה. המידע והצפי לגביו עשויים שלא להתממש, כולם או חלקם, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בגורמים העיקריים הבאים: תנאי השוק, מידת היענות הציבור להנפקה, אי קיום תנאי השוק התומכים בהנפקה, פגיעה ברווחיות הבנק ושינויים רגולטורים בנושא יחס ההון.

נדבך 2

במסגרת נדבך 2 נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת הסיכונים והקצאת ההון על מנת להבטיח כי הבנק מקצה הון מספיק כנגד מכלול הסיכונים (להלן ICAAP). במסגרת תהליך ה-ICAAP הבנק מבצע תהליך יזום של זיהוי והערכה של כל אחד מהסיכונים המהותיים בכל אחת מהפעילויות המרכזיות בבנק. תהליך זה מבוצע על רקע מרכיבי המדיניות והמגבלות הקיימות, כלי המדידה והניטור, מערכות הדיווח, תהליכים ומוצרים עיקריים ומרכיבי הממשל התאגידי.

מסמך ה-ICAAP ליום 31 בדצמבר 2013 אשר נדון ואושר בדירקטוריון באפריל 2014 והוגש לבנק ישראל, כולל את תכנון ההון המעודכן לשלוש השנים 2014-2016, כנדרש בהוראה, בהתבסס על האסטרטגיה התלת שנתית המעודכנת של הבנק. במסגרת זו נבחנה מידת העמידה של הבנק ביחסי ההון גם בתרחישי קיצון. בתהליך זה שילב הבנק הערות מתהליך ה-SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) של הפיקוח על הבנקים על דו"ח ה-ICAAP ליום ה-31 בדצמבר 2012.

ביום ה-19 באפריל 2015, התקבל מכתב הפיקוח על הבנקים המסכם את תוצאות הליך הסקירה וההערכה הפיקוחי (SREP) ביחס לתוצאות תהליך ה-ICAAP לשנת 2013. הבנק בחן את האמור במכתב ה-SREP ויישם חלק מהאמור בו. בחינה נוספת תבוצע במסגרת ה-ICAAP לשנת 2015, שיוגש לפיקוח בסוף השנה.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים ובכללם סיכונים משפטיים, סיכוני ציות וכן סיכוני מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת לעמידה ביעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך הטמעת תרבות ניהול הסיכונים ובקרתם. מדיניות ניהול הסיכונים מסייעת לבנק לממש את יעדיו אלה, תוך הגדרת סוגי הסיכונים והיקפם, ועמידה בתאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון. לצורך זה מופעלות מערכות דיווח ומנגנוני פיקוח ובקרה מתאימים.

ממשל תאגידי

תהליכי ניהול הסיכונים והלימות ההון בבנק מוסדרים ומפוקחים באמצעות הדירקטוריון וועדותיו, מנכ"ל הבנק והנהלה, ועדות הנהלה, האגפים העסקיים יוצרי הסיכון, אגף בקרות וניהול סיכונים, אגף חשבונאי ראשי, האגף ליעוץ משפטי, אגף משאבים והביקורת הפנימית. במהלך הרבעון השני עברה האחראיות על בחינת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי מענף בקרת אשראי שבאגף בקרות וניהול סיכונים לאגף חשבונאי ראשי. פרט לכך, לעניין אופן יישום הממשל התאגידי בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

סיכוני אשראי

סיכון אשראי הינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו, בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים האחרים. סיכון זה יכול לגרום לבנק הפסד כספי כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו.

א. סיכון איכות תיק האשראי

לעניין אופן ניהול האשראי והסיכון בגינו בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

• סיכון אשראי במתן הלוואות לדיור

- מדיניות הלוואות לדיור:

מדיניות אשראי במתן הלוואות לדיור, אופן הגדרת הסמכויות, תהליך קבלת ההחלטות, וכן הסבר על כלי בקרה וניהול סיכונים ניתן בדוח הדירקטוריון במסגרת הדוח השנתי של הבנק לשנת 2014. למעט המתואר להלן, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

- חשיפה לתרחישי קיצון:

הפעלת תרחישי הקיצון ליום 31 בדצמבר 2014 מעלה כי החשיפה לתרחישי קיצון אינה מהותית, ואינה חושפת את תיק המשכנתאות לסיכונים מהותיים. תרחישי הקיצון נמצאים בתהליכי עדכון.

התפתחות התיק:

להלן התפתחות היתרות המאזניות בתיק ההלוואות לדיור* של הבנק וחלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר			ליום 30 בספטמבר	
2012	2013	2014	2015	
7,233	7,525	7,737	7,641	היקף אשראי
6.9%	4.0%	2.8%	(1.2%)	גידול (קיטון) למול סוף שנה קודמת
246,070	268,856	287,438	306,416	היקף אשראי כלל המערכת
2.9%	2.8%	2.7%	2.5%	שיעור הבנק מכלל המערכת

* היקף האשראי לדיור מכספי הבנק, כולל קבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

פריסה גיאוגרפית:

כ-70% מהמשכנתאות ניתנות באזור תל אביב, ירושלים והמרכז (בהם מרוכזים רוב סניפי הבנק). התפלגות גיאוגרפית זו מצביעה על סיכון נמוך יחסית, לאור רמת התעסוקה באזורים אלו, נתוני הביקוש וההיצע ולאור העובדה שמדובר באוכלוסיה מבוססת.

הלוואות בשיעור מימון העולה על 60% (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876):

להלן ביצועי הלוואות לדיור בשיעור מימון העולה על 60% בשלוש השנים האחרונות ובתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 (במיליוני ש"ח):

2012	2013	2014	1-9/2015	
1,487	1,417	1,326	872	סה"כ ביצועים של הלוואות לדיור לתקופה
326	250	137	72	ביצועים לתקופה בשיעור מימון גבוה מ-60%
22%	18%	10%	8%	שיעור ביצועים לדיור מעל 60% מתוך סה"כ ביצועים לדיור

מניתוח ביצועי הלוואות לדיור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, עולה כי, מתוך ביצועי הלוואות לדיור, כ- 8% מסך הביצועים (בהתאם לאמור בהוראת הדיווח לפיקוח 876) – ניתנו בשיעור העולה על 60%, שיעור הנמוך מביצועי השנים 2012-2014. היקף הביצועים בשיעור המימון העולה על 75% אינו מהותי והוא נובע מביצועים שאושרו בתקופות קודמות. בהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מתאריך ה-1.11.2012, לא מאושרות בבנק הלוואות חדשות בשיעור מימון העולה על 75%. כמו כן, פילוח המשכנתאות אשר ניתנו בשיעור מימון הנמוך מ-60% בתשעת החודשים הראשונים של השנה, מצביע על כך ש-35% מההלוואות לדיור בקבוצה זו ניתן בשיעור מימון שבין 45%-60%, יתר המשכנתאות ניתנו בשיעור של עד 45%.

פירוט שיעור החזר ממוצע מהכנסה פנויה (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876)

מניתוח ביצועי המשכנתאות לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015, לפי פילוח שיעור החזר מהכנסה פנויה (בהתאם לאמור בהוראת הדיווח לפיקוח 876) עולה כי, רובן ניתנו בשיעורים שבין 20%-30%. בהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מתאריך ה-1.8.2013, לא מאושרות בבנק הלוואות חדשות בשיעור

החזר מהכנסה פנויה העולה על 50%, והלוואות הניתנות בשיעור החזר העולה על 40% משוקללות ב-100% נכסי סיכון.

הלוואות בריבית משתנה:

נכון לסוף הרבעון השלישי של שנת 2015 יתרת שיעור הלוואות לדיור בריבית משתנה עומד על 63% מכלל הלוואות לדיור בבנק (נכון ל-31 בדצמבר 2014 – 66%).

חשיפה למגזרי הצמדה - להלן ביצועי המשכנתאות בחלוקה למגזרי הצמדה:

מט"ח	פריים*	משתנה לא צמוד	קבועה לא צמודה	משתנה צמודה למדד	קבועה צמודה למדד	
4.36%	62.64%	1.58%	3.77%	9.39%	18.26%	2010
2.02%	40.70%	-	11.15%	30.45%	15.68%	2011
1.56%	44.17%	0.18%	18.34%	23.02%	12.73%	2012
0.52%	42.91%	8.09%	27.19%	9.12%	12.17%	2013
0.57%	35.44%	5.62%	36.83%	6.86%	14.68%	2014
0.11%	21.15%	8.24%	52.00%	5.79%	12.71%	1-9/2015

* החל משנת 2011 ישנה מגמת ירידה בביצוע במסלול הלוואות על בסיס ריבית הפריים כתוצאה מהוראת בנק ישראל מיום ה-4 במאי 2011, בדבר הגבלת שיעור הריבית המשתנה עד חמש שנים ל-33% מההלוואה, להלוואות חדשות. שיעור ביצוע גבוה בהלוואות על בסיס ריבית הפריים בשנים 2012-2014 נובע מתיקים שאושרו טרם הוראת בנק ישראל כאמור לעיל, כגון: קבוצות רכישה, בניה עצמית בשלבים, רכישה מקבלן ותשלום לפי התקדמות הבניה הלוואות למטרה עסקית והלוואות שמוחזרו.

הפרשה להפסדי אשראי:

להלן התפתחות נתוני יתרות הפיגור וההפרשות להפסדי אשראי על פני התקופות (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר			ליום 30 בספטמבר	
2012	2013	2014	2015	
36	31	26	29	יתרת פיגור ברוטו (כולל ריבית פיגור)
0.50%	0.41%	0.34%	0.38%	שיעור מהתיק
29	25	¹ 10	9	יתרת הפרשה לפי עומק פיגור
15	26	27	27	יתרת הפרשה קבוצתית ²
-	-	-	-	יתרת הפרשה פרטנית
44	51	37	36	סה"כ יתרת הפרשה להפסדי אשראי
0.61%	0.68%	0.48%	0.47%	שיעור מהתיק

1. בדוחות הכספיים ליום ה-31 בדצמבר 2014 בוצעה מחיקה חשבונאית בסך כ-9 מיליון ש"ח בגין הלוואות הנבחנו על פי שיטת עומק פיגור.

2. לרבות בגין קבוצות רכישה.

- **ביטחונות**

לא חל שינוי מהותי במדיניות האשראי של הבנק בכל הנוגע לעקרונות והכללים באשר לסוגי הביטחונות והיקפם, לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

- **טיפול באשראי בעייתי וגביית חובות**

לא חל שינוי מהותי באופן הטיפול באשראי בעייתי וגביית חובות לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014. התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי מפורטת בבור 3.א לדוחות הכספיים.

- **תרחישי קיצון**

הבנק מפעיל מגוון תרחישי קיצון על החשיפות לסיכונים אשראי תוך התייחסות לניתוחי רגישות ומבחני תרחישים מקרו כלכליים כלליים וספציפיים לקווי העסקים השונים. תרחישי קיצון אלו מסייעים לבנק בניתוח החשיפה לסיכונים ובתהליך תכנון ההון. במסגרת זו, הבנק בוחן את מידת רגישותו לאירועים בקווי העסקים השונים וההשפעה של תרחישי הקיצון על היקף נכסי הסיכון, ההכנסות והעמידה ביעדי ההון וההון הנדרש. לעניין תרחישי הקיצון אותם מפעיל הבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

- **חשיפה לאג"ח קונצרני**

הבנק רואה בחלק מהשקעת הנוסטרו באג"ח קונצרני כתחליף למתן אשראי. בהקשר זה, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014. כמו כן, למידע בדבר הרכב תיק האג"ח הקונצרני ראה בפרק "התפתחות הנכסים וההתחייבויות" – בניתוח סעיף "ניירות ערך".

- **סיכון אשראי צד נגדי בגין סיכון שוק**

סיכון שהצד הנגדי בעסקת OTC (Over the Counter) יכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה. הפסד יגרם אם בעת כניסת הצד הנגדי לכשל, יהיו מול הלקוח עסקאות בעלות ערך כלכלי חיובי. חשיפות אלו מרוכזות בפעילות הבנק מול לקוחות, בנקים בארץ ובנקים בחו"ל. הפעילות מתבצעת לאחר קביעת מסגרת פעילות ללקוחות תוך מעקב שוטף אחר העמידה במסגרות אלו. מעקב זה כולל שערך שוטף של עסקות מול הלקוחות למחיר השוק (Mark to Market), אמידת הסיכון הפוטנציאלי בהתאמה לסוגי המכשירים והסיכונים בשווקים ודרישת בטחונות מתאימה. כמו כן, מתבצעת בדיקה שוטפת של מסגרות ובטחונות. נקבעו נהלים וכללים לבקרה וטיפול בלקוחות. הבנק מיישם שיטת תרחישים היסטוריים ומודלים פנימיים נוספים, ברמת העסקה והלקוח, על פיהם נקבעת דרישת הביטחונות. תרחישים אלו עוברים תהליכי תיקוף תקופתיים, כגון בחינת עמידתם בתקופות של משברים פיננסיים.

הפעילות במכשירים נגזרים מוצגת בבור 9 לדוחות הכספיים. להלן פירוטים נוספים לסעיף "שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים":

צד נגדי "בנקים", ליום 30 בספטמבר 2015:

סך כל היתרה בגין צד נגדי "בנקים" הינה בסך 137 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד הינה בסך 48 מיליון ש"ח.

צד נגדי "אחרים", ליום 30 בספטמבר 2015:

סך כל היתרה בגין צד נגדי "אחרים" הינה בסך 96 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד הינה בסך 9 מיליון ש"ח.

• הפעילות עם בנקים בחו"ל

חשיפת האשראי בפעילות עם בנקים בחו"ל נובעת בעיקרה מהפעילויות הבאות: הפקדת עודפי נזילות, קבלת ערבויות כבטחון ללקוחות, פעילות בנגזרים, פעילות סליקה ורכישת אג"ח שהונפקו על ידי בנקים. פעילות הבנק מול בנקים בחו"ל מבוססת על מגבלות חשיפה המאושרות אחת לשנה על ידי הדירקטוריון ונבחנות באופן שוטף ומעודכנות בהתאם לצורך. הבנק פועל בנגזרים בעיקר מול בנקים עמם נחתמו הסכמי ISDA והסכמי CSA. לבנק הסדרי סליקה של עסקאות במטבע חוץ (ה-CLS Settlement - Continuous Linked) באמצעות בנק בינלאומי גדול בעל דירוג גבוה. בנוסף, פועל הבנק מול מספר מוסדות פיננסיים זרים לצורך קבלת שירותי משמורת (Custodian) בפעילות בניירות ערך זרים.

• חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים¹ על בסיס מאוחד ליום 30 בספטמבר 2015 (במיליוני ש"ח):

חשיפת אשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי מאזני ²	דרוג אשראי חיצוני ⁵
74	20	54	AAA עד AA-
399	12	387	A+ עד A-
244	-	244	BBB+ עד BBB-
2	-	2	B
-	-	-	ללא דרוג
719	32	687	סה"כ חשיפה⁴

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים¹ על בסיס מאוחד ליום 31 בדצמבר 2014 (במיליוני ש"ח):

חשיפת אשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי מאזני ²	דרוג אשראי חיצוני ⁵
62	19	43	AAA עד AA-
490	14	476	A+ עד A-
19	-	19	BBB+ עד BBB-
4	-	4	B
-	-	-	ללא דרוג
575	33	542	סה"כ חשיפה⁴

1. מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, חברות אחזקה של בנקים, בנקים להשקעות וקסטודיאנים.
2. פקדונות ויתרות עו"ש בבנקים, השקעות באגרות חוב, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים המוצגים לפני קיזוז דו צדדי כהגדרתו בנספח ג'- בהוראת ניהול בנקאי תקין 203.
3. ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
4. לא קיימים מוסדות פיננסיים אשר מסווגים כחוב פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת וכן לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי.
5. הדרוג הינו ברמת קבוצה בנקאית מאוחדת.

הערות:

- א. חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה באור 2.א לדוחות הכספיים).
- ב. לפירוט לגבי היקף החשיפה לקבוצות לווים בנקאיות ראה תת פרק "סיכון ריכוזיות תיק האשראי". למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 9.ב. לדוחות הכספיים.

המוסדות הנכללים בטבלה לעיל כוללים בעיקר בנקים הפועלים במדינות OECD. עיקר החשיפות ליום 30 בספטמבר 2015 הינן למוסדות הפועלים בארצות הברית, גרמניה ובלגיה. לבנק חשיפה זניחה לבנקים הפועלים באיטליה ולא קיימת חשיפה לבנקים הפועלים ביוון, אירלנד, פורטוגל וספרד. לא קיימת חשיפה למוסדות פיננסיים זרים העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון. בתוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק, בענף "שירותים פיננסיים" - לא נכללות חשיפות לבנקים. לאור זאת אין זהות בין שני הדיווחים. לפרוט על מדיניות החשיפה של הבנק לבנקים ומדינות ראה דוח הדירקטוריון בדוח השנתי 2014.

• מימון ממונף

הבנק מעמיד מעת לעת אשראי ללקוחותיו ברמת מינוף שעולה באופן משמעותי על הנורמות של הענף העסקי הרלבנטי וכן למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים, המתאפיין לעיתים בסכומים או שיעורי מימון גבוהים, כאשר יכולת פירעון האשראי מבוססת בעיקרה על התאגיד הנרכש. כל בקשה לאשראי מסוג זה נבחנת לגופה, תוך התחשבות בטיב הלקוח, יכולת ההחזר והביטחונות המוצעים. היקף חשיפת האשראי כפוף למגבלות רגולטוריות ולמדיניות הבנק (שהינה שמרנית יותר מאשר המגבלות הרגולטוריות). הדיווח על פי הגדרת מימון ממונף שלעיל, החל מהרבעון הראשון של שנת 2015 ואילך כולל גם לווים בעלי אשראי שאינו למימון רכישת אמצעי שליטה (עד ליום 31 בדצמבר 2014 דווח במסגרת גילוי זה אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה בלבד).

להלן התפלגות החשיפה לעסקאות מימון ממונף לפי ענפי משק ולפי אזור גיאוגרפי (במיליוני ש"ח):

יתרה ליום			יתרה ליום 30 בספטמבר						
31 בדצמבר 2014			2014			2015			
סה"כ (2)	חוץ מאזני	מאזני (1)	סה"כ (2)	חוץ מאזני	מאזני (1)	סה"כ (2)	חוץ מאזני	מאזני (1)	
199	-	199	205	-	205	95	-	95	ישראל:
182	-	182	187	-	187	181	-	181	מסחר
381	-	381	392	-	392	276	-	276	שירותים פיננסיים ^{(3),(4)}
									סה"כ
68	33	35	68	33	35	63	30	33	אירופה:
449	33	416	460	33	427	339	30	309	בינוי ונדל"ן
									סה"כ מימון ממונף

- (1) יתרה מאזנית נטו בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי וביטחונות המותרים לניכוי לפי סעיף 5 בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.
- (2) יתרת חבות נטו העולה על סכום החבות המפורט בסעיף 2 (א) בהוראת ניהול בנקאי תקין 323 - בסך של 25 מיליון ש"ח, צמוד למדד יוני 1998.
- (3) קיים לקוח בענף הפיננסיים המסווג כחוב פגום שבגינו יתרת החוב הרשומה לאחר ניכוי הפרשות פרטניות להפסדי אשראי הינה בסך של כ-42 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2015.
- (4) אחד מבעלי השליטה, בעקיפין, בחברה שהינה בישראל, הינו בעל דרכון של אירלנד. אין חשיפה לפורטוגל, יוון, ספרד או איטליה.

בחודש אפריל 2015 פרסם בנק ישראל הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות הנוגעות למימון ממונף ומימון אמצעים הוניים, שתחולתן החל מ-1.1.2016. לאור האמור בפרסומים אלה יתכן ויחולו שינויים בהגדרת מימון ממונף בעתיד.

• הפרשה להפסדי אשראי, אשראי לציבור פגום, אשראי בפיגור ומחיקות (לפי צד נגדי)

ליום 30 בספטמבר 2015

סה"כ	ציבור	בנקים	ממשלות במיליוני ש"ח	
212	212	-	-	אשראי לציבור פגום
44	44	-	-	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר
51	51	-	-	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ועד 89 ימים
255	255	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (מאזני חוץ מאזני)
37	37	-	-	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי בדוח רווח והפסד במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה
38	38	-	-	קישון במחיקות חשבונאיות נטו במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה

ב. סיכון ריכוזיות תיק האשראי

סיכון ריכוזיות הינו אחד מסוגי הסיכון העומדים בפני תאגיד בנקאי בפעילותו העסקית. בניגוד לרכיבי הסיכון האחרים המוגדרים בדרך כלל ברמת עסקה בודדת, או ברמת צד נגדי יחיד, החשיפה לסיכון הריכוזיות נובעת מהרכב תיק נכסי הסיכון של הבנק או מהרכב החשיפות שלו.

לעניין אופן ניהול הבנק את סיכון ריכוזיות תיק האשראי (ריכוזיות ענפית, ריכוזיות לווים, ריכוזיות בטחונות וריכוזיות גיאוגרפית), לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

ליום 30 בספטמבר 2015 לא קיימות יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לקבוצות לווים בבנק אשר חבותן נטו, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון הבנק לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 202.

קיימת חשיפה לקבוצת לווים בנקאית בסך כולל של 542 מיליוני ש"ח, העולה על 15% מהון הבנק ונובעת בעיקרה מהשקעה באג"ח. בחודש יוני 2015 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 313 בנוגע להון, המשמש לחישוב מגבלות לווה בודד, קבוצת לווים וקבוצת לווים בנקאית ועדכון למגבלות החבות של קבוצת לווים בנקאית. ראה פירוט בפרק "עדכוני חקיקה" בהמשך.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני ללוים שיתרת חבותם מעל 200 מיליון ש"ח, לפי ענפי משק, ליום 30 בספטמבר 2015 במיליוני ש"ח:

ענף	מספר לווים	אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ
שירותים פיננסיים	3	750	131	881
בינוי ונדל"ן	2	196	421	617
תחבורה ואחסנה	1	245	-	245
תעשייה	1	2	201	203
מסחר	1	176	31	207
סך הכל	8	1,369	784	2,153

* אשראי לציבור, ונכסים הנובעים ממכשירים פיננסיים נגזרים (לא כולל אג"ח).

הערות:

1. האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ מאזני סווגו לפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי (יתרת חוב רשומה).
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, חושב בהתאם להגדרות לצורך חישוב מגבלות חבות של לווה.
3. הנתונים מוצגים לפני ניכוי הביטחונות המותרים בקיזוז לצורך מגבלת לווה בודד וקבוצת לווים.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לשש קבוצות הלווים הגדולות בבנק לפי ענפי משק, ליום 30 בספטמבר 2015 במיליוני ש"ח:

ענף משק	מספר קבוצות	אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ*
שירותים פיננסיים	2	792	66	858
בינוי ונדל"ן	1	153	244	397
תעשייה	1	267	176	443
מסחר	1	403	39	442
חשמל	1	261	131	392
סך הכל	6	1,876	656	2,532

* חבות נטו הנובעת מיתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לקבוצות לוויים, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

• ריכוזיות גיאוגרפית

נכון ליום 30 בספטמבר 2015 עיקר פעילות האשראי של הבנק הינה ללקוחות בישראל. לבנק אין סניפים מחוץ לישראל.

הבנק לא העמיד אשראי ישיר ללקוחות אשר עיקר פעילותם במדינות LDC (ארצות פחות מפותחות), אשר לגביו הוא נסמך על נכסים במדינות אלה כמקור סילוק לאשראים. כמו כן, לא קיימת חשיפה ישירה כאמור ללקוחות אשר עיקר פעילותם במדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה ואירלנד.

לפירוט נוסף לגבי החשיפה לפי אזורים גיאוגרפיים ראה גם תוספת ד' לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות.

סיכוני שוק

סיכונים לפגיעה בהכנסות הבנק ובהונו כתוצאה משינויים של מחירים ושערים בשווקים הפיננסיים, ובעיקר שינויים בשערי הריבית, בשערי החליפין, באינפלציה, בשערי המניות וברמת התנודתיות של השערים בתחומים השונים.

הבנק מודד את סיכוני השוק, בין השאר, באמצעות מודל הערך שבסיכון (VAR) אשר מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה). ככלל, החישוב מבוצע בשיטה הפרמטרית ברמת ביטחון של 99% ומבוצע ברמה יומית.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לכל אחד מהרכיבים של סיכון השוק (סיכון בסיס, סיכון ריבית וסיכון אופציות), כמפורט בהמשך.

ב-1 ביולי 2014 נכנס לתוקף עדכון להוראה 333 לניהול סיכון ריבית. במסגרת היערכות הבנק ליישום ההוראה המעודכנת, אושרה בדירקטוריון מדיניות ניהול סיכונים שוק מעודכנת המביאה לידי ביטוי מגבלות נדרשות חדשות ובכלל זה מגבלות נפרדות בגין התיק למסחר והתיק הבנקאי הן במצב שוטף והן בקיצון, אשר נכנסו לתוקף בתאריך ה-1 במרס 2015, עם השלמת השדרוג של מערכת המידע לניהול סיכונים בבנק. המגבלות החדשות מפורטות בהמשך.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לא נצפו חריגות מהמגבלות שנקבעו.

הבנק מפעיל מגוון תרחישי קיצון (Stress) הנוגעים למגוון סיכונים השוק וכוללים התייחסות לסיכונים בסיס, סיכונים ריבית וסיכונים אופציות ומתבססים על תנודות היסטוריות ותיאורטיות במטבעות ובשווקים בהם הבנק פועל.

תרחישי הקיצון נועדו לבחון את מידת הרגישות של הבנק לאירועים חריגים העלולים להתרחש בשווקים הפיננסיים והשלכותיהם על רווחיות הבנק.

רשימת התרחישים נבחנת בתדירות של אחת לשנה לפחות, וכן מתעדכנת מעת לעת על רקע התפתחויות בשווקים. התרחישים מובאים לדיון בהנהלה ובדירקטוריון לצורך בחינה ואישור. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לא נצפו חריגות מתרחישי הקיצון לסיכוני שוק.

הרצת התרחישים מתבצעת בתדירות שבועית לפחות ואחת לרבעון מתקיים דיון בפורום הנהלה לעניינים פיננסיים, בהנהלת הבנק, בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון על רשימת תרחישי הקיצון, ערכי התרחישים, תוצאות התרחישים בפועל לעומת המגבלות שנקבעו ומסקנות ניהוליות ועסקיות העולות מהתרחישים. כמו כן, מוצגים נתונים על מגמות ב- Market Risk Factors אשר יכולים להצביע על מגמות בשוק ואפשרות להתפתחות תרחישי קיצון, העלולים להשפיע על ערך פוזיציות השוק של הבנק.

כאמור לעיל, החל מיום ה-1 במרס 2015 מבוצעת מדידה חדשה של תרחישי קיצון בהפרדה לתיק בנקאי ותיק למסחר. במסגרת עדכון המתודולוגיה עודכנה רשימת תרחישים, תוך התייחסות לגורמי הסיכון הרלוונטיים ותקופת האחזקה המתאימה.

כהשלמה לבדיקות ה-VAR וכחלק מתיקוף למודל זה, מבצע הבנק בדיקות Back Test. מטרת בדיקות אלו לבחון את הלימות ואמינות מודל ה-VAR למדידת סיכונים, וזאת באמצעות התאמת תוצאות חיזוי מודל ה-VAR לשינויים שנצפו בפועל על פני תקופה.

ביום ה-28 בדצמבר 2014 הוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון אישרה עדכון למתודולוגיית חישוב ה-Back Test לסיכוני שוק, תוך בחינת איכות המודל בהתאם לשיטת הרמזור¹.

רוב השינויים נכנסו לתוקף החל מה-1 בינואר 2015 למעט עדכון תקופת האחזקה לריבית שבוצע החל מה-1 במרס 2015 בהתאם לכניסתה לתוקף של גרסה חדשה למערכת ניהול סיכונים, כאמור לעיל.

להלן ריכוז מגבלות סיכון השוק הכוללות והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח במונחי VAR (מדידת VAR ל-10 ימים, למעט בתיק הבנקאי לחודש קלנדררי):

בפועל			מגבלה		סוג מגבלה	מגזר
31.12.2014	30.9.2014	30.9.2015	31.12.2014	30.9.2015		
54.9	43.3	122.7	85	*190	חשיפת שוק כוללת	סה"כ
-	-	90.6	-	160	VAR מקוזז בתיק בנקאי	ריבית
-	-	6.8	-	20	VAR מקוזז בתיק למסחר	ריבית
1.1	8.0	8.15	30	30	VAR	בסיס
9.9	8.7	13.4	25	25	VAR	מניות
\$ 0.5 מ'	\$ 0.6 מ'	\$ 0.9 מ'	\$ 7.5 מ'	\$ 7.5 מ'	VOL/SPOT	אופציות

* עדכון המגבלה הכוללת נובע מעדכון המגבלות לחשיפת הריבית, תוך הפרדה בין תיק בנקאי ותיק למסחר. כ-60% מהגידול הנו טכני, ונובע ממדידת התיק הבנקאי לפי אופק של חודש קלנדררי, לעומת 10 ימים במדידת VAR ריבית מקוזז שהייתה נהוגה עד כה. מדידת החשיפה הכוללת אינה מביאה בחשבון קורלציה בין גורמי הסיכון השונים.

סיכון ריבית - סיכון הנובע מהשפעה אפשרית של שינויים בעקומי ריבית ובמתאם בין הריביות על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל חשיפות הריבית. שינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחי הבנק כתוצאה

¹ לפי שיטת הרמזור, תוצאות הבחינה בדיעבד מסווגות לשלושה אזורים (אדום, צהוב, ירוק) על פי מספר החריגות, תוך שתוצאות באזור האדום מעידות על בעיות כמעט וודאיות במודל, ואילו האזור הירוק מסמן תוצאות שאינן כשלעצמן מעידות על בעיה כלשהי באיכות או בדייקנות של המודל. החלוקה לאזורים מבוססת על הגדרות ועדת באזל.

משינוי בהכנסות ריבית. שינויים בשיעורי הריבית משפיעים גם על שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ-מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים, תזרימי המזומנים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. סיכוני הריבית לתיק הכולל של הבנק מהווים את סיכון השוק העיקרי אליו חשוף הבנק. המכשירים המרכיבים את סיכון הריבית בבנק נחלקים בין מוצרים בתיק הבנקאי בהם אין לבנק כוונת מסחר ובין מוצרים בתיק למסחר, המכיל מכשירים המוחזקים למטרת מסחר או במטרה לגדר רכיבים אחרים בתיק למסחר. האחזקות בתיק זה הינן ברמת נזילות גבוהה יותר מאשר בתיק הבנקאי.

הבנק מודד ומנהל את סיכון הריבית על התיק הכולל המשלב את המכשירים בתיק הבנקאי ובתיק למסחר, תוך התייחסות לסיכונים הנובעים מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות כתוצאה מפעילות נוסטרו וחדר עסקאות. מדיניות ניהול חשיפת הריבית מכוונת להשגת רמות חשיפה רצויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה אליהם חשוף הבנק, בהתאמה לתחזיות בשווקים ולרמות הסיכון הרצויות ועל סמך המגבלות שנקבעו על-ידי הדירקטוריון. החשיפות העיקריות נלקחות במגזר השקלי, במגזר צמוד המדד ובמגזר הדולרי.

חשיפת הריבית נמדדת בתדירות יומית למטבעות הבאים: ש"ח לא צמוד, צמוד מדד, דולר, אירו, יין, פר"ש וליש"ט.

מדידת חשיפת הריבית מביאה בחשבון, בין היתר, הנחות עבודה לשיעורי פירעונות מוקדמים במשכנתאות ריבית קבועה והנחות עבודה לשיעורי המשיכות בנקודות היציאה בתכניות חסכון, המבוססות על התנהגות היסטורית של מפקידים. חלק מיתרות העו"ש בשקלים ובמט"ח מוכרות כמקור מימון ארוך ונפרסות לתקופה של עד 7 שנים. יתר יתרות העו"ש מוגדרות ללא תאריך פירעון מוגדר. בהתחשב בהנחות הריבית, מח"מ ההתחייבויות בשקלים ובמט"ח גבוה יותר מאשר המוצג בתוספת ב' (מחושב בהתאם להנחיה רגולטורית בנושא) ומגיע לכ-0.7 שנים בכל אחד מהמגזרים. הנחות העבודה בחישוב מדידת חשיפת הריבית נבחנות אחת לשנה לפחות, ומובאות לדין ואישור בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון.

מדידת חשיפת הריבית מתבצעת בעזרת שתי טכניקות מדידה עיקריות:

- א. $DV1\%$ (Delta Value 1%) - מייצג את השינוי האפשרי בתיק בהינתן שינוי מקביל בעקום הריבית של 1%.
- ב. VAR (Value at Risk) - מודל "ערך בסיכון" מודד את הסיכון הפוטנציאלי בתיק ברמת בטחון שאינה פוחתת משעור של 99% ולתקופת אחזקה של 10 ימי עסקים בתיק למסחר וחודש קלנדרי בתיק הבנקאי.

פירוט המגבלות והחשיפה בפועל ליום המאזן מוצג בטבלה להלן. החשיפה בפועל ביום 30 בספטמבר 2015 הייתה ערך בסיכון (VAR) ריבית מקוזז בתיק הבנקאי של 90.6 מיליון ש"ח ו-VAR ריבית מקוזז בתיק למסחר של 6.8 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2014 VAR ריבית מקוזז בתיק הכולל ל-10 ימים – 42 מיליון ש"ח). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך הרבעון השלישי של 2015 בתיק הבנקאי היה 113 מיליון ש"ח ובתיק למסחר היה 16 מיליון ש"ח (בשנת 2014 VAR המקוזז לתיק הכולל – 42 מיליון ש"ח). עד לסוף הרבעון השלישי נצפו 2 חריגות (בצד ההפסד) מ-VAR הריבית הכולל.

להלן מגבלות והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח בגין סיכון הריבית:

בפועל					מגבלה			סוג מגבלה	מגזר
31.12.2014	30.9.2014	30.9.2015			30.9.2015				
		תיק למסחר	תיק בנקאי	סה"כ	תיק למסחר	תיק בנקאי	סה"כ		
42.0	24.4	6.8	90.6	-	20	190	-	VAR ריבית מקוזז*	סה"כ ריבית
35.2	16.4	3.8	61.6	-	12	90	-	VAR	צמוד מדד
68.1	58.7	1.5	66.2	67.7	21	95	95	DV1%	צמוד מדד
16.1	9.7	3.8	19.8	-	8	90	-	VAR	לא צמוד
63.9	37	4.3	24.9	29.2	21	145	155	DV1%	לא צמוד
14.3	9.8	0.001	21.8	-	5	75	-	VAR לכל המטבעות	מט"ח
47.0	-	0.003	54.0	54.0	20	110	125	DV1%	מט"ח

* בחישוב הסה"כ מובאות בחשבון הקטנות סיכוני הריבית בגין מיתאמים (קורלציות) בחשיפות הריבית בין מטבעות שונים על פני התקופות.

מפורט להלן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשערי ריבית):

30.9.2015						
סך הכל	אחר	מטבע חוץ ²		מטבע ישראלי		
		אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח						
37,918	146	279	4,088	5,312	28,093	נכסים פיננסיים ¹
29,443	776	2,816	15,940	251	9,660	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³
36,153	468	1,368	5,622	4,630	24,065	התחייבויות פיננסיות ¹
29,486	458	1,796	14,458	200	12,574	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³
1,722	(4)	(69)	(52)	733	1,114	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
30.9.2014						
סך הכל	אחר	מטבע חוץ ²		מטבע ישראלי		
		אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח						
39,378	276	452	3,520	6,583	28,547	נכסים פיננסיים ¹
31,575	1,155	4,170	11,845	83	14,322	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³
37,690	538	1,293	5,539	5,946	24,374	התחייבויות פיננסיות ¹
31,605	884	3,353	9,780	560	17,028	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³
1,658	9	(24)	46	160	1,467	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31.12.2014							
סך הכל	אחר	מטבע חוץ ²		מטבע ישראלי			
		אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד		
		במיליוני ש"ח					
39,475	221	382	3,311	6,000	29,561	נכסים פיננסיים ¹	
36,334	1,239	3,502	13,806	182	17,605	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³	
37,815	543	1,304	5,935	5,423	24,610	התחייבויות פיננסיות ¹	
36,410	909	2,607	11,207	757	20,930	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים ³	
1,584	8	(27)	(25)	2	1,626	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	

לפירוט נוסף בדבר ההנחות והפרמטרים ששימשו לחישוב השווי ההוגן – ראה באור 10.ג. בדוחות הכספיים.

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

30.9.2015									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴									
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
		השפעות מקצזות		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל						במיליוני ש"ח
במיליוני ש"ח באחוזים									
(7.5%)	(130)	1,592	-	(3)	(66)	(102)	674	1,089	השינוי בשיעורי הריבית גידול מיידי מקביל של 1%
(0.6%)	(10)	1,712	-	(4)	(71)	(56)	727	1,116	גידול מיידי מקביל של 0.1%
9.2%	158	1,880	-	(4)	(75)	(3)	802	1,160	קיטון מיידי מקביל של 1% ⁵

30.9.2014									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴									
שינוי בשווי הוגן		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
		השפעות מקצזות		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל						במיליוני ש"ח
במיליוני ש"ח באחוזים									
(6.3%)	(105)	1,553	-	10	(17)	43	114	1,403	השינוי בשיעורי הריבית גידול מיידי מקביל של 1%
(0.1%)	(1)	1,657	-	10	(22)	46	154	1,469	גידול מיידי מקביל של 0.1%
6.2%	103	1,761	-	10	(28)	49	215	1,515	קיטון מיידי מקביל של 1% ⁵

31.12.2014

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴							השינוי בשיעורי הריבית
		מטבע חוץ ²					מטבע ישראלי		
סך הכל	סך הכל במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקצזות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	גידול מיידי מקביל של 1% גידול מיידי מקביל של 0.1% קיטון מיידי מקביל של 1% ⁵
					במיליוני ש"ח				
(10.4%)	(164)	1,420	-	7	(23)	(74)	(46)	1,556	1%
(0.8%)	(13)	1,571	-	7	(26)	(29)	(1)	1,620	0.1%
11.4%	180	1,764	-	7	(32)	31	79	1,679	1% ⁵

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים, לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
3. סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי הוגן המוצג בבאור 10 בדוחות הכספיים.
4. שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי הוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של המכשירים פיננסיים הוא השווי הוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
5. עד לרמת ריבית של אפס (לא נלקחה בחשבון ריבית שלילית).

הערה: לא ארע בעשר השנים האחרונות שינוי שבועי מצטבר אשר לו היה מתרחש במועד הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

סיכון בסיס - מתייחס לאפשרות של הפסד הנובע משינויים בשערי המטבע, בסיס הצמדה או מניות, כאשר אין הקבלה בין הבסיס אליו צמודים הנכסים לבין בסיס ההתחייבויות. ניהול סיכונים הבסיס נועד, בין השאר, למקסם את רווחיות הבנק תוך ניצול הזדמנויות בשווקים השונים. במסגרת זו יוצר הבנק חשיפות בשווקי המטבע המקומיים והבינלאומיים וכן חשיפות בשוק הצמוד למדד.

תיאבון וסיבולת הסיכון לסך חשיפות המטבע הינם במונחי (Value at Risk) VAR אשר מודד את הסיכון הפוטנציאלי בפוזיציה מטבעית בבנק ברמת בטחון שאינה פוחתת משעור של 99% ולתקופת אחזקה של 10 ימים.

לעניין אופן ניהול סיכון הבסיס, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח הכספי השנתי לשנת 2014.

א. חשיפות מט"ח: מגבלת הדיריקטוריון לסך החשיפה מט"ח/ש"ח לסוף יום נקבעה במונחי ערך בסיכון לסך של 13 מיליון ש"ח. החשיפה בפועל ביום 30 בספטמבר 2015 הייתה ערך בסיכון של כ-2.05 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2014 – 0.6 מיליון ש"ח). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך הרבעון השלישי של שנת 2015 היה 2.05 מיליון ש"ח (בשנת 2014 – 4.3 מיליון ש"ח). פעילותו של הבנק במטבעות חוץ מתבצעת בעיקר במטבעות דולר ארה"ב, אירו, יין, ליט"ט ופר"ש.

בנוסף, נקבעו מגבלות נוספות כמפורט בדוח הכספי לשנת 2014. המתודולוגיה החדשה שאושרה למדידת ה- Back Test נכנסה לתוקפה החל מינואר 2015. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לא נצפו חריגות בתהליך ה- Back Test.

ב. חשיפת מדד: מגבלת חשיפת בסיס המדד במונחי ערך בסיכון הינה 10 מיליון ש"ח. החשיפה בפועל ליום 30 בספטמבר 2015 הייתה ערך בסיכון של 6.1 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2014 – 0.5 מיליון ש"ח). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך הרבעון השלישי של שנת 2015 היה 7.4 מיליון ש"ח (בשנת 2014 – 7.0 מיליון ש"ח). בנוסף, נקבעה מגבלה כמותית כך שעודף נכסים על ההתחייבויות לא יעלה על 100%

מהון הבנק ועודף התחייבויות על הנכסים לא יעלה 35% מהון הבנק. המדידה הינה לאחר נטרול פוזיציה אשר אינה מושפעת מהמדד הקרוב. נכון ליום 30 בספטמבר 2015, עודף נכסים על התחייבויות בשיעור של כ-32.5% מהון הבנק.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 נצפו 4 חריגות (בצד ההפסד).

להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד במיליוני ש"ח (סוגריים מייצגים הפסד):
(המדידה כוללת הן את הפעילות המאזנית והן את החוץ מאזנית).

<u>מט"ח</u>	<u>מט"ח</u>	<u>אחר</u>	<u>פר"ש</u>	<u>יין</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יורו</u>	<u>דולר</u>	<u>מדד</u>	<u>ליום 30 בספטמבר 2015:</u>
		(0.1)	*-	(0.2)	*-	4.5	(1.8)	46.8	עליה של 5%
		(0.1)	*-	(0.4)	0.1	8.0	(1.3)	93.6	עליה של 10%
		0.1	*-	0.2	*-	(2.5)	(1.9)	(46.8)	ירידה של 5%
		0.1	*-	0.4	(0.1)	(1.7)	(2.5)	(93.6)	ירידה של 10%

<u>מט"ח</u>	<u>מט"ח</u>	<u>אחר</u>	<u>פר"ש</u>	<u>יין</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יורו</u>	<u>דולר</u>	<u>מדד</u>	<u>ליום 30 בספטמבר 2014:</u>
		0.5	*-	*-	*-	(7.7)	11.7	8.0	עליה של 5%
		1.0	*-	*-	0.1	(16.8)	29.6	16.0	עליה של 10%
		(0.5)	*-	*-	*-	(10.7)	(6.3)	(8.0)	ירידה של 5%
		(1.0)	*-	*-	(0.1)	(29.7)	(21.2)	(16.0)	ירידה של 10%

<u>מט"ח</u>	<u>מט"ח</u>	<u>אחר</u>	<u>פר"ש</u>	<u>יין</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>אירו</u>	<u>דולר</u>	<u>מדד</u>	<u>ליום 31 בדצמבר 2014:</u>
		0.5	(* -)	(0.1)	* -	(14.4)	8.9	11.4	עליה של 5%
		0.9	(0.1)	(0.2)	* -	(34.4)	25.4	22.8	עליה של 10%
		(0.5)	* -	0.1	(* -)	13.3	(3.5)	(11.4)	ירידה של 5%
		(0.9)	0.1	0.2	(* -)	31.0	(0.5)	(22.8)	ירידה של 10%

* נמוך מ-0.1.

להלן תמצית מאזני ההצמדה במיליוני ש"ח:

ליום 30 בספטמבר 2015 :					
סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
39,069	918	4,625	5,474	28,052	נכסים
36,686	425	7,640	4,589	24,032	התחייבויות
2,383	493	(3,015)	885	4,020	
		3,014	51	(3,065)	עסקות עתידיות, נטו
		(11)	-	11	אופציות (שווי דלתא)
		* (12)	936	966	

* מזה: דולר – (4) מיליון ש"ח, אירו – (4) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – (4) מיליון ש"ח.

ליום 30 בספטמבר 2014 **:					
סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
40,714	1,720	4,531	6,765	27,698	נכסים
38,328	1,254	7,691	5,849	23,534	התחייבויות
2,386	466	(3,160)	916	4,164	
		2,503	(477)	(2,026)	עסקות עתידיות, נטו
		689	-	(689)	אופציות (שווי דלתא)
		* 32	439	1,449	

* מזה: דולר – 63 מיליון ש"ח, אירו – (40) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 9 מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2014 **:					
סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
40,868	1,932	4,179	6,129	28,628	נכסים
38,583	1,439	8,108	5,446	23,590	התחייבויות
2,285	493	(3,929)	683	5,038	
		3,025	(575)	(2,450)	עסקות עתידיות, נטו
		881	-	(881)	אופציות (שווי דלתא)
		* (23)	108	1,707	

* מזה: אירו – (30) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 7 מיליון ש"ח.

** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים והנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באורים 1.ג.1 ו- 2.ג.1.

פריטים נוספים בדבר חלוקת הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ראה באור 7 לדוחות הכספיים.

הבנק חשוף לסיכון של תנודתיות בשערי המניות בגין אחזקות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר. דירקטוריון הבנק הגדיר מגבלות סיכון נפרדות במונחי היקף ובמונחי VAR הן עבור מדד המעו"ף, תעודות סל ישראליות ומניות, והן עבור תעודות סל על מדדי חו"ל או ETF.

סיבולת הסיכון על מדד המעו"ף, תעודות סל ישראליות ומניות ישראליות הנה ערך בסיכון של 15 מיליון ש"ח. נכון ליום 30 בספטמבר 2015 הניצול בפועל היה ערך בסיכון של 10.7 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2014 – 7.8 מיליון ש"ח). הערך המירבי ברבעון השלישי עמד על 11 מיליון ש"ח.

סיבולת הסיכון על תעודות סל וקרנות עוקבות מדד (ETF) בשווקי חו"ל הנה ערך בסיכון של 12 מיליון ש"ח. נכון ליום 30 בספטמבר 2015 הניצול בפועל היה ערך בסיכון של 2.7 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2014 – 2.1 מיליון ש"ח). הערך המירבי ברבעון השלישי עמד על 2.8 מיליון ש"ח.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות VAR נוספות ברמת ETF בודד וברמת תיקי ETF ובחלוקה למגזרים ולשווקים. סך סיבולת הסיכון לחשיפת מניות בשווקים ובמכשירים אשר אושרו על ידי הדירקטוריון כולל חברת "א.ש.י." הינו לערך בסיכון כולל בסך 25 מיליון ש"ח. נכון ליום 30 בספטמבר 2015 הניצול בפועל היה ערך בסיכון של 13.4 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2014 – 9.9 מיליון ש"ח). הערך המירבי ברבעון השלישי עמד על 13.7 מיליון ש"ח. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 נצפו 2 חריגות (בצד ההפסד) VAR-מ הריבית הכולל.

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי - נכון ליום 30 בספטמבר 2015 לבנק שני סוגי אחזקה עיקריים במניות בתיק הבנקאי:

א. השקעה במגוון מניות, ברובן סחירות, בבורסה הישראלית באמצעות יחידת הנוסטרו של הבנק במסגרת התיק הזמין למכירה. פעילות זו מתבצעת תחת המגבלות והיקף מסגרות שאושרו בדירקטוריון הבנק, ותכליתן שיפור בתשואת הבנק. השקעה זו רשומה במאזן ליום 30 בספטמבר 2015 בסך של 53 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2014 – 46 מיליון ש"ח).

ב. השקעות דרך חברת הבת - אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.), אשר משקיעה בחברות העוסקות בתחומי פעילות שונים, שאינם בתחום הבנקאות ותחומים משלימים לו. בהתאם, מבצעת החברה השקעות מתוך כוונה להשתתף ברווחי החברות לאורך זמן ובמקרים מסוימים לממשן ברווח תוך תקופה מסוימת. ההשקעות מתבצעות בהתאם למדיניות השקעות ותכנית העבודה, בה נקבעו מסגרות ויעדים, כולל תחומים מועדפים. המגבלות הקבועות בחוק, לסוג זה של השקעות, הינן עד 20% מההון של חברה בודדת, ועד 15% מהון הבנק (בחריגים מסוימים).

נכון להיום קיימת החלטת דירקטוריון לפיה סך השקעות של חברת הבת של הבנק, א.ש.י. בתאגידים ראליים לא יעלו על 120 מיליון ש"ח. כמו כן, כל השקעה בודדת מעל 5 מיליון ש"ח ועד 15 מיליון ש"ח טעונה אישור נוסף של וועדת ההשקעות של דירקטוריון הבנק. כל השקעה בודדת מעל לסכום זה טעונה בנוסף גם אישור דירקטוריון הבנק.

היתרה המאזנית של ההשקעה בחברות אחרות באמצעות א.ש.י. (אשר מסווגות במסגרת מניות בתיק הזמין למכירה) ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכמה בסך 64 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2014 – 54 מיליון ש"ח).

לפירוט נוסף בדבר פוזיציות במניות בתיק הבנקאי ראה גם פרק "הלימות ההון".

סיכון תיק אופציות - עיקר פעילות הבנק באופציות מט"ח/מט"ח נעשה תוך התכסות Back To Back במסחר וללא יצירת סיכונים שוק לאורך זמן. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים אחרים" בבאור 9 בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2015 (הערך הנקוב הסתכם לסך של 1,250 מיליון ש"ח ויתרת השווי ההוגן לסך של 8 מיליון ש"ח והוצגה הן תחת סעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים והן תחת סעיף התחייבויות בגין מכשירים נגזרים). באופציות מט"ח/ש"ח, ובמידה מוגבלת באופציות מט"ח/מט"ח, הבנק מנהל את תיק האופציות ובכך נחשף גם לסיכונים של שינויים בתנודתיות בין המטבעות שונים (חשיפה זו אינה בהיקף מהותי). במסגרת תיק זה נכללת גם פעילות מסוימת באופציות לצורך התכסות על חשיפות בסיס, המהווה חלק קטן מהתיק. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים ALM" בבאור 9 בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2015.

להלן התפלגות התיק לפי מטבעות ליום 30 בספטמבר 2015 (במיליוני ש"ח):

ערך נקוב					
סך הכל	אחר	דולר/ש"ח	אירו/ש"ח	אירו/דולר	
2,883	-	1,944	878	61	אופציות שנקנו
3,191	-	2,052	1,051	88	אופציות שנכתבו
6,074	-	3,996	1,929	149	סך הכל

שווי הוגן					
סך הכל	אחר	דולר/ש"ח	אירו/ש"ח	אירו/דולר	
27	-	20	6	1	אופציות שנקנו
33	-	24	8	1	אופציות שנכתבו

המגבלה הכוללת לניהול תיק האופציות כפי שאושרה על ידי הדירקטוריון הינה 7.5 מיליון דולר. החשיפה נמדדת בעזרת תרחישים סימולטניים של שינויים בערכי vol ו-spot. החשיפה בפועל לסיכון זה ביום 30 בספטמבר 2015 הייתה ערך בסיכון של 0.9 מיליון דולר (ביום 31 בדצמבר 2014 – 0.5 מיליון דולר). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך הרבעון השלישי של שנת 2015 היה 1.2 מיליון דולר (בשנת 2014 – 2.0 מיליון דולר). כמו כן, מתוך מסגרת ה-VAR לאופציות נקבעה מסגרת פעילות באופציות אקזוטיות של 1.5 מיליון דולר במונחי VAR ומסגרת לפעילות באופציות מט"ח/מט"ח של 2 מיליון דולר. נכון לסוף הרבעון השלישי של שנת 2015 לא הייתה חשיפה באופציות אקזוטיות בתיק (בשנת 2014 – לא הייתה חשיפה). הערך בסיכון לסוף הרבעון השלישי של שנת 2015 בגין אופציות מט"ח/מט"ח היה 0.3 מיליון דולר (ביום 31 בדצמבר 2014 – 0.1 מיליון דולר).

סיכון נדילות

סיכון שהבנק לא יוכל לממן את נכסיו בטווח הקצר או לא יוכל לאפשר ללקוחות למשוך את פיקדונותיהם על פי דרישה. סיכון זה יכול להתפתח כתוצאה מתהליכי ניהול ושליטה פנימיים אשר אינם מביאים בחשבון את כל גורמי הסיכון או מעריכים בצורה לא נאותה את רמת הנדילות של נכסים או את זמינותם של מקורות ומפקידים

במצבי שוק שונים. בנוסף, סיכון הנזילות יכול להתממש כתוצאה משינויים בהערכות של בעלי פיקדונות באשר לסיכון הבנק או כתוצאה משינויים בהערכותיהם לגבי הסיכון של המערכת הבנקאית והפיננסית כולה. באפריל 2015 עדכן הדירקטוריון את מדיניות סיכון הנזילות, בין היתר בעקבות כניסת הוראה 221 לחישוב יחס כיסוי הנזילות על בסיס הוראות באזל. במסגרת זו נקבעו יעדים תלת שנתיים למדדים מרכזיים, ובכלל זה לתמהיל הפיקדונות ושיעור פיקדונות ליבה מסך הפיקדונות, כמו גם התייחסות ליחס הנזילות המזערי על פי הוראות הפיקוח והתפתחות היחס בשנים הקרובות. במסגרת זו עודכנו גם מודל הנזילות הפנימי ותרחישי הקיצון.

נכון למועד הדוח היקף פיקדונותיהם של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות הסתכם בסך 998 מיליון ש"ח. החל מיום ה-1 באפריל 2015 מבוצעת מדידה שוטפת של יחס הנזילות המזערי, כפי המתחייב בהוראה 221, לניהול סיכון הנזילות. במהלך הרבעון השלישי בשנת 2015 עמד יחס הכיסוי הכולל על ערך ממוצע של 99%. לבנק כרית נזילות משמעותית, המורכבת בעיקרה מנכסים איכותיים ברמה 1, ובכלל זה יתרות מזומנים ואג"ח ממשלתיות.

תזרים המזומנים היוצא נובע בעיקרו מפיקדונות קצרים של לקוחות עסקיים ופיננסיים ופעילות נגזרים, המקוזזים חלקית על ידי יתרות אשראי און קול. השניים האחרונים מהווים גורמים מרכזיים לתנודתיות היומית ביחס, נוכח תנודתיות אפשרית בהיקפם.

מעבר לאמור לעיל, לעניין אופן ניהול סיכון הנזילות לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014. ראה גם באור 5 "הון, הלימות הון, נזילות ומינוף".

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציית, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. לעניין אופן ניהול הסיכון התפעולי בבנק (תוך התייחסות בין היתר לסיכונים IT, אבטחת מידע, לרבות סיכונים קיברנטיים, סיכונים ציית ועוד), לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014. לעניין הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול הגנת הסייבר שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 16 במרס 2015, ראה להלן ופרק "עדכוני חקיקה".

סייבר

הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול הגנת הסייבר נכנסה לתוקף החל מיום 1 לספטמבר 2015. סיכון סייבר מוגדר בהוראה כסיכון להתרחשות אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי). בהגדרה זו נכלל גם ניסיון לביצוע תקיפה אף אם לא נגרם נזק בפועל. דירקטוריון הבנק אישר את מסמכי האסטרטגיה ומדיניות להגנת הסייבר המגדירים קווים מנחים לבניית ושיפור יכולות למניעה, נטרול, חקירה והתמודדות עם איומי סייבר ואירועי סייבר על מנת לצמצם את השפעתם ואת הנזק הנגרם מהם לבנק, זאת בטרם התרחשותם, במהלכם ולאחריהם. הבנק נערך למיפוי פרטני של סיכונים הסייבר במסגרת סקרי סיכונים רוחביים בשנת 2016, ולמצאים תוגדר תוכנית העבודה לצמצום.

המשכיות עסקית - היערכות למצבי חרום

- אירועים מסוגים שונים עלולים לפגוע או להשבית פעילויות מהותיות של הבנק ולקוחותיו, לפגוע בהמשכיות עסקיו, לחשוף את הבנק לסיכונים שונים ולגרום לבנק ו/או ללקוחותיו נזקים משמעותיים.
- לבנק "מדיניות המשכיות עסקית" המתייחסת לתרחישי הייחוס שהוגדרו ומתווה קווים מנחים להטמעת מסגרת עבודה כוללת לניהול תכנית ההמשכיות העסקית. במסגרת זו תועדפו השירותים הבנקאיים ונקבעו יעדי התאוששות בפרמטרים של זמן והיקף.
- לבנק "אסטרטגיית המשכיות עסקית ותפישת ההפעלה הארגונית בחרום" בה מפורטים המנגנונים הארגוניים הנדרשים לניהול מצב החרום.
- הבנק מקיים מהלך תרגולים מקיף ושוטף הכולל התייחסות מעמיקה להיבטי המשכיות עסקית עיקריים, על פי תכנית תרגולים רב שנתית. מהלך זה משמש מנוף להטמעת אסטרטגיית ההמשכיות עסקית ותפישת ההפעלה הארגונית בחרום.
- בנוסף, מתקיים תהליך שוטף של הפקת לקחים, והטמעתם בתכנית ההמשכיות העסקית.

סיכון ציות

סיכון ציות הוא סיכון להטלת סנקציה רגולטורית, הפסד כספי או פגיעה במוניטין של הבנק הנגרמים כתוצאה מאי ציות של הבנק לחוקים, הוראות, כללים, נהלים פנימיים וקוד התנהגות הישים לפעילות של הבנק. ניהול סיכון הציות כולל אחריות לגיבוש המדיניות לניהול הסיכון, ביצוע מיפוי והערכה של סיכונים ציות, טיפול במקרים של הפרות ציות, פיקוח על יישום מדיניות הציות וקביעת אחריות והיערכות ארגונית ליישום מדיניות הציות.

ביום ה-3 ביוני 2015 פרסם הפיקוח הוראה מתוקנת בנושא "ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי" (נוהל בנקאי תקין 308) שתכנס לתוקפה ביום ה-1 בינואר 2016. הבנק נערך ליישום ההוראה במועד. לפירוט אודות ההוראה ראה גם פרק "עדכוני חקיקה".

ביום ה-1 באפריל 2015 נכנסה לתוקפה הוראה 308A לעניין "טיפול בתלונות הציבור". הבנק פועל על פי האמור בהוראה.

יצוין כי החל מיום 31 באוגוסט 2015 משמשת היועצת המשפטית הראשית כנציבת תלונות הציבור בבנק.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הוא סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או לצעדי עונשין (fine penalties) כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים.

העדר האפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם יכול לנבוע מסיבות שונות כדוגמת העדר פרטים מהותיים ונחוצים בהסכמים, חוסר סמכות של צד להסכם וליקויים משפטיים נוספים.

לעניין אופן ניהול הסיכון המשפטי בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין מוגדר כסיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על אמון הציבור

בבנק ועל יכולתו של הבנק לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון (כגון באמצעות שווקים בין-בנקאיים או שוקי איגוח).

לעניין אופן ניהול סיכון המוניטין בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי מוגדר כסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של התאגיד הבנקאי, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו, איכות היישום והבקרות על תהליכי העבודה בבנק. במהלך הרבעון הראשון בשנת 2015 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול הסיכון האסטרטגי.

לעניין אופן ניהול הסיכון האסטרטגי בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. לעניין אופן ניהול הסיכון הסביבתי בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

להלן מפורטת הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון בבנק ליום 30 בספטמבר 2015:

גורם הסיכון	השפעת הסיכון (גדולה, בינונית, קטנה)
1 השפעה כוללת של סיכונים האשראי*	בינונית
1.1 סיכון בגין איכות לווים ובטחונות	קטנה
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית**	בינונית
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים**	בינונית
2 השפעה כוללת של סיכונים שוק	בינונית
2.1 סיכון ריבית	בינונית
2.2 סיכון בסיס (אינפלציה ושערי חליפין)	קטנה
2.3 סיכון אופציות	קטנה
2.4 סיכון מחירי מניות	קטנה
3 סיכון נזילות	קטנה
4 סיכון תפעולי	קטנה
5 סיכון משפטי	קטנה
6 סיכון מוניטין	קטנה
7 סיכון סליקה	קטנה
8 סיכון אסטרטגי	קטנה
9 סיכון ממשל תאגידי	קטנה

* השפעה כוללת של סיכונים האשראי נקבעה על פי הערכת הסיכון הגבוהה ביותר מבין סיכון בגין איכות לווים ובטחונות, סיכון בגין ריכוזיות ענפית וסיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים.

** החישוב הינו על בסיס אשראי ברוטו ללא ביטחונות המותרים לניכוי.

הערה: הערכת דרגות ההשפעה של הסיכונים איננה ניתנת להשוואה בין הבנקים השונים.

הערכת הסיכון מתבססת על שאלונים מובנים לפי קווי עסקים בהם מוצגים בכל קו עסקים נושאים המשקפים את הסיכונים הגלומים בקו העסקים.

גיבוש השאלות נעשה במסגרת דיונים אשר התקיימו עם האחראים לניהול הסיכונים בקווי העסקים השונים. התשובות לשאלות התבססו על המידע הקיים בבנק ונסקרו אף הם על ידי המנהלים בקווי העסקים השונים. הערכת הסיכון הכוללת לכל גורם סיכון ברמת הבנק שוקללה בהתאם לסוג הסיכון. עדכון התשובות לשאלונים מבוצע בתדירות רבעונית, ומהווה בסיס גם להערכת הסיכון במסמך הסיכונים של הבנק וכן כבסיס לקביעת תוכנית העבודה ולהערכת הסיכון במסמך ה-ICAAP. ליום 30 בספטמבר 2015 חלה עליה בסיכון הריבית מרמה נמוכה לבינונית לעומת 31 בדצמבר 2014, כתוצאה מעליה במגבלות הסיכון האמור. יצוין כי לא חל שינוי לעומת 30 ביוני 2015.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

כללי החשבונאות המשמשים לעריכת הדוחות הכספיים מפורטים בבאור 1 לדוחות כספיים אלו ולדוחות הכספיים לשנת 2014. יישום כללים אלה על ידי הנהלת הבנק כרוך בהנחות ובאומדנים שונים המשפיעים על ערכם של הנכסים, ההתחייבויות והתוצאות העסקיות של הבנק. הנושאים בהם האומדנים וההנחות קריטיים לדעת ההנהלה הינם:

הפרשה להפסדי אשראי, הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של אגרות חוב זמינות למכירה, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, זכויות עובדים, מכשירים פיננסיים נגזרים, תביעות תלויות ובניינים וציוד. הנהלת הבנק סבורה כי האומדנים וההערכות שישומו בהכנת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014, למעט בנושאים שכלקמן:

זכויות עובדים

בדוח השנתי של שנת 2014 קיים פירוט בדבר מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים לגבי חישובים אקטואריים בגין זכויות פנסיה, פיצויים עודפים ומענקים בגין ותק עובדים (מענקי יובל). החל מהדיווח הכספי ליום 31 במרס 2015 אימץ הבנק את חוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יישום כללי החשבונאות הנהוגים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

חוזר זה מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא. להלן עיקרי השפעת יישום חוזר זה:

- שיעור ההיוון להטבות לעובדים יחושב על בסיס תשואות אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על אג"ח קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על אגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל למועד הדיווח. מרווח זה מבוסס על פרסום באתר האינטרנט של הפדרל ריזרב בסט לואיס. שיעור היוון זה הינו חלף שיעור היוון 4% ששימש לחישוב ההטבות האקטואריות טרם יישום חוזר זה.
- ההתחייבות בגין פיצויים על פי חוזר זה כוללת גם תחשיב אקטוארי המתייחס לקבוצת עובדים אשר החלה את עבודתה לפני 1 בינואר 1995 ואינה נמנית על אוכלוסיית הזכאים לפנסיה תקציבית בעת פרישתם.
- רווח/הפסד אקטוארי נטו¹ בגין פנסיה ופיצויים נזקף "לרווח כולל אחר מצטבר" ומופחת ככלל לרווח והפסד על פני תקופת השירות הצפויה², ואילו הטבות אחרות לעובדים כגון מענקי יובל נזקפות לרווח והפסד. בהוראות הדיווח טרם יישום חוזר זה רווחים והפסדים אקטואריים נזקפו מידי לרווח והפסד.
- ההנחות לצורך חישוב העתודות בגין זכויות עובדים כגון: תחזית עליית שכר עתידית, לוחות התמותה, שיעורי העזיבה לא שונו וזוהו להנחות טרם יישום חוזר זה.
- ההתחייבויות בגין פנסיה נצברות בקו ישר עד לגיל הפרישה הממוצע בבנק (המבוסס על נתונים היסטוריים).

¹ הנובע מתיאומים על בסיס ניסיון (השפעות ההבדלים בין ההנחות האקטואריות לבין מה שהתרחש בפועל) וכן מהשפעות של שינויים בהנחות אקטואריות.

² לעניין הוראות המעבר בקשר עם רווחים אקטואריים כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון ראה באור 1.ג.1.

ברבעון שבו, על בסיס מצטבר מתחילת השנה לא חלו שינויים המשפיעים מהותית על נכסי התוכנית או על המחויבות בגין ההטבה, הבנק לא מודד מחדש הן את נכסי התוכנית והן את המחויבות בגין ההטבה. לפרטים נוספים לרבות השפעת יישום ההוראה על הון הבנק ליום 1 בינואר 2015, דרישות הגילוי והוראות המעבר ראה באור 1.ג.1.

בניינים וציוד

ביום 21 במאי 2015 התקבל בבנק מכתב בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. בהתאם למכתב קבע המפקח על הבנקים הנחיות שעל הבנק ליישמן בדוחותיו ליום 30 ביוני 2015 ואילך. לפירוט בדבר הכללים שאימץ הבנק בדרך של יישום למפרע והשפעה על הון הבנק, ראה באור 2.ג.1.

האמור בפרק זה הינו מבלי לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת לעדכוני החקיקה שלהלן ולעדכוני חקיקה אחרים. עדכוני חקיקה אשר התקבלו במהלך שנת 2015 ואשר פורסמו במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2014, אינם מופיעים בפרק זה.

עדכוני חקיקה וניהול בנקאי תקין במערכת הבנקאית:

מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא "ביטול שעבודים שהאשראי בגינם נפרע"

ביום 31 באוגוסט 2015 פורסם המכתב לפיו נדרשים הבנקים לטייב את המאגרים הקיימים אצלם ובמרשמים המתאימים ולפעול לביטול ולמחיקה של שעבודים שנרשמו להבטחת חיובים שנפרעו. את טיוב המאגרים יש לבצע החל משנת 1981 ואילך. הבנקים נדרשים לסיים את פעולת הטיוב עד ליום 31.12.16 ולהודיע על כך לפיקוח על הבנקים. הבנק נערך ליישום הדרוש, לרבות באמצעות הקמת מנהלת ייעודית בנושא.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301A בנושא "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי"

ביום 13 באוגוסט 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה שעיקריו כדלקמן:

1. הוספת התניה בהסכמי התגמול ובמדיניות, לפיה כל תגמול משתנה שיוענק וישולם יהיה בר השבה מעובד מרכזי, בהתקיימותם של הקריטריונים להשבה.
 2. ייקבעו סכומי ההשבה או שיעורי ההשבה ההולמים סוגי נסיבות שונים.
 3. תקופת ההשבה תהיה קצובה ל-5 שנים ממועד הענקת התגמול המשתנה.
 4. לגבי נושאי משרה, תקופת ההשבה תוארך בשנתיים נוספות בהתקיים התנאים המצטברים הבאים: א) במהלך תקופת ההשבה נפתחה חקירה. ב) הבנק סבור שבחקירה עלול להתברר שהתקיימו הקריטריונים להשבה. ג) אורגן מוסמך של הבנק החליט שמתקיימות הנסיבות להארכה.
 5. אין חובה להפעיל את מנגנון ההשבה כאשר סך התגמול המשתנה בשנה קלנדרית מסוימת אינו עולה על 1/6 מהתגמול הקבוע באותה השנה.
 6. חברי דירקטוריון לרבות היו"ר יקבלו תגמול קבוע בלבד.
 7. נקבעו פרמטרים לקביעת גובה התגמול הקבוע של היו"ר.
 8. ייאסר על עובד מרכזי לקבל תגמול מבעל השליטה בתאגיד, מקרוביהם או מתאגידים בשליטת גורמים אלו. ההנחיה לא תחול על דירקטור שאינו חיצוני, אך תחול על היו"ר הדירקטוריון.
- תחילת התיקונים להוראה ביום פרסום ההוראה אך נקבעו הוראות מעבר לגבי כל תיקון באופן מפורט. הבנק נערך ליישום התיקונים.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470 בנושא "כרטיסי חיוב"

ביום 29 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470, זאת כחלק ממעבר מערך התשלומים בישראל לתקן EMV והטמעת השימוש בכרטיסים חכמים. כמו כן ולצורך הגברת התחרותיות, תוקנה ההוראה בהיבטים שונים הקשורים לקידום השימוש בכרטיסי חיוב מידי ובכרטיס נטען. להלן השינויים העיקריים במסגרת התיקון:

1. נקבעה בהוראה תקופה קצרה להעברת הכספים בין המנפיקים לסולקים ובין הסולקים לבתי העסק וזאת על מנת לעודד העדפת עסקאות חיוב מיידי בכרטיס נטען או בכרטיס מיידי על פני עסקאות חיוב נדחה.
 2. נקבעה חובת הטבעת סימון המבדל את כרטיס החיוב המיידי והכרטיס הנטען מיתר כרטיסי החיוב.
 3. נקבע, כי בכרטיס חיוב מיידי תוצג כל עסקה בדף חשבון עובר ושב, בסמוך לאחר ביצועה, תוך סימון העסקה כפעולה שבוצעה בחיוב מיידי, ציון תאריך ביצוע העסקה, שם הספק וסכום העסקה.
 4. נקבע, כי המנפיק של כרטיס חיוב מיידי ידרש לפרט בדף החודשי את העסקאות שבוצעו בכרטיס.
 5. נוסף פרק חדש לעניין שימוש בכרטיסי חיוב בתקן EMV המסדיר את פעילות הנפקת הכרטיס החכם ופעילות הסליקה של עסקאות תשלום ומשיכת מזומן.
- מרבית התיקונים יכנסו לתוקף ביום 1.4.2016, למעט מספר סעיפים ספציפיים להם מועדי תחילה אחרים (במהלך השנים 2015-2018).
- הבנק נערך ליישום ההוראה המתוקנת.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 בנושא "דירקטוריון" והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 307 בנושא "פונקציית הביקורת הפנימית"

ביום 29 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 301 ומס' 307 שעיקרו כדלהלן:

1. קבלת החלטות בוועדת הביקורת, בוועדה לעסקאות עם אנשים קשורים ובוועדת התגמול, תעשה בנוכחות חברי הוועדה וגורמים שחוק החברות התיר את נוכחותם, בהתאם לתנאים שנקבעו בחוק.
2. תיקון סעיף החובה לדווח לפיקוח על הבנקים אודות התרחשות אירוע שלא בשגרה.
3. עדכון ההוראה הקובעת אילו החלטות לא ניתן לקבל ב"החלטות בתקשורת" (בשונה מקבלת החלטות בישיבת דירקטוריון או ועדה המתקיימות באופן פרונטאלי).
4. התווספה ההוראה לפיה תופסק כהונה של מבקר פנימי שהורשע בפסק דין חלוט בעבירה שיש עמה קלון. התיקונים להוראות נכנסו לתוקפם עם פרסום ההוראות המתוקנות והבנק פועל בהתאם להם.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון מס' 2), התשע"ה-2015

ביום 28 ביוני 2015 פרסם תיקון לכללי העמלות לפיו החל מיום 1.7.15, לא ניתן יהיה לגבות עמלה בקשר עם "מכתבי מעקב" (מעין "תזכורות" ללקוח) הנשלחים אליו מראש. כמו כן, בוטלה עמלת חיוב מפקיד בהחזרת שיק. הבנק פועל בהתאם לתיקון לכללים.

מכתב המפקח בנושא "פניה יזומה למתן אשראי ללקוחות קמעונאיים"

ביום 23 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לפיו התבקשו הבנקים לרענן את הנהלים והבקורות בקשר לפנייה ספציפית למתן אשראי ללקוחות קמעונאיים. בין היתר, נדרשים הבנקים לבצע את הפעולות הבאות:

1. לקבוע מדיניות, נהלים ותהליכים הקשורים לפנייה יזומה ללקוחות קמעונאיים.
2. להגדיר קהלי יעד ספציפיים, תחומים וברורים בהתבסס על אינדיקטורים המצביעים על סיכון, וכן על כדאיות או אי-כדאיות לנטילת האשראי מבחינת הלקוח.
3. לקבוע תסריטי שיחה.
4. לקבוע את אופן הפנייה ללקוח, לרבות התאמת אמצעי השיווק למאפייני אוכלוסיית היעד.
5. לתעד את הפניה ללקוח, לרבות באמצעות הקלטת שיחות במקרה שהפניה נעשתה בטלפון.

6. לשלב את הטיפול בנושא בתוכניות העבודה של קצין הציות, מערך הייעוץ המשפטי והביקורת הפנימית. הבנקים התבקשו להעביר לעיון המפקח על הבנקים את המדיניות והנהלים בנושא זה.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454 בנושא "הלוואה שלא לדיור"

ביום 21 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454, אשר נועד להרחיב את תחולת ההסדר הקיים בהוראה, לקבוע מנגנון אחיד וגלוי לקביעת שיעור הריבית לפיה מחושב רכיב ההיוון בהלוואות שלא לדיור וליצור אחידות, ככל הניתן, בין פירעון מוקדם של הלוואה לדיור לפירעון מוקדם של אשראי שאינו לדיור.

להלן עיקרי ההוראה המתוקנת:

1. תחולת ההוראה תורחב על כל הלוואה שצו הבנקאות אינו חל עליה ושניתנה ליחידים או לעסקים שמחזור פעילותם קטן מ- 10 מיליון ש"ח.
 2. הסכום המינימאלי לפירעון מוקדם הופחת מ- 25% ל- 10% מיתרת הלוואה.
 3. הוקטן מספר הימים המינימאלי למתן הודעה מוקדמת מ- 30 ל- 20.
 4. נקבע מנגנון חדש לחישוב רכיבי ההיוון, המבוסס על הריבית הממוצעת ומנטרל את פרמיית הסיכון של הלוואה במקרה של פירעון מוקדם.
 5. התווספו דרכי התקשרות של הלוואה למתן הודעה מוקדמת: פקס וכל אמצעי התקשרות אחר שהבנק הציע לפי בקשת הלקוח.
- ההוראה המתוקנת תיכנס לתוקפה ביום 1 באפריל 2016 והבנק נערך ליישומה.

הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מס' 423 בנושא "שירות המסלולים"

ביום 21 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא שירות המסלולים שמטרתה להגביר את מודעות הלקוחות לשירות המסלולים בעמלות ולמאפייניו. להלן עיקרי ההוראה:

1. לגבי לקוחות חדשים, במועד פתיחת חשבון עו"ש, ימסור להם הבנק תעריפון מצומצם של ניהול חשבון עו"ש וכן דף הסבר אודות "שירות מסלול".
2. הבנק יקבל אישור מהלקוח באשר לאופן חיוב חשבון העו"ש עוד במעמד פתיחת החשבון - שירות מסלול או שיטת PAY AS YOU GO.
3. לגבי לקוחות קיימים, הבנק ימסור ללקוח המבקש להצטרף למסלול טרם הצטרפותו, מידע בכתב על סכומי העמלות שנגבו ממנו במהלך הרביע שלפני הרביע שקדם למועד הגשת הבקשה או ברביע שקדם למועד הגשת הבקשה, בעד השירותים הכלולים במסלול, לרבות עמלת השלמה למינימום.
4. הבנק יפרסם במקום בולט בדף הראשי של אתר האינטרנט שלו קישור לדף ההסבר אודות שירות מסלול. מועד התחילה הינו 1 בינואר 2016. הבנק נערך ליישום הנחיות ההוראה החדשה.

כצעד משלים להוראת ניהול בנקאי מס' 423, פרסם המפקח על הבנקים, ביום 21 ביוני 2015, מכתב לפיו נדרש הבנק לבצע את הפעולות הבאות:

1. לאתר מבין לקוחות הבנק, עליהם חלים כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), את הלקוחות שבמהלך חודשים ינואר-מאי 2015 שילמו סך של 10 ש"ח לפחות בכל אחד מהחודשים בנפרד, עבור שני השירותים הבאים במצטבר: פעולה על ידי פקיד, פעולה בערוץ ישיר.
2. להודיע בכתב, במסמך נפרד, לכל אחד מהלקוחות הללו את סכום החיוב בפועל בכל אחד מהחודשים האמורים בהשוואה למחיר המסלול הבסיסי או המסלול המורחב אילו היה מצטרף אליו, תוך פירוט מספר הפעולות ודרכי הצטרפות לשירות המסלולים.

ההודעות ישלחו ללקוחות הרלוואנטיים לא יאחר מיום 1.10.2015. הבנק שלח את ההודעות ללקוחות הרלוואנטיים בהתאם לקבוע במכתב.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 בנושא "מגבלות על חבות לווה ושל קבוצת לווים"

ביום 9 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראה כצעד נוסף הבא לצמצם את ריכוזיות תיקי האשראי במערכת הבנקאית המקומית ועל רקע ועדת באזל בנושא חשיפות גדולות.

עיקר התיקון מתבטא בצמצום הגדרת ההון רובד 1 ובשינוי מגבלת החבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי שעמדה עד היום על 25% מההון ל-15%. כמו כן, שיטת החישוב של הניכויים המותרים הותאמה לשיטת החישוב של מפחיתי סיכון אשראי כשירים הקבועה בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203.

מועד התחילה לתיקונים בהוראה הינו 1 בינואר 2016 (לעניין הגדרת ההון יחול הסדר מעבר פרטני).

הבנק נערך ליישום ההוראה המתוקנת.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308 בנושא "ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי"

ביום 3 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראה מתוקנת בנושא ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי. ההוראה המתוקנת נועדה להתאים את ניהול סיכון הציות בבנק לעולם ניהול הסיכונים בכלל ולניהול סיכונים הציות בעולם בפרט (בהתאם למסמכי באזל). להלן עיקרי התיקון להוראה:

1. הורחבה ההגדרה של הוראות צרכניות ל"הוראות ציות".
2. נוספה הגדרה למונח "סיכון ציות".
3. היבטי ממשל התאגיד - הוגדרה אחריות האורגנים השונים בבנק לניהול סיכון הציות לרבות חובות הדיווח.
4. נקבעה חובה לפיה בבנק תתקיים פונקציית ציות ייעודית אשר בראשה יעמוד קצין ציות ראשי.
5. צ'ארטר - נקבע, כי מעמדה של פונקציית הציות וקצין הציות הראשי יעוגנו בכתב מינוי (צ'ארטר).
6. עודכנו ממשקי העבודה בין קצין הציות הראשי ליחידות הבנק.
7. סקר פערי ציות - מדובר בסקר המחליף את "סקר התשתיות", אשר אותו היה על הבנק לבצע, בהתאם להוראה הותיקה, אחת ל-5 שנים. נקבע בהוראה, כי הסקר, המכונה "סקר פערי ציות", יכול להתבצע כחלק מסקר הסיכונים התפעוליים, קרי אחת ל-3 שנים, או באופן מתגלגל.
8. נקבע, כי קצין הציות הראשי ישמש גם כאחראי לפי חוק איסור הלבנת הון.

ההוראה המתוקנת תיכנס לתוקפה ביום 1 בינואר 2016 והבנק נערך ליישומה.

צו הבנקאות שירות ללקוח (פיקוח על שירות הודעות או התראות) התשע"ה 2015

ביום 10 במאי 2015 חתמה נגידת בנק ישראל על צו הבנקאות שירות ללקוח (פיקוח על שירות הודעות או התראות) התשע"ה 2015 לפיו החל מיום 1.7.2015 סכום העמלה המירבי אותו ניתן יהי לגבות בעד שירות הודעות או התראות שניתן ללקוח שהינו יחיד או עסק קטן, יהיה חמישה שקלים חדשים לכל הודעה או התראה. הבנק פועל בהתאם לצו האמור.

מכתב המפקח על הבנקים בדבר ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (CROSS-BORDER)

ביום 16 במרס 2015 פרסם המפקח על הבנקים מכתב בדבר ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות הבנק (CROSS-BORDER).

במכתב מצוין, כי בשנים האחרונות אנו עדים לפעילות נחושה ונמרצת של מדינות שונות בעולם לאיתור כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות.

הדוגמא הבולטת ביותר לכך היא ארה"ב, אשר נוקטת בצעדים שונים לאיתור כספים אלה, לרבות מול בנקים שניהלו חשבונות ללקוחות אמריקאים ונחשדו בשיתוף פעולה עם הלקוחות להסתרת נכסיהם מרשויות המס.

פעילות זאת נעשית בהתאם לחקיקה המכונה FATCA, אשר נכנסה לתוקף ברחבי העולם וגם בישראל, ביום 14.07.14, ואשר עומדת להיות מתורגמת לחקיקה ישראלית מקומית. בהתאם לחקיקה האמורה מחויבים הבנקים בישראל לדווח על חשבונות בנק וחשבונות פיננסיים אחרים של אמריקאים המתנהלים אצלם.

על פי מידע שמפרסם בנק ישראל, מדינות נוספות כמו בריטניה, גרמניה וצרפת פועלות אף הן להשגת נתונים על חשבונות בנק של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות, באמצעות דיווחים הדדיים בין המדינות.

כמו כן, בהתאם לסטנדרט לחילופי מידע בין מדינות שפרסם ארגון ה-OECD, הודיע משרד האוצר כי מדינת ישראל תאמץ את הסטנדרט האמור עד לתום שנת 2018, דבר שיוביל להעברת מידע גם על לקוחות ממדינות אירופה. מגמה זו, של שיתוף פעולה בינלאומי במאבק בהעלמות מס עלולה להגדיל את החשיפה של התאגידים הבנקאיים לסיכונים ציות שמקורם בפעילות חוצת גבולות וכן לסיכונים מוניטין, ומחייבת אותם להיערכות נאותה בפעילותם הן מול לקוחות קיימים והן בקבלת לקוחות חדשים, זאת עד להסדרת הדיווחים הבין-מדינתיים.

במכתב מפורטים הצעדים שבהם על התאגידים הבנקאיים לנקוט בנושא זה וביניהם, בין היתר, קביעת מדיניות ונהלים בתחום, סיווג לקוחות בסיכון גבוה כתוצאה מפעילות חוצת גבולות, קביעת מדרג סמכויות לאישור פתיחת חשבון במקרה של זיקה לפעילות חוצת גבולות, גיבוש בקורות בתחום ועוד. הבנק פועל ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 361 בנושא "ניהול הגנת הסייבר"

ביום 16 במרס 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מס' 361 בנושא ניהול סיכון הסייבר וזאת מתוך הכרה במרכזיותם של איומי הסייבר במערך האיומים הכולל שבפניהם ניצבים התאגידים הבנקאיים.

פרסום הוראה מיוחדת על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול הגנת הסייבר בא להדגיש את גישת הפיקוח, כי התמודדות עם סיכונים סייבר מהווה נושא חוצה ארגון, המחייב מעורבות פעילה של הדרגים הבכירים בתאגיד הבנקאי שכן סיכונים סייבר מהווים סוגיה עסקית אסטרטגית ולא רק סוגיה טכנולוגית.

ההוראה קובעת מסגרת מובנית, אך גמישה, לניהול סיכונים סייבר על מנת לאפשר לכל בנק להתאים באופן דינאמי את מערך ההגנה למפה העדכנית של איומי הסייבר. רשימת העקרונות לקיום מערך הגנת סייבר

אפקטיבי ויעיל, המפורטת בהוראה, אינה מהווה רשימה סגורה והיא נועדה לספק קווים מנחים באשר לתורת ההפעלה והיעדים האסטרטגיים של מערך הגנת הסייבר.

להלן עיקרי ההוראה החדשה:

1. ניהול סיכוני הסייבר הינו חלק מהמערך הכולל של ניהול הסיכונים בתאגיד הבנקאי כאשר ניהול נאות של סיכוני הסייבר מחייב הרחבה והתאמה של המסגרת הקיימת של ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות.
 2. ההוראה מתמקדת במנגנונים ובתהליכים הנדרשים לניהול הסיכון, ביעדי הגנת הסייבר וההרחבות הנדרשות ביכולות ההגנה, ולבסוף גם בבקורות הייעודיות הנדרשות לצורך השגת יעדי ההגנה.
 3. ההוראה קובעת, כי בתאגיד הבנקאי תוקם פונקציה מתכללת ייעודית לנושא וימונה עובד בכיר בעל ידע וניסיון מתאימים כמנהל הגנת הסייבר אשר יוכל לשמש גם כמנהל אבטחת מידע, ובלבד שלא יוצרו ניגודי עניינים בין התפקידים השונים.
 4. לבנק יהא מסמך אסטרטגיית הגנת הסייבר אשר יהווה מסמך יסוד אותו מתווה דירקטוריון הבנק ואשר יעודכן בהתאם להתפתחות איומי הסייבר, ובכל מקרה לפחות אחת לשלוש שנים.
 5. תקבע מדיניות לניהול סיכוני הסייבר ובה הבקורות ודרכי הפעולה לצמצום איומי הסייבר. מסמך המדיניות יעבור הערכה לפחות אחת לשנה.
 6. פירוט דרישות הנוגעות לקיום תהליך אפקטיבי לזיהוי והערכת סיכוני סייבר.
 7. ביסוס מערך בקורות אפקטיבי אל מול סיכוני הסייבר על מנת לבסס הגנה פרואקטיבית, הגנה רב שכבתית, שיתוף מידע ומודיעין, ניטור, ניהול ותרגול אירוע סייבר.
- ההוראה נכנסה לתוקפה ביום 1.9.2015, והבנק פועל על פיה.

חובת יידוע הלקוח אודות פערי ריביות

ביום 15 בינואר 2015 הפיץ המפקח על הבנקים מכתב שכותרתו "חובת יידוע הלקוח אודות פערי ריביות". פרסום המכתב נבע ממידע שהתקבל בבנק ישראל לפיו קיימים בנקים אשר מציעים לקהל לקוחותיהם להפקיד כספים בפיקדון באמצעות הוראת קבע, שעה שלקוחות אלו נמצאים ביתרת חובה בחשבון העו"ש וזאת מבלי לגלות ללקוחות אודות הפערים הקיימים בין הריבית המשולמת על הפיקדון לבין הריבית הנגבית על יתרת החובה. לגישת המפקח על הבנקים, המדובר בהתנהגות העולה לכדי הטעיה ומשכך ובהתאם לאמור במכתב נדרשו הבנקים לפעול כדלקמן:

1. לגבי לקוחות המבקשים להפקיד כספים בפיקדון בעת שהם מצויים ביתרת חובה - יש להקפיד על מתן מידע אודות פערי הריביות טרם ביצוע הפקדת הכספים. יש לוודא קיומם של נהלים המסדירים הנחיה זו.
2. לגבי לקוחות שנכון ליום 15.1.15 מצויים ביתרת חובה ובמקביל מפקידים כספים לפיקדון באמצעות הוראת קבע - לשלוח מכתב עד ליום 1.4.2015 (על פי הודעת דחייה שנתקבלה מאת הפיקוח) ובו פירוט שיעור הריבית הנגבה על יתרת החובה, שיעור הריבית המשולמת על הכספים המופקדים בפיקדון והפער בין הריביות וכל זאת נכון למועד הוצאת המכתב על ידי הבנק.
3. פניה יזומה - אין לפנות באופן יזום ללקוח הנמצא ביתרת חובה על מנת להפקיד כספים בפיקדון. מכתבים מתאימים נשלחו ללקוחות הבנק בסוף חודש מרס 2015.

טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 420 בנושא "מסירת מידע באמצעים אלקטרוניים"

ביום 13 באוקטובר 2015 פרסמה המפקחת על הבנקים טיוטת תיקון להוראה המאפשרת לתאגידים הבנקאיים למסור ללקוחות באמצעים אלקטרוניים במקום במסירה פיזית בסניף, גם הודעות ומסמכי הוראה לביצוע פעולה, וזאת בכפוף למגבלות המפורטות בהוראה. הבנק עוקב אחר פרסום נוסחו הסופי של התיקון להוראה.

הצעת חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2015

ביום 12 באוקטובר 2015 עברה בקריאה ראשונה במליאת הכנסת, הצעת חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2015. הצעת החוק עוסקת, בין היתר, בהיבטים הבאים:

1. הקמת מאגר מרכזי לנתוני אשראי באחריות בנק ישראל.
2. שינוי היקף וסוג הנתונים הנאספים אודות לקוח - מוצע לשנות את ההסדר הקיים ולאפשר איסוף של כל מידע רלוואנטי (לרבות מידע חיובי) לצורך הערכת הסיכוי שלקוח יעמוד בתשלומים.
3. הרחבת מקורות המידע לאיסוף נתוני אשראי: גופים פיננסיים, גופים ציבוריים דוגמת בתי המשפט, לשכות ההוצל"פ, כונס הנכסים הרשמי.
4. הסדרת החובות והזכויות של ה"שחקנים" השונים במערכת, לצד שמירה על זכויותיו של הלקוח.
5. איסוף המידע ממקורות המידע ייעשה בלא הסכמת הלקוחות ואולם מסירת מידע אודות הלקוח לאחר, במסגרת דו"ח אשראי, תוכל להיעשות רק אם הלקוח נתן את הסכמתו לכך. הבנק עוקב אחר התקדמות הליך החקיקה.

טיוטת מכתב המפקחת על הבנקים בנושא "פעילות תושבי ישראל בתאגידים הבנקאיים ובשלוחות בחו"ל-

ציות לחוקי המס בישראל

ביום 30 באוגוסט 2015 פרסמה טיוטת המכתב וזאת במסגרת המאבק בהון השחור. בהתאם לטיטה, נדרשים הבנקים למזער את הסיכונים שבעצם פתיחת וניהול חשבון בו מופקדים כספים שייתכן ומקורם בהתחמקות לקוח מתשלום מס וזאת תוך נקיטת הצעדים הבאים:

1. לוודא שמדיניות הבנק מתייחסת לסיכונים האמורים.
2. לקיים דיון בדירקטוריון בנושא.
3. לשלב את הערכת הסיכון מאי ציות לקוחות לחוקי המס בהערכת הסיכונים של הבנק.
4. לבחון אלו דפוסי פעולה מרשימת הפעולות שבתוספת השנייה לצו רלוואנטיים לאיתור חשבונות בהם מופקדים כספים שייתכן שמקורם בהתחמקות לקוח מתשלום מס.
5. נקבע כי סירוב להעניק שירותים בנקאיים הנובע מיישום המדיניות והנהלים שנקבעו מכוח מכתב זה ייחשב כסירוב סביר לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות מירביים בביטוח חיים ומבנה אגב הלוואה לדיוור) (תיקון) תשע"ה- 2015

ביום 17 ביוני 2015 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר טיוטת תיקון לתקנות אשר מטרתו לקבוע שיעור מרבי לדמי העמילות בביטוח חיים אגב משכנתא, הזזה לזה שקבוע לגבי ביטוח מבנה אגב משכנתא - 20% מהפרמיה (כולל מע"מ).
הבנק עוקב אחר התקדמות הליך החקיקה.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי חדשה בנושא "הליכי גביית חובות"

ביום 4 במאי 2015 פרסם המפקח על הבנקים טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא הליכי גביית חובות. מטרת טיוטת ההוראה היא להסדיר את הפעולות שיש לנקוט לצורך הגברת ההוגנות והשקיפות בעת גביית חובות מלקוחות, אשר אינם עומדים בתנאי הלוואתם ואינם פורעים אותה כסדרה.
להלן עיקרי טיוטת ההוראה:

1. הקמת פונקציה ייעודית לטיפול בגביית חובות ומינוי מנהל לעמוד בראשה.
2. קביעת התפקידים של ההנהלה הבכירה והדירקטוריון בעניין זה על מנת להגביר את מעורבותם ופיקוחם על התנהלות התאגיד הבנקאי בתהליך גביית חובות מלקוחותיו.
3. ציון הנוסחה לחישוב שיעור ריבית הפיגורים כבר בהסכם הלוואה.
4. קביעת תיקרת ריבית פיגורים להלוואה אשר לא תעלה על השיעור המירבי של ריבית הנגבית על ידי התאגיד הבנקאי בגין חריגה ממסגרת האשראי בחשבון עו"ש.
5. הסדרת אופן ההתנהלות של התאגיד הבנקאי בהליכי הוצאה לפועל.
6. קיום פיקוח ובקרה על באי כוחו של התאגיד הבנקאי שנתמנו לשם נקיטת הליכי גבייה נגד הלקוח.
הבנק עוקב אחר הליך פרסום ההוראה.

עסקאות עם בעלי שליטה

- א. בהמשך לאישור ועדת התגמול של הבנק מיום 23 ביולי 2015 ולאישור דירקטוריון הבנק מיום 2 בספטמבר 2015, החליטה האסיפה הכללית של הבנק ביום 25 באוקטובר 2015 לאשר מחדש את כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם או שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, שמכאן, כיהנו או יכהנו בבנק או בחברות הבנות שלו, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב ההתחייבות לשיפוי הקיים לנושאי משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק, כפי שאושר על ידי האסיפה הכללית של הבנק ביום 31.10.12 (להלן: "כתב ההתחייבות לשיפוי"). לפרטים נוספים ראה דוח מיידי על זימון אסיפה כללית של הבנק מיום 2 בספטמבר 2015 (אסמכתא מס' 2015-01-112503) הכולל גם את כתב ההתחייבות לשיפוי וכן דוח מיידי על תוצאות אסיפה כללית מיום 25 באוקטובר 2015 (אסמכתא מס': 2015-01-141240).
- ב. לעניין הגדרת עסקה "חריגה" ועסקה "זניחה" ולעניין פירוט עסקאות שאינן חריגות - לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.
- ג. לעניין עסקאות חריגות, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014.

גילוי בדבר המבקר הפנימי

פרטים בדבר המבקר הפנימי, דרך מינויו, כפיפותו הארגונית, תוכנית עבודת הביקורת, עריכת הביקורת, הגישה למידע והערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי נכללו בדוח השנתי לשנת 2014 ולא חל בהם שינוי. מספר המשרות הממוצע לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015:

מבקר פנימי ראשי	1
עובדי ביקורת	18
מיקור חוץ *	3
* שווה ערך ל - 3 משרות.	

הדירקטוריון

- ביום 29 באוקטובר 2015 סיים מר גיורא מורג את כהונתו כדירקטור חיצוני לפי הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין.
- ביום 29 באוקטובר 2015 חלו השינויים בהרכבי ועדות הדירקטוריון: ד"ר יעקב ליפשיץ מונה כחבר בוועדת אשראים ליהלומנים וד"ר זלמן סגל מונה כחבר בוועדה למעקב תקציבי. כמו כן באותו תאריך, החליט דירקטוריון הבנק על הקמת ועדת אד הוק לענייני מחשוב. הרכב הועדה יהיה כדלקמן: מר זאב אבלס, יו"ר הועדה, ד"ר ז. סגל, ד"ר י. ליפשיץ וגב' מ. מרום בריקמן. הועדה הוקמה על רקע סיומו הקרוב של חוזה המחשוב עם בנק לאומי לצורך בחינת החלופות השונות לקבלת שירותי מחשב.
- ביום 1 ביוני 2015 החל מר מאיר דיין לכהן כדירקטור חיצוני בבנק, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301, כן מונה מר דיין כחבר בוועדות הדירקטוריון הבאות: ועדת ביקורת, ועדת תגמול והועדה לניהול סיכונים.
- ביום 26 בפברואר 2015 חלו השינויים הבאים בהרכבי ועדות הדירקטוריון:
 - גב' מיכל מרום בריקמן מונתה כחברה בוועדות הדירקטוריון הבאות: ועדה למעקב תקציבי, ועדת תגמול, ועדת ביטוח, ועדת ציות ורגולציה וועדה לניהול סיכונים.
 - מר גיורא מורג מונה כחבר בוועדת אשראים ליהלומנים.

- עו"ד חמי אלמוג מונה כחבר בוועדת אשראים ליהלומנים.
- ד"ר זלמן סגל מונה כחבר בוועדה לאישור אשראים דחופים וסיים את כהונתו כחבר בוועדות הבאות: ועדת ביטוח וועדת ציות ורגולציה.

למעט האמור לעיל, לא חל שינוי בהרכב הדירקטוריון ובוועדותיו לעומת המתואר בדוח הכספי השנתי של 2014. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 קיים הדירקטוריון 13 ישיבות במליאתו ו- 58 ישיבות של ועדות הדירקטוריון השונות.

שינויים בהרכב ההנהלה ונושאי משרה בכירה

- גב' עדנה פרס לכיש סיימה את כהונתה כראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ בבנק ביום 28 בפברואר 2015 והחל מיום 1 במרס 2015 מכהנת גב' שבי שמר כראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ בבנק (ראה דוח מיידי של הבנק מיום 24 בפברואר 2015, אסמכתא: 2015-01-037591).
- גב' שבי שמר סיימה את כהונתה כראש אגף עסקים בבנק ביום 28 בפברואר 2015, והחל מיום 5 באפריל 2015 מכהנת גב' אילה חפץ כראש אגף עסקים בבנק (ראה דוח מיידי של הבנק מיום 24 בפברואר 2015, אסמכתא 2015-01-037558).
- למצבת עדכנית של נושאי המשרה הבכירה בבנק ראה דוח מיידי של הבנק מיום 1 ביוני 2015 (אסמכתא 2015-01-036177).

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

לא חל שינוי מהותי לעומת ההליך המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2014. הדוחות הכספיים נשלחו לעיונם של חברי הדירקטוריון מספר ימים לפני ישיבת הדירקטוריון על מנת שיוכלו לבצע את הבקרה הנדרשת מטעמם.

בקורות ונהלים

בדוחות הכספיים השנתיים של 2014 פורטו בהרחבה הוראות בנק ישראל בקשר ליישום סעיפי 302 ו- 404 לחוק "Sarbanes Oxley" (להלן: "Sox"). כמו כן פורט אופן יישומם בבנק. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 המשיך הבנק בעדכון ותחזוקה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, כפי שנקבע בתכנית עבודה ייעודית לנושא ה- Sox לשנת 2015, אשר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

ישראל טראו
מנהל כללי ראשי

זאב אבלס
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 18 בנובמבר 2015.

נתונים נבחרים מהדוחות הכספיים המאוחדים (במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שינוי	2014	2015	
רווחיות			
0.0%	427	427	הכנסות ריבית, נטו
116.1%	(31)	(67)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
7.9%	458	494	הכנסות ריבית, נטו לאחר הכנסות בגין הפסדי אשראי
5.6%	288	304	הכנסות שאינן מריבית
4.3%	208	217	מזה: עמלות
(0.2%)	613	612	הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽²⁾
31.8%	88	116	רווח נקי ⁽²⁾
	5.1%	6.6%	תשואת הרווח הנקי על ההון ⁽¹⁾
מאזן			
(30.3%)	9,848	6,862	מזומנים ופקדונות בבנקים
5.8%	21,713	22,969	אשראי לציבור, נטו
14.5%	6,789	7,774	ניירות ערך
(1.7%)	31,498	30,952	פקדונות הציבור
4.3%	2,285	2,383	סך ההון ⁽²⁾
(4.4%)	40,868	39,069	סך כל המאזן ⁽²⁾
יחסים פיננסיים			
	5.6%	6.1%	הון לסך כל המאזן ⁽²⁾
			הוצאות תפעוליות ואחרות לסך כל ההכנסות (הכנסות ריבית נטו
	87.9%	83.7%	והכנסות שאינן מריבית)
	0.4%	(0.4%)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור, נטו ⁽¹⁾
	15.64%	14.63%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון ⁽³⁾
	9.65%	9.50%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽³⁾
	-	99%	יחס כיסוי הנזילות
	-	5.51%	יחס מינוף

(1) על בסיס שנתי.

(2) מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים והנחיית המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.1 ו- 2.ג.1.

(3) מספרי השוואה ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בנושא זכויות עובדים אך כוללים יישום למפרע בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (1) - מאוחד

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור	הכנסות	יתרה	שיעור	הכנסות	יתרה
הכנסה	ריבית	ממוצעת (2)	הכנסה	ריבית	ממוצעת (2)
%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
3.29	(6) 190	23,418	3.10	(6) 174	22,699
1.60	2	503	1.3	1	310
0.48	6	4,958	0.13	2	5,947
0.92	1	437	-	*	360
2.28	24	4,255	1.79	26	5,844
0.93	4	1,727	1	3	1,335
-	-	-	-	*	-
2.60	227	35,298	2.28	206	36,495
		406			462
		2,693			2,687
		38,397			39,644

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור (3)

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

ניירות ערך שנשאלו

אגרות חוב זמינות למכירה (4)

אגרות חוב למסחר (4)

נכסים אחרים (9)

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי

שאינם נושאים ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (5)

סך כל הנכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור	הוצאות	יתרה	שיעור	הוצאות	יתרה
הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)	הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)
%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
0.84	52	24,759	0.57	31	21,886
0.25	2	3,245	0.10	1	4,168
0.93	50	21,514	0.68	30	17,718
-	*	-	-	*	-
-	*	83	-	*	81
3.73	30	3,258	3.30	26	3,190
1.17	3	1,031	0.74	2	1,089
1.17	85	29,131	0.90	59	26,246
		5,428			9,573
		406			462
		** 1,246			1,072
		36,211			37,353
		** 2,186			2,291
		38,397			39,644
1.43			1.38		
1.62	142	35,298	1.62	147	36,495

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור

לפי דרישה

לזמן קצוב

פקדונות הממשלה

פקדונות מבנקים

כתבי התחייבויות ואגרות חוב

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם

נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (7)

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (8)

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים והנחיית בנק ישראל בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.1 ו-2.ג.1.

ראה הערות להלן.

תוספת א' (המשך)

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ - מאוחד (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור	הכנסות	יתרה	שיעור	הכנסות	יתרה
הכנסה	ריבית	ממוצעת (2)	הכנסה	ריבית	ממוצעת (2)
%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
3.16	553 ⁽⁶⁾	23,407	2.82	484 ⁽⁶⁾	22,942
1.25	5	533	0.31	1	431
0.72	27	5,037	0.14	6	5,566
0.53	2	501	-	*	383
2.18	66	4,039	1.54	68	5,895
1.21	14	1,551	0.79	8	1,344
7.69	2	35	-	*	*
2.55	669	35,103	2.07	567	36,561
		397			441
		2,880			3,127
		38,380			40,129

נכסים נושאי ריבית בישראל

- אשראי לציבור⁽³⁾
- פקדונות בבנקים
- פקדונות בבנקים מרכזיים
- ניירות ערך שנשאלו
- אגרות חוב זמינות למכירה⁽⁴⁾
- אגרות חוב למסחר⁽⁴⁾
- נכסים אחרים⁽⁹⁾

סך כל הנכסים נושאי ריבית

- חייבים בגין כרטיסי אשראי
- שאינם נושאים ריבית
- נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית⁽⁵⁾
- סך כל הנכסים**

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור	הוצאות	יתרה	שיעור	הוצאות	יתרה
הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)	הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)
%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
0.84	157	24,861	0.45	77	22,650
0.42	10	3,198	0.14	4	3,686
0.91	147	21,663	0.51	73	18,964
-	*	*	-	*	*
-	*	69	-	*	103
3.16	76	3,219	2.47	60	3,254
1.30	9	928	0.39	3	1,016
1.11	242	29,077	0.69	140	27,023
		5,044			8,742
		397			441
		** 1,704			1,729
		36,222			37,935
		** 2,158			2,194
		38,380			40,129
1.44			1.38		
1.63	427	35,103	1.56	427	36,561

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

- פקדונות הציבור
- לפי דרישה
- לזמן קצוב
- פקדונות הממשלה
- פקדונות מבנקים
- כתבי התחייבויות ואגרות חוב
- התחייבויות אחרות
- סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית**

- פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
- זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
- התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית⁽⁷⁾
- סך כל ההתחייבויות**

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית⁽⁸⁾

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים והנחיית בנק ישראל בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.1 ו-2.ג.1.

- (1) הנתונים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכח/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 נוכח סך של 99 מיליוני ש"ח (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 נוכח סך של 167 מיליוני ש"ח) ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 נוכח סך של 158 מיליוני ש"ח).
- (5) לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) עמלות בסך 9 ו-25 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, בהתאמה (7 ו-19 מיליוני ש"ח לשלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014, בהתאמה).
- (7) לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים.
- (8) תשואה נטו- הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (9) לרבות יתרות מס הכנסה שהריבית בגין נרשמת על בסיס מזומן.

תוספת א' (המשך)

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית ⁽¹⁾ - מאוחד (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור	הכנסות/הוצאות	יתרה	שיעור	הכנסות/הוצאות	יתרה
הכנסה/הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)	הכנסה/הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)
%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
2.21	138	25,177	1.84	122	26,729
(0.78)	(36)	18,582	(0.45)	(20)	17,918
1.43			1.39		
3.53	57	6,549	3.81	53	5,649
(2.83)	(43)	6,139	(2.93)	(35)	4,833
0.70			0.88		
3.63	32	3,572	3.05	31	4,117
(0.55)	(6)	4,410	(0.46)	(4)	3,495
3.08			2.59		
2.60	227	35,298	2.28	206	36,495
(1.17)	(85)	29,131	(0.90)	(59)	26,246
1.43			1.38		

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד מדד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2015		
שיעור	הכנסות/הוצאות	יתרה	שיעור	הכנסות/הוצאות	יתרה
הכנסה/הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)	הכנסה/הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)
%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
2.42	451	24,928	1.89	372	26,261
(0.92)	(126)	18,294	(0.48)	(65)	17,997
1.50			1.41		
2.72	139	6,841	2.29	103	6,026
(2.06)	(97)	6,280	(1.63)	(63)	5,149
0.66			0.66		
3.17	79	3,334	2.88	92	4,274
(0.56)	(19)	4,503	(0.41)	(12)	3,877
2.61			2.47		
2.55	669	35,103	2.07	567	36,561
(1.11)	(242)	29,077	(0.69)	(140)	27,023
1.44			1.38		

מטבע ישראלי לא צמוד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד מדד

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

ראה הערות לעיל.

תוספת א' (המשך)

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית ⁽¹⁾ - מאוחד (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו			לשלושה חודשים שהסתיימו			
ביום 30 בספטמבר 2015 לעומת תשעה			ביום 30 בספטמבר 2015 לעומת שלושה			
חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי		שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי		
	מחיר	כמות במיליוני ש"ח		מחיר	כמות במיליוני ש"ח	
(69)	(59)	(10)	(16)	(10)	(6)	נכסים נושאי ריבית בישראל
(33)	(54)	21	(5)	(12)	7	אשראי לציבור
(102)	(113)	11	(21)	(22)	1	נכסים נושאי ריבית אחרים
						סך כל הכנסות ריבית
(80)	(73)	(7)	(21)	(19)	(2)	התחייבויות נושאות ריבית בישראל
(22)	(23)	1	(5)	(5)	- *	פיקדונות הציבור
(102)	(96)	(6)	(26)	(24)	(2)	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
						סך כל הוצאות ריבית

הערה:

השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

תוספת ב'

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2015 - מאוחד

סכומים ממוזגים

	ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		ליום 30 בספטמבר		ליום 30 בספטמבר		עם דרישה עד חודש	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים	עוד 3 חודשים				
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015																			
ליום 31 בדצמבר																											
מערך	0.5	2.28	29,561	0.4	3.49	28,547	0.7	2.80	28,093	499	201	1,579	2,099	1,805	2,791	3,940	3,870	11,309									
סך הכל	0.2		4,261	0.2		4,903	1.1		5,724	-	-	-	90	661	304	642	479	3,548									
תשואה חיים	*		13,344	*		9,419	*		3,936	-	-	-	-	-	-	-	599	3,064									
פנימי	(a)	0.4	47,166	(a)	0.3	42,869	(a)	0.7	37,753	499	201	1,579	2,189	2,466	3,095	4,855	4,948	17,921									
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				
מערך	0.2	1.54	24,610	0.2	1.51	24,374	0.3	1.44	24,065	140	-	13	507	737	775	675	2,056	19,162									
סך הכל	0.2		6,728	0.2		6,933	0.2		8,641	-	-	-	281	364	409	1,001	1,446	5,140									
תשואה חיים	*		14,202	*		10,095	*		3,933	-	-	-	3	-	4	379	586	2,961									
פנימי	(a)	0.2	45,540	(a)	0.2	41,402	(a)	0.2	36,639	140	-	13	791	1,101	1,188	2,055	4,088	27,263									
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				
מערך	3.0	3.37	6,000	2.4	3.56	6,583	3.1	4.24	5,312	22	154	430	835	752	1,528	837	654	100									
סך הכל	*		182	*		83	*		251	-	-	-	-	-	52	199	-	-									
תשואה חיים	(a)	2.9	6,182	(a)	2.4	6,666	(a)	2.9	5,563	22	154	430	835	752	1,580	1,036	654	100									
פנימי																											
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				
מערך	2.5	0.73	5,423	2.4	0.88	5,946	2.1	1.63	4,630	-	19	3	497	795	1,484	1,061	659	112									
סך הכל	*		757	*		560	*		200	-	-	-	-	-	100	100	-	-									
תשואה חיים																											
פנימי	(a)	2.2	6,180	(a)	2.2	6,506	(a)	2.0	4,830	-	19	3	497	795	1,584	1,161	659	112									
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				
מערך																											
סך הכל																											
תשואה חיים																											
פנימי																											
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				
מערך																											
סך הכל																											
תשואה חיים																											
פנימי																											
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				
מערך																											
סך הכל																											
תשואה חיים																											
פנימי																											
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				
מערך																											
סך הכל																											
תשואה חיים																											
פנימי																											
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				
מערך																											
סך הכל																											
תשואה חיים																											
פנימי																											
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				
מערך																											
סך הכל																											
תשואה חיים																											
פנימי																											
ממוצע אפקטיבי																											
שנים	%-ג			%-ג			%-ג																				

במיליוני ש"ח

מטבע ישראל, לא צמוד

בנסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין משקרים נגזרים

מקשרים פיננסיים נגזרים (לקטע אופיציות) (א)

אופיציות (במונחי נכס הבסיס)

סך הכל שוויו הוא

בתחילת שנת פינסטות וסכומים לזלם בגין משקרים נגזרים

מקשרים פיננסיים נגזרים (לקטע אופיציות) (א)

אופיציות (במונחי נכס הבסיס)

סך הכל שוויו הוא

מקשרים פיננסיים נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראל, צמוד

בנסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין משקרים נגזרים

מקשרים פיננסיים נגזרים (לקטע אופיציות) (א)

אופיציות (במונחי נכס הבסיס)

סך הכל שוויו הוא

בתחילת שנת פינסטות וסכומים לזלם בגין משקרים נגזרים

מקשרים פיננסיים נגזרים (לקטע אופיציות) (א)

אופיציות (במונחי נכס הבסיס)

סך הכל שוויו הוא

מקשרים פיננסיים נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

מקשרים פיננסיים נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

מקשרים פיננסיים נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

מקשרים פיננסיים נטו

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד

סכומים מדווחים

ליום 30 בספטמבר 2015									
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾					הפסדי אשראי ⁽⁴⁾				
סך הכל	אשראי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁶⁾	סך הכל	מזה: חובות ⁽²⁾	מזה: פגום	מזה: בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו ⁽⁹⁾	הפרשה	יתרת
194	193	*	194	169	*	*	*	*	*
131	126	1	41	30	-	-	-	-	-
2,681	2,497	193	2,575	1,319	183	1	7	47	7
2,222	2,164	48	2,222	1,191	48	41	(5)	22	(5)
5,759	5,677	67	5,707	1,836	63	50	(10)	13	3
1,302	1,261	51	1,093	691	38	34	(4)	8	(4)
632	625	1	390	156	1	1	*	3	*
3,707	3,603	39	3,587	2,490	37	7	(2)	7	3
272	268	3	265	226	1	*	(3)	1	(3)
553	545	12	535	392	5	4	(3)	7	(3)
415	401	13	341	215	11	*	(1)	5	(1)
6,543	6,252	74	6,275	4,208	67	67	(81)	81	53
339	336	3	327	191	3	3	(1)	1	(1)
529	472	45	506	374	45	30	*	1	*
25,279	24,420	550	24,058	13,488	502	238	(81)	196	49
7,556	7,505	38	7,556	7,203	38	-	(1)	34	(1)
3,756	3,488	14	3,746	2,479	14	5	(10)	25	(10)
36,591	35,413	602	35,360	23,170	554	243	(67)	255	38
1,198	1,198	-	321	321	-	-	-	-	-
5,111	5,111	-	-	-	-	-	-	-	-
42,900	41,722	602	35,681	23,491	554	243	(67)	255	38
פעילות לווים בחו"ל:									
ציבור-									
19	19	-	19	19	-	-	-	*	*
699	699	-	449	449	-	-	-	-	-
831	831	-	-	-	-	-	-	-	-
1,549	1,549	-	468	468	-	-	-	*	*
44,449	43,271	602	36,149	23,959	554	243	(67)	255	38

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות - 23,959 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 7,633 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 254 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 278 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 12,325 מיליון ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל הלוואות לדירור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 438 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 224 מיליון ש"ח.
- (8) לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
- (9) גידול קיטון במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

תוספת ג' (המשך)

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד

סכומים מדווחים

ליום 30 בספטמבר 2014

		סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾		חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾		הפסדי אשראי ⁽⁴⁾		
יתרת ההפרשה	מחיקות חשבונאית להפסדי אשראי	מזה: מזה: סך הכל	מזה: מזה: סך הכל	מזה: מזה: סך הכל	מזה: מזה: סך הכל	מזה: מזה: סך הכל	מזה: מזה: סך הכל	
נטו ⁽⁸⁾	נטו ⁽⁸⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	
2	* -	(1)	* -	* -	406	447	* -	447
59	(5)	(13)	5	148	1,243	2,373	157	2,549
15	6	(11)	12	13	1,225	1,965	14	1,965
48	5	(9)	72	219	2,147	5,614	238	5,641
5	(1)	(3)	30	33	1,036	1,330	33	1,484
* -	1	* -	* -	* -	90	381	* -	622
18	5	(4)	9	136	1,930	2,763	138	2,885
* -	1	(1)	1	1	247	265	2	278
2	* -	* -	6	8	266	444	16	465
4	(1)	(3)	1	7	134	268	11	382
87	(16)	18	234	254	5,160	7,163	263	** 7,542
4	(1)	2	1	57	713	1,090	57	1,129
1	(1)	(6)	185	195	400	539	195	568
245	(7)	(31)	556	1,071	14,997	24,642	1,124	25,957
47	(1)	(1)	-	48	7,049	7,512	48	7,512
8	-	1	7	14	2,201	3,275	14	3,287
300	(8)	(31)	563	1,133	24,247	35,429	1,186	36,756
-	-	-	-	-	** 1,234	** 1,234	-	** 2,231
-	-	-	-	-	-	-	-	4,105
300	(8)	(31)	563	1,133	25,481	36,663	1,186	43,092
* -	-	* -	-	-	6	9	-	11
-	-	-	-	-	393	393	-	666
-	-	-	-	-	-	-	-	479
* -	-	* -	-	-	399	402	-	1,156
300	(8)	(31)	563	1,133	25,880	37,065	1,186	44,248

פעילות לווים בישראל:

ציבור- מסחרי

חקלאות
 תעשייה
 יהלומים
 בינוי ונדל"ן - בינוי⁽⁶⁾
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 חשמל ומים
 מסחר
 בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
 תחבורה ואחסנה
 תקשורת ושרותי מחשב
 שרותים פיננסיים
 שרותים עסקיים אחרים
 שרותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל
בנקים בישראל⁽⁷⁾
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל ציבור
בנקים בחו"ל
ממשלות חו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** סיווג מחדש.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות- על סך 25,880 מיליון ש"ח, אגרות חוב- על סך 5,956 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו- על סך 543 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים- 432 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים- 11,437 מיליון ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל).
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 684 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 540 מיליון ש"ח.
- (7) לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
- (8) (גידול) קיטון במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

סיכון האשראי לפי ענפי משק - מאוחד
סכומים מדווחים

ליום 31 בדצמבר 2014									
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾			הפסדי אשראי ⁽⁴⁾	
סך הכל	אשראי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁶⁾	סך הכל	מזה: חובות ⁽²⁾	מזה: בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: פגום	מזה: בגין הפסדי	מחיקות חשבונאית	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
269	269	*	269	204	*	*	*	*	1
2,442	2,271	150	2,202	1,179	143	5	(16)	(5)	56
2,094	1,926	14	2,094	1,330	14	14	(12)	7	15
5,626	5,455	102	5,585	2,082	98	60	(37)	5	21
1,251	1,154	41	1,086	834	30	27	*	(1)	7
543	536	*	279	104	*	*	*	1	*
2,649	2,520	127	2,557	1,638	125	5	(15)	6	9
246	242	3	239	221	1	1	(1)	1	1
482	456	22	420	263	13	11	5	1	7
367	355	17	257	128	13	1	(1)	(1)	6
** 5,495	** 4,941	123	5,093	3,553	117	97	164	(151)	99
1,026	971	49	978	654	49	1	2	(1)	4
609	572	40	572	411	40	29	(5)	(1)	2
23,099	21,668	688	21,631	12,601	643	251	84	(139)	228
7,556	7,457	37	7,556	7,119	37	-	(2)	(11)	36
3,362	3,287	12	3,351	2,233	12	6	13	*	20
34,017	32,412	737	32,538	21,953	692	257	95	(150)	284
** 2,195	** 2,195	-	** 1,268	** 1,268	-	-	-	-	-
4,359	4,359	-	-	-	-	-	-	-	-
40,571	38,966	737	33,806	23,221	692	257	95	(150)	284
11	11	-	10	6	-	-	*	*	*
558	558	-	337	337	-	-	-	-	-
589	589	-	-	-	-	-	-	-	-
1,158	1,158	-	347	343	-	-	*	*	*
41,729	40,124	737	34,153	23,564	692	257	95	(150)	284

פעילות לווים בישראל:

ציבור- מסחרי

חקלאות
תעשייה
יהלומים
בינוי ונדל"ן - בינוי⁽⁷⁾
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
חשמל ומים
מסחר
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
תקשורת ושרותי מחשב
שרותים פיננסיים
שרותים עסקיים אחרים
שרותים ציבוריים וקהילתיים

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר

סך הכל ציבור - פעילות בישראל
בנקים בישראל⁽⁸⁾

ממשלת ישראל

סך הכל פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל ציבור

בנקים בחו"ל

ממשלות חו"ל

סך הכל פעילות בחו"ל

סך הכל

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.
** סווג מחדש.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות- 23,564 מיליון ש"ח, אגרות חוב- 6,663 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 182 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 504 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים- 10,816 מיליון ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 618 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 428 מיליון ש"ח.
- (8) לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
- (9) (גידול) קיטון במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

תוספת ד'

חשיפות למדינות זרות - מאוחד (1)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון (6), לפי הנמון

סכומים מדווחים

ליום 30 בספטמבר 2015		ליום 30 בספטמבר 2014									
חשיפה מאזונית מעבר לגבול (4)		חשיפה מאזונית מעבר לגבול (4)									
מזרה:		מזרה:									
לפרטון	לפרטון	סיכון אשראי	סך חשיפה	סך חשיפה	סך כל	החשיפה	המאזונית	לאחרים	לבנקים	לממשלות (3)	המדינה
מעל	עד	חוץ מאזני	חוץ	חוץ	חוץ	המאזונית	המאזונית	לאחרים	לבנקים	לממשלות (3)	במיליוני ש"ח
שנה	שנה	בעייתי	מאזונית	חובות	מאזני בעייתי (4)	פגומים (4)	מאזני בעייתי (4)	מאזני בעייתי (4)	מאזני בעייתי (4)	מאזני בעייתי (4)	לממשלות (3)
839	547	-	157	13	20	1,386	223	332	831	ארה"ב	
*	9	-	1	-	-	9	9	-	-	אירלנד (7)	
3	10	-	1	-	-	13	13	*	-	איטליה (8),(7)	
435	540	-	300	14	14	975	591	384	-	אחרות (7)	
1,277	1,106	-	459	27	34	2,383	836	716	831	סך כל החשיפות למדינות זרות	
93	77	-	154	*	*	170	170	*	-	סך החשיפות למדינות LDC	

שורת "סך החשיפות למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", הסכום נכלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל. ראה הערה (5) להלן.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לאורך מגבלת חבות של לוח.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי ביניתי וחובות פגומים מוצגים לפי השפעת ההפרשה להפסד אשראי, ולפי השפעת בטחונות המותרים לזינוי ולוה ושל קבוצת לזינוי.
- (5) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי חושבות, נכלל בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה.
- (6) לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נתון באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות LDC.
- (7) היות ועל פי כללי ההוראה המפקח על הבנקים דרש גלגול בשורה נפרדת חשיפה למדינות פורטוגל, איטליה, ויון וספרד. ליום 30 בספטמבר 2015 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.
- (8) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי חושבות, סכומים אלו נובעים מלזינוי אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי או אירלנדי.

הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נתון באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות P.IIGS.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

תוספת ד' (המשך)

חשיפות למדינות זרות - מאוחד (1)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון (6), לפי הנמוך (המשך)

סכומים מדוחים

		ליום 30 בספטמבר 2014							
		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (4)		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (4)		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (4)			
		מרה:		מרה:		מרה:			
לפרעון	לפרעון	סיכון אשראי	סך חשיפה	חובות	סיכון אשראי	החשיפה	סך כל	לממשלות (3)	המדינה
מעל	עד	חוג מאזני	חוג	פגומים (4)	מאזני בעייתי (4)	המאזנית	לאחרים	לבנקים	במליוני ש"ח
שנה	שנה	בעייתי	מאזנית						
389	486	-	69	*	20	875	183	213	479
11	14	-	1	-	-	25	25	*	(8),(7)
*	9	-	1	-	-	9	9	-	(9),(7)
504	571	-	245	14	14	1,075	590	485	אחרות (7)
904	1,080	-	316	14	34	1,984	807	698	סך כל החשיפות למדינות זרות
82	44	-	101	*	*	126	124	2	סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך החשיפות למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"; הסכום נכלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל. ראה הערה (5) להלן.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוג מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוג מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוגנים לפי השפעת ההפרשה להפסד אשראי, ולפי השפעת בטחונות המותרים לזכאי לצורך חבות לווה ושל קבוצת לווים.
- (5) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות, נכלל בסכום זה תברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה.
- (6) לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נותן אשראי או מממן פרויקטים של מדינות LDC.
- (7) הון נהמדרתו בהוראות ניהול בקאי תקין מספר 202 בדבר "מידדה והלימות הון-רכיב ההון".
- (8) על פי הוראות המפקח על הבנקים בדרש לגלות בשורה נפרדת חשיפה למדינות פורטוגל, איטליה, יוון וספרד. ליום 30 בספטמבר 2014 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.
- (9) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות, סכומים אלו נובעים מלווים אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי או אירלנדי.

הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נותן אשראי או מממן פרויקטים של מדינות P.O.I.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

תוספת ד' (המשך)

חשיפות למדינות זרות - מאוחד (4)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון (6), לפי הנמוך (המשך)

סכומים מדווחים

ליום 31 בדצמבר 2014		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (4)		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (4)		חשיפה מאזנית מעבר לגבול (4)	
		מזרח:		מזרח:		מזרח:	
מדינה	למתשלות (3)	לבנקים	לאחרים	המאזנים	החשיפה	סך כל	סך חשיפה
				סכום אשראי חובות (4)	סך חשיפה חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזני בעייתי	לפרעון מעל שנה
ארזה"ב	589	207	186	19	67	257	725
אירלנד (8),(7)	-	9	9	-	1	9	-
איטליה (8),(7)	-	-	24	**	1	9	15
אחרות (7)	-	362	552	14	202	501	413
סך כל החשיפות למדינות זרות	589	771	1,929	33	271	776	1,153
סך החשיפות למדינות LDC	-	4	145	*	105	78	71

שורת "סך החשיפות למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המאוחדות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"; הסכום נכלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל. ראה הערה (5) להלן.

- (1) על בסיס סיון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.
- (2) סיון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיון אשראי מאזני וחוי מאזני, סיון אשראי בעייתי וחובות פנמיים מוצגים לפי השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפי השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות לווה ושל קבוצת לווים.
- (5) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסוג על פי תושבות, נכללו בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה.
- (6) לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרייקטים של מדינות LDC.
- (7) חוץ מהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה ודילמות החוץ-רכיבי החוץ".
- (8) על פי הוראות המפקח על הבנקים נדרש לגלות בשרה נפרדת חשיפה למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד. ליום 31 בדצמבר 2014 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.

הבנק ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסוג על פי תושבות, סכומים אלו נובעים מלווים אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי או אירלנדי.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

** סוג מחדש.

תוספת ד' (המשך)

חשיפות למדינות זרות - מאוחד

סכומים מדווחים

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון⁽³⁾, לפי הנמוך

ליום 30 בספטמבר 2015:

מדינת החשיפה: גרמניה.

סך החשיפה המאזנית המצרפית בחלק זה הינה 314 מיליון ש"ח (מזה סך של 240 מיליון ש"ח לבנקים).

ליום 30 בספטמבר 2014:

אין לבנק חשיפה.

ליום 31 בדצמבר 2014:

אין לבנק חשיפה.

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות במיליוני ש"ח (1),(2),(4):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2015		
סך הכל	אירלנד	הודו	סך הכל	אירלנד	הודו
67	10	57	91	9	82
(11)	(1)	(10)	(9)	* -	(9)
(16)	* -	(16)	* -	* -	* -
40	9	31	82	9	73

סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
שינויים אחרים
סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014			2015		
סך הכל	אירלנד	הודו	סך הכל	אירלנד	הודו
50	10	40	60	9	51
(17)	(1)	(16)	20	* -	20
7	* -	7	2	* -	2
40	9	31	82	9	73

סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
שינויים אחרים
סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

31 בדצמבר 2014		
סך הכל	אירלנד	הודו
50	10	40
20	8	12
(10)	(9)	(1)
60	9	51

סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
שינויים אחרים
סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

(1) במסגרת הגילוי האמור נכללו מדינות העונות על הקריטריונים המפורטים להלן:

- מדינות שקיבלו סיוע מקרן המטבע הבינלאומית - (IMF).

- המדינות מדורגות CCC ומטה בסוכנות דירוג בינלאומית S&P.

- המדינה מסווגת על ידי הבנק העולמי בקבוצת הכנסה נמוכה או בינונית.

(2) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות, נכללו בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחובן (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה. לגבי מדינות עם בעיות נזילות, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות עם בעיות נזילות.

(3) הון כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה והלימות הון -רכיבי הון".

(4) אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

הצהרה (Certification)

אני, ישראל טראו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידיים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ישראל טראו
מנהל כללי ראשי
18 בנובמבר 2015

הצהרה (Certification)

אני, ארנון זית, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ארנון זית

חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

18 בנובמבר 2015

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אגוד לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אגוד לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2015 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של חברות שאוחדו אשר הכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי והכנסותיהן שאינן מריבית הכלולות בדוחות הרווח והפסד המאוחדים מהוות כ-1.6% וכ-1.45% מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי והכנסות שאינן מריבית לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 8.ב.6.(ד) בדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

18 בנובמבר 2015

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2015

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)	30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	באור	נכסים
9,848	8,000	6,862		מזומנים ופקדונות בבנקים
6,789	6,074	7,774	2	ניירות ערך ⁽¹⁾
182	543	254		ניירות ערך שנשאלו
21,959	24,253	23,189	3	אשראי לציבור
(246)	(256)	(220)	3	הפרשה להפסדי אשראי
21,713	23,997	22,969		אשראי לציבור, נטו
* -	-	* -		אשראי לממשלה
(7) 371	(7) 353	341		בניינים וציוד
504	432	278	9	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(7),(6) 1,461	(7),(6) 1,315	587		נכסים אחרים ⁽²⁾
-	-	4	8	נכסים המוחזקים למכירה
<u>40,868</u>	<u>40,714</u>	<u>39,069</u>		סך כל הנכסים

זאב אבליס יושב ראש הדירקטוריון

ישראל טראו מנהל כללי ראשי

ארנון זית חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

תאריך אישור הדוחות הכספיים לפרסום: 18 בנובמבר 2015

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)	30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	באור	
				התחייבויות והון
31,498	31,328	30,952	4	פקדונות הציבור
152	227	153		פקדונות מבנקים
1	1	1		פקדונות הממשלה
3,474	3,465	3,183		כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב
575	457	316	9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(7),(6) 2,883	(7),(6) 2,850	2,081		התחייבויות אחרות ^{(4),(3)}
38,583	38,328	36,686		סך כל ההתחייבויות
(7),(6) 2,285	(7),(6) 2,386	2,383		סך כל ההון ⁽⁵⁾
40,868	40,714	39,069		סך כל ההתחייבויות וההון

- * סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.
- (1) מזה: ניירות ערך ששועבדו למסלקת הבורסה ומעו"ף בסך 692 מיליון ש"ח (30.09.2014 - 718 מיליון ש"ח, 31.12.2014 - 680 מיליון ש"ח).
- (2) מזה: נכסים אחרים בשווי הוגן בסך 174 מיליון ש"ח (30.09.2014 - 970 מיליון ש"ח, 31.12.2014 - 1,045 מיליון ש"ח).
- (3) מזה: התחייבויות אחרות בשווי הוגן בסך 975 מיליון ש"ח (30.09.2014 - 1,647 מיליון ש"ח, 31.12.2014 - 1,868 מיליון ש"ח).
- (4) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 35 מיליון ש"ח (30.09.2014 - 44 מיליון ש"ח ו- 31.12.2014 - 38 מיליון ש"ח).
- (5) הון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי.
- (6) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, ראה באור 1.ג.1.
- (7) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.2.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		באור	
	2014 (מבוקר)	2014 (לא מבוקר)	2015 (לא מבוקר)	2014 (לא מבוקר)		
865	669	567	227	206	11	הכנסות ריבית
298	242	140	85	59	11	הוצאות ריבית
567	427	427	142	147		הכנסות ריבית, נטו
95	(31)	(67)	(8)	3	3	(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי
472	458	494	150	144		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
102	74	83	19	13	12	הכנסות שאינן מריבית: הכנסות מימון שאינן מריבית
278	208	217	69	71		עמלות
6	6	4	6	3		הכנסות אחרות
386	288	304	94	87		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
476	348	349	111	119		הוצאות תפעוליות ואחרות: משכורות והוצאות גלויות (2),(1)
154	116	115	40	39		פחת ואחזקת בנינים וציוד (2)
208	149	148	49	51		הוצאות אחרות
838	613	612	200	209		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
20	133	186	44	22		רווח לפני מסים
(3)	45	70	15	7		הפרשה למסים על הרווח (2),(1)
23	88	116	29	15		רווח לאחר מסים
*	-	-	-	-		חלקו של הבנק ברווחים לאחר השפעת המס של חברות מוחזקות
23	88	116	29	15		רווח נקי: המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (2),(1)
רווח למניה רגילה (ש"ח)						
רווח בסיסי ומדולל:						
0.31	1.19	1.58	0.39	0.20		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (2),(1)

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

- (1) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, ראה באור 1.ג.1.
 (2) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		במיליוני ש"ח
	2014	2015	2014	2015	
	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
23	88	116	29	15	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי ^{(1),(2)}
(13)	42	(40)	17	(9)	רווח כולל אחר, לפני מסים: התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים *
(6)	(4)	8	** -	2	
(19)	38	(32)	17	(7)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
7	(14)	14	(7)	4	השפעת המס המתייחס ^{(1),(2)}
(12)	24	(18)	10	(3)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי, לאחר מסים
11	112	98	39	12	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

(1) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, ראה באור 1.ג.1.

(2) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.

* משקף בעיקר התאמות בגין אומדנים אקטוארים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת בקיזוז הפחתה של

סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר ונזקפו בתקופה המדווחת לרווח והפסד.

** סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

הון מניות	הטבות בשל עסקאות תשלום	רווח כולל אחר	עודפים	סך כל ההון
				במיליוני ש"ח
952	26	22	1,371	2,371
-	-	-	15	15
-	-	(3)	-	(3)
952	26	19	1,386	2,383

יתרה ליום 30 ביוני 2015

רווח נקי לתקופה

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2015

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)

הון מניות	הטבות בשל עסקאות תשלום	רווח כולל אחר	עודפים ^{(1),(2)}	סך כל ההון
				במיליוני ש"ח
952	26	63	1,306	2,347
-	-	-	29	29
-	-	10	-	10
952	26	73	1,335	2,386

יתרה ליום 30 ביוני 2014

רווח נקי לתקופה

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2014

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

הון מניות	הטבות בשל עסקאות תשלום	רווח כולל אחר	עודפים	סך כל ההון
				במיליוני ש"ח
952	26	37	1,270	2,285
-	-	-	116	116
-	-	(18)	-	(18)
952	26	19	1,386	2,383

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)

רווח נקי לתקופה

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2015

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)

הון מניות	הטבות בשל עסקאות תשלום	רווח כולל אחר	עודפים ^{(1),(2)}	סך כל ההון
				במיליוני ש"ח
952	26	49	1,247	2,274
-	-	-	88	88
-	-	24	-	24
952	26	73	1,335	2,386

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)

רווח נקי לתקופה

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2014

- (1) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.
 (2) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, ראה באור 1.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)				
הון מניות	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	רווח כולל אחר מצטבר ⁽²⁾	עודפים ^{(1),(2)}	סך כל ההון
במיליוני ש"ח				
952	26	74	1,124	2,176
-	-	(23)	(14)	(37)
952	26	51	1,110	2,139
-	-	-	137	137
-	-	(2)	-	(2)
952	26	49	1,247	2,274
-	-	-	23	23
-	-	(12)	-	(12)
952	26	37	1,270	2,285

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

יתרה ליום 1 בינואר 2013 לאחר יישום לראשונה של

הכללים החדשים

רווח נקי לשנה

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)

רווח נקי לשנה

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

- (1) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.2.
 (2) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, ראה באור 1.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו	
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
	2014	2015	2014	2015
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה (2),(1)	15	29	116	88	23
<u>התאמות:</u>					
חלקו של הבנק (ברווחים) הפסדים בלתי מחולקים של חברות כלולות	-	-	-	-	*
פחת על בנינים וציוד (לרבות ירידת ערך) (2)	17	19	52	53	70
(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי	3	(8)	(67)	(31)	95
רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה, נטו הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר, נטו	(1)	(13)	(29)	(52)	(71)
רווח ממימוש השקעה בחברת בת מיסים נדחים, נטו (2),(1)	(7)	(3)	(11)	(16)	(19)
פצווי פרישה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה (1)	5	(9)	(1)	(3)	*
הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון התאמה בגין הפרשי שער על יתרות מזומנים שינוי נטו בנכסים שוטפים:	(102)	(68)	98	(62)	(99)
פקדונות בבנקים	(5)	2	(2)	3	8
אשראי לציבור	3	1	124	6	17
ניירות ערך שנשאלו	(563)	(347)	(1,246)	(1,728)	387
נכסים בגין מכשירים נגזרים	240	(25)	(72)	(40)	321
ניירות ערך למסחר	57	(228)	226	140	68
נכסים אחרים	(205)	1,522	(979)	19	(99)
פקדונות מבנקים	254	(309)	863	(141)	(264)
<u>שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:</u>					
פקדונות הציבור	(158)	55	1	18	(57)
פקדונות הממשלה	(350)	950	(546)	706	876
בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים	1	-	-	(2)	(2)
התחייבויות אחרות	(77)	177	(259)	(210)	(92)
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת	(128)	423	(774)	252	262
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת	(1,005)	2,168	(2,481)	(1,008)	1,401

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת ניירות ערך זמינים למכירה	(3,558)	(4,010)	(8,909)	(8,422)	(12,281)
תמורה ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה	2,562	2,012	5,826	5,479	8,160
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה	1,735	649	3,021	1,709	2,350
תמורה ממימוש ומפדיון השקעות בחברות כלולות	-	-	-	1	1
תמורה ממימוש השקעה בחברת בת שיצאה מאיחוד (נספח ב')	-	(10)	-	(10)	4
רכישת בנינים וציוד (2)	(10)	(8)	(45)	(40)	(58)
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה	729	(1,367)	(107)	(1,283)	(1,824)

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

(1) נתוני תקופות קודמות הוצגו לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, ראה באור 1.ג.1.

(2) נתוני תקופות קודמות הוצגו לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 (המשך)
 סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2014	2015	2014	2015
	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
688	688	-	434	-
(316)	(312)	(276)	(9)	(8)
<u>372</u>	<u>376</u>	<u>(276)</u>	<u>425</u>	<u>(8)</u>
(51)	(1,915)	(2,864)	1,226	(284)
9,776	9,776	9,717	6,634	7,134
(8)	(3)	2	(2)	5
<u>9,717</u>	<u>7,858</u>	<u>6,855</u>	<u>7,858</u>	<u>6,855</u>

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

688	688	-	434	-	הנפקת כתבי התחייבות ואגרות חוב
(316)	(312)	(276)	(9)	(8)	פדיון כתבי התחייבות ואגרות חוב
<u>372</u>	<u>376</u>	<u>(276)</u>	<u>425</u>	<u>(8)</u>	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
(51)	(1,915)	(2,864)	1,226	(284)	גידול (קיטון) במזומנים
9,776	9,776	9,717	6,634	7,134	יתרת מזומנים לתחילת תקופה
(8)	(3)	2	(2)	5	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
<u>9,717</u>	<u>7,858</u>	<u>6,855</u>	<u>7,858</u>	<u>6,855</u>	יתרת מזומנים לסוף תקופה

ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:

954	762	939	210	201	ריבית שהתקבלה
(469)	(404)	(249)	(191)	(110)	ריבית ששולמה
5	4	4	2	1	דיבידנדים שהתקבלו
(92)	(40)	(73)	-	(5)	מסים על הכנסה ששולמו
41	73	21	27	-	מסים על הכנסה שהתקבלו

נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן:

21	3	3	1	2	רכישת נכסים כנגד התחייבות לספקים
----	---	---	---	---	----------------------------------

נספח ב' - תמורה ממימוש השקעה בחברה בת שאוחדה בעבר:

נכסים והתחייבויות של חברת הבת שאוחדה בעבר וזרימת מזומנים ממימוש השקעה בחברת בת שאוחדה בעבר, ליום המכירה (30 בספטמבר 2014) וליום 31 בדצמבר 2014:

31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2014	
במיליוני ש"ח		
(21)	(21)	מזומנים שנגרעו
* -	* -	נכסים (למעט מזומנים)
* -	* -	התחייבויות
(21)	(21)	נכסים והתחייבויות מזוהים
4	3	רווח הון ממימוש השקעה בחברת בת שאוחדה בעבר
25	24	סך הכל תמורה שהתקבלה במזומן ממימוש השקעה בחברת בת שאוחדה בעבר
-	13	בניכוי - תמורה שלא במזומן ממימוש חברה בת שאוחדה בעבר
25	11	תמורה שהתקבלה במזומן
(21)	(21)	בניכוי - מזומנים שנגרעו
<u>4</u>	<u>(10)</u>	זרימת מזומנים ממימוש השקעה בחברת בת שיצאה מאיחוד

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים בנייים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק וחברות הבנות שלו ליום 30 בספטמבר 2015 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי, ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לעיין בדוחות רבעוניים אלו יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 והבאורים אשר נלווים אליהם (להלן: "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שישומה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ג' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הביניים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 18 בנובמבר 2015.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור להלן בסעיף ג'.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

1. אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח לציבור יחולו מיום 1 בינואר 2015 כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור.

כמו כן, ביום 11 בינואר 2015 פרסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא זכויות עובדים, לרבות מתכונת גילוי והוראות מעבר. בחוזר מצוין כי בנק ישראל הגיע למסקנה שבישראל לא קיים שוק עמוק לאיגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה. בהתאם, שיעור ההיוון להטבות לעובדים יחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה למועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכול במועד הדיווח. מרווח זה מבוסס על פירסום באתר האינטרנט של הפדרל רזרב בסנט לואיס.

כאמור, הבנק נדרש לתקן למפרע מספרי השוואה לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך. באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים, נקבע כדלקמן:

- ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013 הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%) לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כמוסבר לעיל (להלן - ההפסד), יכלל במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.
- רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד שיתרה זו תתאפס.
- הפסדים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
- רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון) ליום 1.1.2013, ובתקופות לאחר מכן, יכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ויופחתו בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
- השפעת היישום לראשונה על הטבות אחרות לעובדים, אשר כל השינויים בהן נזקפים באופן שוטף לרווח והפסד (כגון מענקי יובל), תיזקף לעודפים.
- בנוסף, מעדכן החוזר את דרישות הגילוי בנושא זכויות עובדים ובנושא תשלומים מבוססי מניות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.
- כמו-כן, ביום 12 בינואר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא הטבות לעובדים, אשר כולל, בין היתר, דוגמאות לאופן הטיפול בהטבות שכיחות במערכת הבנקאית בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

עיקרי ההוראות החדשות בנושא זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה – פנסיה, פיצויים והטבות אחרות - תכניות להטבה מוגדרת

- הבנק מכיר בסכומים המתייחסים לתכניות פנסיה ותכניות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה, שיעור תשואה חזוי לטווח ארוך על נכסי תכנית, גידול בתגמול ותחלופה.
- הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס תקופתי ומעדכן הנחות אלה בעת הצורך.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- שינויים בהנחות נזקפים ככלל, ובכפוף להוראות שפורטו לעיל, תחילה "לרווח כולל אחר מצטבר" ומופחתים לרווח והפסד בתקופות עוקבות.
- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא בקודיפיקציה (715).
- הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים ו/או פנסיה מוקדמת.
- הבנק מטפל בהתחייבות לפנסיה המתייחסת לתקופת החברות בקרן הפנסיה של "עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ" (להלן – "הקרן") החל מיום 1 באפריל 1995 כתוכנית הטבה מוגדרת. בהתאם לכך, מוכרת התחייבות מלאה עבור כל תשלומי הפנסיה להם זכאים העובדים הזכאים לפנסיה, הן בגין מחויבות הבנק לתשלומי פנסיה הבנק (עד ליום 1 באפריל 1995) והן בגין חלק הקרן (החל מיום 1 באפריל 1995) לפי בסיס אקטוארי. נכסי התכנית המתייחסים לחלקו של הבנק בסך הנכסים של הקרן נאמדו על בסיס תזרימי המזומנים הצפויים להיות משולמים על ידי הקרן לפי שיעורי הזכאות לפנסיה שנצברו למועד הדיווח (כפי שמדווחים על ידי הקרן), מהוונים בשיעור היוון המבוסס על תמהיל נכסי הקרן.

הטבות לאחר פרישה – תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית שלפיה הבנק משלם תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לו מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות הבנק להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים: מענקי יובל

- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה.
- לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון שיעורי היוון והנחות אקטואריות.
- כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים מידי לזמן ארוך והפסד.

היעדרויות מזכות בפיצוי – חופשה ומחלה

- ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.
- בעקבות הסכם לאומי הקובע מנגנון המרה של ימי מחלה שלא נוצלו לימי חופשה. חישוב ההתחייבות בגין ימי מחלה שלא ינוצלו במהלך השירות השוטף נעשה על בסיס חישוב אקטוארי תוך שימוש בשיעורי היוון והנחות אקטואריות.

המדיניות החשבונאית טרם יישום הכללים החדשים

- שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים.
- רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידי לזמן ארוך והפסד.
- לפירוט נוסף ראה באור 1.ה.17 בדוחות הכספיים לשנת 2014.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

מדיניות הבנק בתקופות ביניים

ברבעון שבו, על בסיס מצטבר מתחילת השנה לא חלו שינויים המשפיעים מהותית על נכסי התוכנית או על המחוייבות בגין ההטבה, הבנק לא מודד מחדש הן את נכסי התוכנית והן את המחויבות בגין ההטבה.

דרישות גילוי בדוחות כספיים ביניים בשנת 2015:

הבנק יישם את ההוראות בדרך של יישום למפרע והציג מחדש את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך. ראה באור 1.ג.3 להלן. כמו כן, ראה באור 6. לצורך חישוב דרישות הון בהתאם להוראות באזל 3 בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, יתרת רווח או הפסד מצטבר בגין מדידות מחדש של התחייבויות נטו או נכסים נטו בגין הטבה מוגדרת לעובדים לא תובא בחשבון באופן מיידי אלא תהיה כפופה להוראות מעבר, כך שהשפעתה תיפרס בשיעורים שווים של 20% החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018. ההשפעה המצטברת של האימוץ לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים ליום 1 בינואר 2013: קיטון בעודפים בסך 14 מיליוני ש"ח, הכרה בקרן הון בסך של 23 מיליוני ש"ח שנרשמה ברווח כולל אחר מצטבר במסגרת "התאמות בגין הטבות לעובדים", בגין הפסד אקטוארי הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%) לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים, שנקבעו על פי כללי החשבונאות בארה"ב. סך הקיטון בהון ליום 1 בינואר 2013 - 37 מיליוני ש"ח.

2. מכתב המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה

ביום 21 במאי 2015 התקבל בבנק מכתב בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. בהתאם למכתב קבע המפקח על הבנקים הנחיות שעל הבנק ליישמן בדוחותיו ליום 30 ביוני 2015 ואילך, הכוללת את הכללים שלהלן:

- יקבע סף מהותיות להיוון אשר לא יפחת מ- 300 אלפי ש"ח. כל פרויקט פיתוח תוכנה אשר סך עלויותיו נמוכות מסף המהותיות שנקבע, ייזקק כהוצאה לדוח רווח והפסד.
 - בגין תוצרים, אשר סך העלויות שניתן להוון בגינם אינו נמוך מסף המהותיות, יקבע מקדם היוון לשעות עבודה, שנמוך מ-1 על מנת להביא בחשבון את הפוטנציאל לחוסר יעילות ולסטיות מקובלות במסגרת פרויקטים בפיתוח תוכנה.
 - תקופת ההפחתה של עלויות תוכנה לא תעלה על 5 שנים.
 - דרג העובדים שעלויותיהם מהוות לנכסים יוגבל כך שהדרג העליון יהיה לכל היותר מנהל, אשר ניתן להראות כי רוב הזמן שלו עוסק בפיתוח בפועל, הוא אחראי על מספר מועט של עובדים, וניתן למדוד באופן מדויק את כמות השעות אשר המנהל השקיע בפועל בכל פרויקט פיתוח.
- הבנק יישם את ההנחיות בנושא היוון עלויות תוכנה בדרך של יישום למפרע ומספרי ההשוואה הוצגו מחדש על כל אחת מתקופות הדיווח שנתונין נכללים בדוחות. לפירוט ראה באור 1.ג.3 להלן. השפעה של 15 מיליוני ש"ח (נטו ממס), בגין סעיף בניינים וציוד, נזקפה כהתאמה ליתרת פתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2013 (התקופה המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות כספיים אלה).

באורים לדוחות הכספיים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. להלן השפעת היישום למפרע בנושא זכויות עובדים והיוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה ליום 30 בספטמבר 2014, וליום 31 בדצמבר 2014:

השפעת היישום למפרע על סעיפי המאזן (מיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)			
כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין היוון עלויות תוכנה	השפעת יישום למפרע בגין זכויות עובדים	כפי שדווח בעבר
353	(32)	-	385
1,315	9	26	1,280
2,850	(1)	71	2,780
1,335	(22)	(14)	1,371
73	-	(31)	104
2,386	(22)	(45)	2,453

בניינים וציוד
נכסים אחרים (מסים נדחים)
התחייבויות אחרות
עודפים
רווח כולל אחר מצטבר
סך כל ההון

ליום 31 בדצמבר 2014			
כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין היוון עלויות תוכנה	השפעת יישום למפרע בגין זכויות עובדים	כפי שדווח בעבר (מבוקר)
371	(33)	-	404
1,461	9	39	1,413
2,883	(1)	107	2,777
1,270	(23)	(36)	1,329
37	-	(32)	69
2,285	(23)	(68)	2,376

בניינים וציוד
נכסים אחרים (מסים נדחים)
התחייבויות אחרות
עודפים
רווח כולל אחר מצטבר
סך כל ההון

באורים לדוחות הנספיים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015
באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

השפעת היישום למפרע על רווח והפסד ודוח כולל אחר (מיליוני ש"ח):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)				לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)			
כפי שדוחו בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין היוון עלויות תכנה	השפעת יישום למפרע בגין זכויות עובדים	כפי שדוחו בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין היוון עלויות תכנה	השפעת יישום למפרע בגין זכויות עובדים	כפי שדוחו בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין זכויות עובדים
348	7	2	339	111	3	2	106
116	(2)	-	118	40	*	-	40
133	(5)	(2)	140	44	(3)	(2)	49
45	(2)	(1)	48	15	(1)	(1)	17
88	(3)	(1)	92	29	(2)	(1)	32
1.19	(0.04)	(0.02)	1.25	0.39	(0.03)	(0.02)	0.44
88	(3)	(1)	92	29	(2)	(1)	32
(4)	-	(4)	-	*	-	*	-
(14)	-	2	(16)	(7)	-	*	(7)
112	(3)	(3)	118	39	(2)	(1)	42

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014

כפי שדוחו בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין היוון עלויות תכנה	השפעת יישום למפרע בגין זכויות עובדים	כפי שדוחו בדוחות אלו (מבוקר)
476	9	35	432
154	(3)	-	157
20	(6)	(35)	61
(3)	(2)	(12)	11
23	(4)	(23)	50
0.31	(0.1)	(0.27)	0.68
23	(4)	(23)	50
(6)	-	(6)	-
7	-	3	4
11	(4)	(26)	41

משכורות והוצאות נלוות
 פחת ואחזקת בניינים וציוד
 רווח לפני מסים
 הפרשה למסים על הרווח
 רווח נקי לאחר מסים
 רווח בסיסי ומדולל למניה
 רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
 התאמות של התחייבות בגין הטבות לעובדים
 השפעת המס המתויתחם
 רווח (הפסד) כולל לאחר מסים
 המיוחס לבעלי מניות הבנק
 המיוחס לבעלי מניות הבנק

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

4. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון

ביום 30 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון. זאת, בהמשך למדיניות הפיקוח על הבנקים, לאמץ בנושאים מהותיים את מערך הדיווח הכספי שחל על בנקים בארה"ב. בהתאם להוראה, נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. לצורך כך נדרש ליישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי, שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480 בדבר "הבחנה בין התחייבות והון";

- נושא 20-470 בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות"; וכן

- נושא 30-505 בדבר "מניות באוצר".

בנוסף, ביישום ההבחנה בין התחייבויות והון, נדרש להתייחס להוראות הדיווח לציבור בעניין מכשירים משובצים.

בנושא זה, ביום 30 בספטמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות, במסגרתו הובהר כי יש לסווג מכשירי חוב קיימים עם רכיב המרה מותנה למניות (אשר נכלל בהון עצמי רובד 1 לפי הוראות באזל II ולפי הוראות המעבר עונה על הגדרת מכשיר הון מורכב, או שנכלל כרכיב הון פיקוחי בהתאם להוראות באזל III) כהתחייבות שתימדד לפי עלות מופחתת, מבלי להפריד נגזר משובץ. בהתחשב בכך שלבנק לא קיימים מכשירי חוב עם רכיב המרה, ליישום ההוראה לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. לפירוט בדבר טיוטת הוראה שהופצה על ידי הפיקוח על הבנקים מיום 27 בינואר 2014 בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב, ראה באור 1.1.4 לדוחות הכספיים לשנת 2014. עם זאת יצוין כי, טיוטא זו טרם עברה לדין בוועדה המייעצת לענייני הבנקאות.

2. לפירוט בדבר חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות מיום 3 בנובמבר 2014 בדבר הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים, ראה באור 1.1.3 לדוחות הכספיים לשנת 2014. יישום ההוראות החדשות אינו צפוי להביא להשפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי.

3. לפירוט בדבר חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות מיום 11 בינואר 2015, ראה באור 1.1.5 לדוחות הכספיים לשנת 2014. בהקשר למועד התחילה של התקן החדש, ביולי 2015 החליט ה-FASB לדחות בשנה את מועד התחילה לשנת 2018. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

4. ביום 28 באפריל 2015 פורסם חוזר בנושא עדכון מבנה הדוח השנתי לציבור של תאגיד בנקאי. מטרת הנחיות החוזר הן בין השאר: שיפור איכות הדיווח לציבור על ידי הפיכת המידע בדוח לציבור לשימושי ונגיש יותר; הגברת האחידות במערכת הבנקאית באופן הצגת הדוחות השנתיים; וכן גיבוש מתכונת לדוח השנתי לציבור שתהיה מבוססת על פרקטיקות הצגה מובילות של בנקים מובילים בארה"ב ואירופה. החוזר מתייחס בין השאר לשינוי סדר ההצגה בדוח הכספי: הצגת דוח רווח והפסד לפני המאזן, הצגת

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ביאורים תוצאתיים לפני ביאורים מאזניים, פיצול ביאור 3 בדבר "סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" לתמצית ברמת סך הכל לפי סוגי אשראי עיקריים, ולמידע רחב יותר שייכלל במסגרת פרק סיכונים בדוח הכספי. כמו כן החוזר מעדכן בצורה משמעותית את מתכונת הגילוי בדוח הדירקטוריון וסקירת ההנהלה וכן קובע דרישות לדיווח מורחב באינטרנט בדבר סיכונים. נדרש ליישם את הנחיות החוזר החל מהדוח לציבור לשנת 2015. להערכת הבנק, לחוזר לא צפויה השפעה מהותית על דוחותיו הכספיים למעט אופן ההצגה והגילוי.

5. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות-ביום 10 ביוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו תאגידים בנקאיים וחכ"א יידרשו לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושאים אלה. עיקרי הוראות התקינה האמריקאית בדבר צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות נכללים בנושאי הקודיפיקציה הבאים וכפופים להנחיות שנקבעו בהוראות הפיקוח על הבנקים: נושא 805 בדבר "צירופי עסקים"; נושא 810 בדבר "איחוד"; נושא 20-350 בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ונכסים אחרים" לעניין הטיפול החשבונאי בירידת ערך מוניטין שנרכש בצירוף עסקים ונושא 323 בדבר "השקעות - שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות". ההוראות שנקבעו בחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2016 ואילך. ליישום ההוראה לא צפויה להיות השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

6. גילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים - ביום 10 ביוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "גילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים". בהתאם לחוזר, לאור השינויים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 312 בנושא "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים" ולאור החשיבות של הגילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים, עלה הצורך לעדכן את הוראות הדיווח לציבור העוסקות בגילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים. לאחר התיקון, המידע בנושא זה בדוח לציבור יינתן לגבי כל בעל עניין לפי תקנות ניירות ערך, איש קשור לפי הוראה 312, וכל צד קשור אחר לפי כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, המפורטים בנושא 850 בקודיפיקציה בדבר "גילוי בהקשר לצד קשור". הבנק יישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור החל מהדוח השנתי לשנת 2015 ללא צורך בהצגה למפרע של מספרי השוואה, במידה והמידע אינו קיים בידי הבנק.

7. טיוטה בדבר תיקון מספר 11-2014 לקודיפיקציה של ה-FASB לגבי עסקאות רכש חוזר לפדיון ועסקאות רכש חוזר במימון - ביום 15 ביולי 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בדבר "תיקון מספר 11-2014 לקודיפיקציה של ה-FASB לגבי עסקאות רכש חוזר לפדיון ועסקאות רכש חוזר במימון". בהתאם לטיטה, בחודש יוני 2014 פרסם ה-FASB את תיקון מספר 11-2014 לקודיפיקציה לגבי עסקאות רכש חוזר לפדיון ועסקאות רכש חוזר במימון. בין היתר התיקון מבהיר כי עסקאות רכש חוזר לפדיון ועסקאות רכש חוזר במימון יטופלו מבחינה חשבונאית כחוב מובטח, בעקביות לטיפול החשבונאי בעסקאות רכש חוזר אחרות. בנוסף, התיקון מבהיר את הטיפול החשבונאי בעסקאות רכש חוזר במימון, בהן צד אחד מעביר לצד נגדי נכס פיננסי, ובו זמנית מתקשר עם הצד הנגדי בהסכם לרכישה ומכירה חוזרת של הנכס הפיננסי, וכן כולל דרישות גילוי מסוימות. תאגידים בנקאיים נדרשים ליישם את התיקונים מיום 1 בינואר 2016 ואילך, בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארה"ב, בשינויים המחויבים. להערכת הבנק לאימוץ ההוראות אין השפעה על הדוחות הכספיים.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

8. חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים - ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים". בהתאם לחוזר, תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים". ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו על תאגידים בנקאיים החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. הבנק בוחן את השפעת אימוץ ההוראות על הדוחות הכספיים.

9. חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה - ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה". בהתאם לחוזר, תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות בנושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מסים על ההכנסה" ובנושא 830-740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מסים על ההכנסה". הוראות אלו יחליפו את ההוראות הקיימות בהוראת הדיווח לציבור המבוססות בעיקרן על התקינה הבינלאומית בנושא מסים על הכנסה (IAS 12). ליישום כללי התקינה האמריקאית בנושא מסים על הכנסה עשויה להיות בין השאר השפעה על הכרה במסים נדחים המתייחסות להשקעה בחברות מוחזקות. ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו על תאגידים בנקאיים מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. יחד עם זאת, תאגיד בנקאי אינו נדרש לתת בדוחות בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו. הבנק בוחן את השלכות יישום ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אך אין ביכולתו בשלב זה להעריך את תוצאותיו.

באור 2 - ניירות ערך

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות-עלות)	שווי הוגן (2)
	רווחים	הפסדים		

במיליוני ש"ח				
3,276	(27)	39	3,264	3,276
831	-	6	825	831
840	(3)	12	831	840
114	* -	* -	114	114
88	* -	3	85	88
818	(11)	45	784	818
40	(2)	1	41	40
6,007	(43)	106	5,944 (3)	6,007
117 (5)	(5)	10	112 (4)	117
6,124	(48) (6)	116 (6)	6,056	6,124

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות -
של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים
מגובי נכסים (ABS)
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך
הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)
------------	------------------------------	--	--	---------------

במיליוני ש"ח				
1,581	1,574	13	(6)	1,581
6	6	* -	* -	6
33	32	2	(1)	33
6	6	* -	* -	6
1,626	1,618	15	(7)	1,626
24	28	2	(6)	24
1,650	1,646	17 (7)	(13) (7)	1,650
7,774	7,702			7,774

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות -
של ממשלת ישראל
של מוסדות פיננסיים בישראל
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך
למסחר

סך כל ניירות הערך (8)

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח

* -
48
48

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של-
אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

- (1) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב וכן, פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאורים 11 ו-12.
- (2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (3) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 50 מיליון ש"ח.
- (4) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 32 מיליון ש"ח.
- (5) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 65 מיליון ש"ח.
- (6) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן,נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
- (7) נדקפו לדוח רווח והפסד.
- (8) מזה: היתרה במאזן בסך 101 מיליון ש"ח בגין אג"ח המוזקות ע"י חברות מאוחדות וסך 64 מיליון ש"ח בגין מניות של חברות מאוחדות.
- (9) ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות-עלות)	שווי הוגן (2)
	רווחים	הפסדים		

במיליוני ש"ח						
3,071	(1)	65	3,007	3,071	א. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של ממשלות זרות של מוסדות פיננסיים בישראל של מוסדות פיננסיים זרים מגובי נכסים (ABS) של אחרים בישראל של אחרים זרים	
479	* -	* -	479	479		
840	* -	14	826	840		
148	* -	2	146	148		
81	(1)	5	77	81		
747	(6)	64	689	747		
44	* -	2	42	44		
5,410	(8)	152	5,266 (3)	5,410		
95 (5)	(1)	12	84 (4)	95		מניות וניירות ערך אחרים
5,505	(6) (9)	164 (6)	5,350	5,505		סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

במיליוני ש"ח				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)

491	459	32	* -	491	ב. ניירות ערך למסחר אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל של אחרים זרים
28	28	* -	* -	28	
22	22	1	(1)	22	
5	4	1	-	5	
546	513	34	(1)	546	
23	24	2	(3)	23	מניות וניירות ערך אחרים
569	537	36 (7)	(4) (7)	569	סך כל ניירות הערך למסחר
6,074	5,887			6,074	סך כל ניירות הערך (8)

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח

-					ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב יתרת חוב רשומה של- אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
53					
53					

- * סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.
- (1) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב וכן, פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאורים 11 ו-12.
 - (2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 - (3) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 50 מיליון ש"ח.
 - (4) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 30 מיליון ש"ח.
 - (5) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 49 מיליון ש"ח.
 - (6) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
 - (7) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 - (8) מזה: היתרה במאזן בסך 3 מיליון ש"ח בגין אג"ח המוחזקות ע"י חברות מאוחדות וסך 51 מיליון ש"ח בגין מניות של חברות מאוחדות.
 - (9) ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של היישות המנפיקה את נייר הערך

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)				
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן (1)
		רווחים	הפסדים	
3,605	3,550	59	(4)	3,605
588	591	1	(4)	588
778	766	12	* -	778
92	90	2	* -	92
87	84	4	(1)	87
804	773	45	(14)	804
52	53	1	(2)	52
6,006	5,907	124	(25)	6,006
100	96	8	(4)	100
6,106	6,003	132	(29)	6,106

א. ניירות ערך זמינים למכירה
 אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של ממשלות זרות של מוסדות פיננסיים בישראל של מוסדות פיננסיים זרים מגובי נכסים (ABS) של אחרים בישראל של אחרים זרים
 מניות וניירות ערך אחרים
 סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)				
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		שווי הוגן (1)
		רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
572	545	28	(1)	572
42	42	* -	* -	42
37	38	* -	(1)	37
6	6	* -	* -	6
657	631	28	(2)	657
26	30	1	(5)	26
683	661	29	(7)	683
6,789	6,664			6,789

ב. ניירות ערך למסחר
 אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל של אחרים זרים
 מניות וניירות ערך אחרים
 סך כל ניירות הערך למסחר
 סך כל ניירות הערך (7)

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר) במיליוני ש"ח

מידע נוסף לגבי אגרות חוב	
* -	יתרת חוב רשומה של- אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
45	
45	

סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 49 מיליון ש"ח.
- (3) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 31 מיליון ש"ח.
- (4) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 53 מיליון ש"ח.
- (5) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
- (6) נדקפו לדוח רווח והפסד.
- (7) מזה: היתרה במאזן בסך 3 מיליון ש"ח בגין אג"ח המוחזקות ע"י חברות מאוחדות וסך 54 מיליון ש"ח בגין מניות של חברות מאוחדות.
- (8) ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)									
(2) 12 חודשים ומעלה				(1) פחות מ- 12 חודשים					
הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן		
(4) סה"כ	20%-40%	(3) 0%-20%		(5) סה"כ	מעל 40%	(4) 20%-40%	(3) 0%-20%		
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	(27)	-	-	(27)	591	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	של ממשלות זרות
-	-	-	-	(3)	-	-	(3)	271	של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	*	-	-	*	35	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	*	-	-	*	57	מגובי נכסים (ABS)
*	-	*	2	(11)	-	-	(11)	256	של אחרים בישראל
(1)	-	(1)	9	(1)	-	-	(1)	17	של אחרים זרים
(1)	-	(1)	11	(42)	-	-	(42)	1,227	
(2)	(2)	-	4	(3)	-	*	(3)	20	מניות וניירות ערך אחרים
(3)	(2)	(1)	15	(45)	-	*	(45)	1,247	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)									
(2) 12 חודשים ומעלה				(1) פחות מ- 12 חודשים					
הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן		
(4) סה"כ	20%-40%	(3) 0%-20%		(5) סה"כ	מעל 40%	(4) 20%-40%	(3) 0%-20%		
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	(1)	-	-	(1)	578	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
-	-	-	-	*	-	-	*	257	של ממשלות זרות
-	-	-	-	*	-	-	*	42	של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	*	-	-	*	14	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	(1)	-	-	(1)	52	מגובי נכסים (ABS)
-	-	-	-	(6)	(1)	-	(5)	134	של אחרים בישראל
-	-	-	-	*	-	-	*	12	של אחרים זרים
-	-	-	-	(8)	(1)	-	(7)	1,089	
-	-	-	-	(1)	-	*	(1)	11	מניות וניירות ערך אחרים
-	-	-	-	(9)	(1)	*	(8)	1,100	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ- 12 חודשים.

(2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.

(3) השקעות שהפסד שטרם מומש בגיבן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.

(4) השקעות שהפסד שטרם מומש בגיבן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.

(5) השקעות שהפסד שטרם מומש בגיבן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)									
12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				פחות מ- 12 חודשים ⁽¹⁾					
הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן		
סה"כ ⁽⁴⁾	20%-40%	0%-20% ⁽³⁾		סה"כ ⁽⁵⁾	מעל 40% ⁽⁴⁾	20%-40% ⁽³⁾	0%-20%		
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	(4)	-	-	(4)	470	אגרות חוב - של ממשלת ישראל
-	-	-	-	(4)	-	-	(4)	509	של ממשלות זרות
-	-	-	-	* -	-	-	* -	125	של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	* -	-	-	* -	5	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	(1)	-	-	(1)	61	מגובי נכסים (ABS)
-	-	-	-	(14)	-	(1)	(13)	280	של אחרים בישראל
-	-	-	-	(2)	-	(1)	(1)	30	של אחרים זרים
-	-	-	-	(25)	-	(2)	(23)	1,480	
-	-	-	-	(4)	(2)	(1)	(1)	22	מניות וניירות ערך אחרים
-	-	-	-	(29)	(2)	(3)	(24)	1,502	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ- 12 חודשים.
- (2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (3) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (4) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
- (5) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 2 א - מכשירים פיננסיים מגובי נכסים

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)				
שווי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן
	הפסדים	רווחים		
				במיליוני ש"ח
88	- *	3	85	88
88	- *	3	85	88

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

אחרים (1)

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) מזה:

- 72 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגו בשנת 2015, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
- 8 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 4 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורגה בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורגה בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מהתפלת מים.

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)				
שווי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן
	הפסדים	רווחים		
				במיליוני ש"ח
81	(1)	5	77	81
81	(1)	5	77	81

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

אחרים (1)

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) מזה:

- 56 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגו בשנת 2014, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
- 9 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2011, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 7 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג A - שדורגה בשנת 2013, המגובה בתזרימי מזומנים ממכירת דירות.
- 5 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2013, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורגה בשנת 2014, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2011, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורגה בשנת 2011, המגובה בתזרים מזומנים מהתפלת מים.

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)				
שווי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן
	הפסדים	רווחים		
				במיליוני ש"ח
87	(1)	4	84	87
87	(1)	4	84	87

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

אחרים (1)

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) מזה:

- 62 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2014, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
- 9 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה של רשויות מקומיות.
- 7 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג A - שדורגה בשנת 2013, המגובות בתזרימי מזומנים ממכירת דירות.
- 5 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2014, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה של רשויות מקומיות.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורגה בשנת 2014, המגובות בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2012, המגובות בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA - שדורגה בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מהתפלת מים.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים- הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי במיליוני ש"ח
251	-	251	27	33	191
3	-	3	(1)	* -	4
(11)	-	(11)	(4)	* -	(7)
12	-	12	3	1	8
1	-	1	(1)	1	1
255	-	255	25	34	196
35	-	35	3	-	32

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30.06.15 (לא מבוקר) הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.09.15 (לא מבוקר) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי במיליוני ש"ח
303	-	303	6	48	249
(8)	-	(8)	2	(1)	(9)
(5)	-	(5)	(2)	(1)	(2)
10	-	10	2	1	7
5	-	5	-	-	5
300	-	300	8	47	245
44	-	44	1	-	43

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30.06.14 (לא מבוקר) הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.09.14 (לא מבוקר) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות ⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים- הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי
במיליוני ש"ח					
284	-	284	20	36	228
(67)	-	(67)	15	(1)	(81)
(47)	-	(47)	(20)	(2)	(25)
85	-	85	10	1	74
38	-	38	(10)	(1)	49
255	-	255	25	(2) 34	196
35	-	35	3	-	32

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.14 (מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.09.15 (לא מבוקר)

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי
במיליוני ש"ח					
339	-	339	7	49	283
(31)	-	(31)	1	(1)	(31)
(44)	-	(44)	(9)	(2)	(33)
36	-	36	9	1	26
(8)	-	(8)	-	(1)	(7)
300	-	300	8	47	245
44	-	44	1	-	43

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.13 (מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.09.14 (לא מבוקר)

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

(2) הקיטון נובע ממחיקה חשבונאית שבוצעה בסך 9 מיליון ש"ח בגין הלוואות הנבחנות על פי שיטת עומק פיגור.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים- הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל חובות בגינם היא חושבה:

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי במיליוני ש"ח
13,466	770	12,696	151	3	12,542
10,493	-	10,493	2,328	7,200	965
7,586	-	7,586	-	7,194	392
<u>23,959</u>	<u>770</u>	<u>23,189</u>	<u>2,479</u>	<u>7,203</u>	<u>13,507</u>

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

157	-	157	2	* -	155
63	-	63	20	34	9
36	-	** 36	-	34	2
<u>220</u>	<u>-</u>	<u>220</u>	<u>22</u>	<u>34</u>	<u>164</u>

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי במיליוני ש"ח
15,342	1,627***	13,715	103	2	13,610
10,538	-	10,538	2,098	7,047	1,393
7,658	-	7,658	-	7,040	618
<u>25,880</u>	<u>1,627</u>	<u>24,253</u>	<u>2,201</u>	<u>7,049</u>	<u>15,003</u>

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

194	-	194	1	* -	193
62	-	62	6	47	9
48	-	** 48	-	46	2
<u>256</u>	<u>-</u>	<u>256</u>	<u>7</u>	<u>47</u>	<u>202</u>

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 27 מיליון ש"ח (ליום 30.9.14 - יתרת

ההפרשה מעבר לעומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 26 מיליון ש"ח ושחושבה על בסיס פרטני בסך 4 מיליון ש"ח).

*** סווג מחדש בשל הוספת נכסים בגין פעילות בשוק המעוף.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים- הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל חובות בגינם היא חושבה (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי
					במיליוני ש"ח
13,024	1,605 ***	11,419	131	3	11,285
10,540	-	10,540	2,102	7,116	1,322
7,661	-	7,661	-	7,112	549
<u>23,564</u>	<u>1,605</u>	<u>21,959</u>	<u>2,233</u>	<u>7,119</u>	<u>12,607</u>
184	-	184	1	* -	183
62	-	62	17	36	9
37	-	** 37	-	35	2
<u>246</u>	<u>-</u>	<u>246</u>	<u>18</u>	<u>36</u>	<u>192</u>

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 27 מיליון ש"ח.

*** סווג מחדש בשל הוספת נכסים בגין פעילות בשוק המעוף.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים:

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים- מידע נוסף			בעייתיים (2)		
בפיגור של 30	בפיגור של 90	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים במיליוני ש"ח
ועד 89 ימים (5)	ימים או יותר (4)				
2	2	1,836	19	4	1,813
2	* -	691	34	3	654
4	* -	4,208	67	* -	4,141
27	1	6,753	87	207	6,459
35	3	13,488	207	214	13,067
13	38	7,203	-	38 (6)	7,165
3	3	2,479	5	7	2,467
51	44	23,170	212	259	22,699
-	-	321	-	-	321
51	44	23,491	212	259	23,020
-	-	19	-	-	19
-	-	449	-	-	449
-	-	468	-	-	468
51	44	23,189	212	259	22,718
-	-	770	-	-	770
51	44	23,959	212	259	23,488

פעילות לווים בישראל ציבור

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל ציבור- פעילות בישראל
 בנקים בישראל
 סך הכל פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
 בנקים בחו"ל
 סך הכל פעילות בחו"ל

סך הכל הציבור

סך הכל בנקים
 סך הכל

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק פיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאת בפיגור של 90 ימים או יותר.
- ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש ראה באור 2.3.2.3 ב.2.3.3 להלן.
- מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסכום זניח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 9 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

הערה:

מצב הפיגור מטופל באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות (המשך) (1)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך):

חובות לא פגומים- מידע נוסף		ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)			
		בעייתיים (2)			
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים במיליוני ש"ח
4	4	2,147	50	72	2,025
3	*	1,036	30	2	1,004
17	*	5,160	234	20	4,906
28	1	6,654	218	310	6,126
52	5	14,997	532	404	14,061
9	48	7,049	-	(6) 48	7,001
5	3	2,201	7	7	2,187
66	56	24,247	539	459	23,249
-	-	1,234	-	-	** 1,234
66	56	25,481	539	459	24,483
-	-	6	-	-	6
-	-	393	-	-	393
-	-	399	-	-	399
66	56	24,253	539	459	23,255
-	-	1,627	-	-	1,627
66	56	25,880	539	459	24,882

פעילות לווים בישראל ציבור

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל ציבור- פעילות בישראל
 בנקים בישראל
 סך הכל פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
 בנקים בחו"ל
 סך הכל פעילות בחו"ל

סך הכל הציבור
 סך הכל בנקים
 סך הכל

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** סווג מחדש בשל הוספת נכסים בגין פעילות בשוק המעוף.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק פיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאת בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש ראה באור 2.3.2.3 להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 12 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 13 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

הערה:

מצב הפיגור מטופל באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

ב. חובות (המשך) (1)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף			בעייתיים (2)			
בפיגור של 30	בפיגור של 90	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים	לא בעייתיים	
ועד 89 ימים (5)	ימים או יותר (4)				במיליוני ש"ח	
13	2	2,082	35	26	2,021	פעילות לווים בישראל ציבור
9	-	834	27	3	804	בינוי ונדל"ן - בינוי
30	-	3,553	97	20	3,436	בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
53	-	6,132	66	299	5,767	שרותים פיננסיים
105	2	12,601	225	348	12,028	מסחרי אחר
14	37	7,119	-	37 ⁽⁶⁾	7,082	סך הכל מסחרי
5	3	2,233	6	5	2,222	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
124	42	21,953	231	390	21,332	אנשים פרטיים - אחר
-	-	1,268	-	-	1,268*	סך הכל ציבור- פעילות בישראל
124	42	23,221	231	390	22,600	בנקים בישראל
-	-	6	-	-	6	סך הכל פעילות בישראל
-	-	337	-	-	337	פעילות לווים בחו"ל
-	-	343	-	-	343	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
124	42	21,959	231	390	21,338	בנקים בחו"ל
-	-	1,605	-	-	1,605	סך הכל פעילות בחו"ל
124	42	23,564	231	390	22,943	סך הכל ציבור
						סך הכל בנקים
						סך הכל

* סווג מחדש בשל הוספת נכסים בגין פעילות בשוק המעוף.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק פיגור, הלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאת בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש ראה באור 2.3.2.3 להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 4 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 10 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

הערה:

מצב הפיגור מטופל באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ב. חובות (המשך) (1),(3)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

2.1 חובות פגומים והפרשה פרטנית:

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2)	(2)		יתרת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
		יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים לא קיימת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי		
1,087	19	18	*	-	1
149	34	34	*	-	*
468	67	17	8	8	50
1,678	87	75	3	3	12
3,382	207	144	11	11	63
7	-	-	-	-	-
276	5	5	*	-	*
3,665	212	149	11	11	63
	101	88	3	3	13
	121	70	9	9	51

פעילות לווים בישראל ציבור

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
 חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2)	(2)		יתרת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
		יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים לא קיימת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי		
974	50	50	*	-	*
132	30	30	*	-	*
534	234	10	49	49	224
1,700	218	213	3	3	5
3,340	532	303	52	52	229
12	-	-	-	-	-
243	7	7	*	-	*
3,595	539	310	52	52	229
	283	275	6	6	8
	339	112	51	51	227

פעילות לווים בישראל ציבור

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
 חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (2) יתרת חוב רשומה.
- (3) בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ב. חובות (המשך) (1),(3)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.1 חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2)	(2)		יתרת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
		יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים		
997	35	34	1	1	1
125	27	27	-	-	-
531	97	9	21	88	88
1,568	66	56	7	10	10
3,221	225	126	29	99	99
6	-	-	-	-	-
240	6	6	* -	* -	* -
3,467	231	132	29	99	99

פעילות לווים בישראל ציבור
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
 חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (2) יתרת חוב רשומה.
- (3) בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

כסומים מדווחים

ב. חובות (המשך) (1),(5)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.2 יתרה ממוצעת והכנסות ריבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו			לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)			ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)		
יתרה	הכנסות	מזה:	יתרה	הכנסות	מזה:
ממוצעת של	ריבית	נרשמו על	ממוצעת של	ריבית	נרשמו על
חובות	שנרשמו (3)	בסיס מזומן	חובות	שנרשמו (3)	בסיס מזומן
פגומים (2)			פגומים (2)		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
43	*	-	26	*	-
30	-	-	32	-	-
239	-	-	67	*	-
223	*	-	70	1	1
535	*	-	195	1	1
-	-	-	-	-	-
7	-	-	5	-	-
542	*	(4)	200	1	(4)

פעילות לווים בישראל ציבור

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

לתשעה חודשים שהסתיימו			לתשעה חודשים שהסתיימו		
ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)			ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)		
יתרה	הכנסות	מזה:	יתרה	הכנסות	מזה:
ממוצעת של	ריבית	נרשמו על	ממוצעת של	ריבית	נרשמו על
חובות	שנרשמו (3)	בסיס מזומן	חובות	שנרשמו (3)	בסיס מזומן
פגומים (2)			פגומים (2)		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
43	*	-	31	*	-
33	-	-	29	-	-
250	-	-	86	1	1
235	1	-	67	1	1
561	1	-	213	2	2
-	-	-	-	-	-
7	-	-	7	-	-
568	1	(4)	220	2	(4)

פעילות לווים בישראל ציבור

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

* כסומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בגין התקופה בו החוב הוגדר כפגום.
- (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 בסך 5 מיליון ש"ח (בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 - 6 מיליון ש"ח) ובתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 בסך 20 מיליון ש"ח (בתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 - 22 מיליון ש"ח).
- (5) בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ב. חובות (המשך) (1),(4)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש:

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

יתרת חוב רשומה				
סך הכל (3)	צובר לא בפיגור (2)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (2)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית
				במיליוני ש"ח
15	15	-	-	* -
2	-	-	-	2
55	5	-	-	50
45	32	-	-	13
117	52	-	-	65
-	-	-	-	-
4	1	-	-	3
121	53	-	-	68

פעילות לווים בישראל ציבור
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)

יתרת חוב רשומה				
סך הכל (3)	צובר לא בפיגור (2)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (2)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית
				במיליוני ש"ח
38	24	-	-	14
7	-	-	-	7
233	9	-	-	224
56	43	-	-	13
334	76	-	-	258
-	-	-	-	-
5	1	-	-	4
339	77	-	-	262

פעילות לווים בישראל ציבור
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

* סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (2) צובר הכנסות ריבית.
- (3) נכלל בחובות פגומים.
- (4) בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ב. חובות (המשך) (1),(4)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.3 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (3)	צובר לא	צובר בפיגור	צובר בפיגור	שאינו צובר
	בפיגור (2)	של 30 ימים	של 90 ימים	הכנסות ריבית
		ועד 89 ימים (2)	או יותר (2)	
במיליוני ש"ח				
				פעילות לווים בישראל ציבור
32	19	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
4	*	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
97	8	-	-	שרותים פיננסיים
47	33	-	-	מסחרי אחר
180	60	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
4	1	-	-	אנשים פרטיים - אחר
184	61	-	-	סך הכל

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט

אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

(4) בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ב. חובות (המשך) (1),(2)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.4 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו			לשלושה חודשים שהסתיימו		
לתשעה חודשים שהסתיימו			ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)		
מספר	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר	יתרת חוב	יתרת חוב
חוזים	רשומה לפני	רשומה לאחר	חוזים	רשומה לפני	רשומה לאחר
	ארגון מחדש	ארגון מחדש		ארגון מחדש	ארגון מחדש
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
3	4	4	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
19	4	4	2	2	3
22	8	8	2	2	3
-	-	-	-	-	-
75	2	2	- *	- *	18
97	10	10	2	2	21

פעילות לווים בישראל ציבור
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

ארגונים מחדש שבוצעו			לשלושה חודשים שהסתיימו		
לתשעה חודשים שהסתיימו			ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)		
מספר	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר	יתרת חוב	יתרת חוב
חוזים	רשומה לפני	רשומה לאחר	חוזים	רשומה לפני	רשומה לאחר
	ארגון מחדש	ארגון מחדש		ארגון מחדש	ארגון מחדש
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
6	18	18	4	17	17
2	3	3	-	-	-
5	16	16	-	-	-
19	7	7	5	1	1
32	44	44	9	18	18
-	-	-	-	-	-
109	5	5	33	1	1
141	49	49	42	19	19

פעילות לווים בישראל ציבור
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט

אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

(2) בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ב. חובות (המשך) ⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.4 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)		לשלושה חודשים הסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)	
מספר	יתרת חוב	מספר	יתרת חוב
חוזים	רשומה	חוזים	רשומה
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
3	- *	-	-
2	-	-	-
16	- *	5	- *
21	1	5	- *
-	-	-	-
55	- *	22	- *
76	1	27	- *

פעילות לווים בישראל ציבור
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)		לשלושה חודשים הסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)	
מספר	יתרת חוב	מספר	יתרת חוב
חוזים	רשומה	חוזים	רשומה
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
1	- *	-	-
1	3	1	3
3	-	-	-
20	- *	8	- *
25	3	9	3
-	-	-	-
63	- *	22	- *
88	3	31	3

פעילות לווים בישראל ציבור
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הפכו לחובות בפיגור.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ב. חובות (המשך)⁽¹⁾

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור⁽³⁾ (2) שיעור המימון (LTV), סוג החזר וסוג הריבית:
יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV), סוג החזר וסוג הריבית:

ההרכב במאוחד:

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)			
סיכון אשראי	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה:	מזה:	סך הכל
חוץ מאזני	ריבית משתנה	בולט ובלון	
סך הכל			
414	3,761	369	6,153
185	1,060	41	1,488
599	4,821	410	7,641

שיעבוד ראשון: שיעור מימון: עד 60%
מעל 60%
סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)			
סיכון אשראי	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה:	מזה:	סך הכל
חוץ מאזני	ריבית משתנה	בולט ובלון	
סך הכל			
713	3,771	354	5,802
345	1,415	67	1,931
1,058	5,186	421	7,733

שיעבוד ראשון: שיעור מימון: עד 60%
מעל 60%
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)			
סיכון אשראי	יתרת הלוואות לדיור		
	מזה:	מזה:	סך הכל
חוץ מאזני	ריבית משתנה	בולט ובלון	
סך הכל			
558	3,792	365	5,903
322	1,349	53	1,834
880	5,141	418	7,737

שיעבוד ראשון: שיעור מימון: עד 60%
מעל 60%
סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (2) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. שיעור המימון (LTV) כהגדרתו בהוראות הדיווח לפיקוח 876.
- (3) יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת. כולל קבוצות רכישה.

באור 4 - פקדונות הציבור

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג מפקיד בישראל

31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר 2014	30 בספטמבר 2015
מבוקר		לא מבוקר
במיליוני ש"ח		
7,661	6,410	10,075
3,148	3,449	4,067
10,809	9,859	14,142
20,689	21,469	16,810
31,498	31,328	30,952
15,252	14,943	15,991
2,894	2,372	2,106
13,352	14,013	12,855

לפי דרישה
אינם נושאים ריבית
נושאים ריבית
סה"כ לפי דרישה
לזמן קצוב
סך הכל פיקדונות בישראל *

* מזה:
פיקדונות של אנשים פרטיים
פיקדונות של גופים מוסדיים
פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. סוגי פיקדונות לפי גודל

31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר * 2014	30 בספטמבר 2015
מבוקר		לא מבוקר
במיליוני ש"ח		
8,439	8,243	8,880
9,351	9,138	9,682
7,929	7,025	7,550
5,779	6,922	4,840
31,498	31,328	30,952

תקרת הפיקדון (במיליוני ש"ח)
עד 1
מעל 1 עד 10
מעל 10 עד 100
מעל 100 עד 500 **
סך הכל

* סווג מחדש.
** ב - 30 בספטמבר 2015 תקרת המדרגה העליונה הינה 368 מיליון ש"ח (ביום 30 בספטמבר 2014 ו - 31 בדצמבר 2014 - 368 מיליון ש"ח ו - 357 מיליון ש"ח, בהתאמה).

באור 5 – הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

כללי

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל III. יודגש, כי הוראות באזל III קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018.

כמו כן, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון ליום 1 בינואר 2015 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 40% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 70%.

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. האמור בחוזר יחול מיום 1 ביולי 2016, כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר.

ההוראות הנ"ל עשויות להעלות את דרישות ההון של הבנק בגין החשיפות כאמור. הבנק נערך ליישום ההוראה ובוחן את ההשפעה מיישומה.

באור 5 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון".

א. בנתוני המאוחד

ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2014	ליום 31 בדצמבר 2014
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
במיליוני ש"ח		
2,398	** 2,428	** 2,347
1,295	1,451	1,458
3,693	3,879	3,805

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי רובד 1
הון רובד 2
סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכוני אשראי
סיכוני שוק
סיכון תפעולי
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

23,232	** 23,409	** 22,309
295	288	280
1,712	1,744	1,736
25,239	25,441	24,325

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

באחוזים		
9.50%	** 9.54%	** 9.65%
14.63%	** 15.25%	** 15.64%

יחס הון עצמי רובד 1 המזערי
הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* 9.08%	9.00%	9.00%
* 12.58%	12.50%	12.50%

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2014	ליום 31 בדצמבר 2014
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
במיליוני ש"ח		
2,383	** 2,431	** 2,285
24	** -	** 68
2,407	2,431	2,353
-	-	-
(7)	** -	** (3)
-	-	-
(2)	(3)	(3)
(9)	(3)	(6)
2,398	2,428	2,347

1. הון רובד 1

הון עצמי
הבדלים בין הון עצמי לבין הון עצמי רובד 1
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
מיסים נדחים לקבל
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון רובד 1
סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים- הון רובד 1
סך הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

* היחסים בהם נדרש הבנק לעמוד החל מיום 1.1.2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור", יידרש הבנק להגדיל את היעד ליחס הון עצמי רובד 1 ויחס ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. יעד הון עצמי רובד 1 וגם יחס הון כולל יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום ה-1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.3% ו-12.8%, בהתאמה.

** מספרי ההשוואה ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף השנה (ראה באור 1.ג.1), אך כוללים יישום למפרע בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה (ראה באור 2.ג.1).

באור 5 - הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)
במיליוני ש"ח		
1,206	1,206	1,055
252	245	240
<u>1,458</u>	<u>1,451</u>	<u>1,295</u>
-	-	-
<u>1,458</u>	<u>1,451</u>	<u>1,295</u>

2. הון רוברד 2

הון רוברד 2: מכשירים, לפני ניכויים
הון רוברד 2: הפרשות, לפני ניכויים
סך הון רוברד 2, לפני ניכויים
ניכויים:
סך הכל ניכויים - הון רוברד 2
סך הכל הון רוברד 2

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רוברד 1

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)
באחוזים		

יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר
בהוראה 299
השפעת הוראות המעבר
יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום השפעת הוראות המעבר
בהוראה 299

*** 9.29%	*** 9.32%	*** 9.35%
0.36%	0.22%	0.15%
9.65%	9.54%	9.50%

*** לרבות השפעה של אימוץ לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, לפי נתונים ליום 1 בינואר 2015.

ד. יעד הלימות ההון

לקראת הדיונים בתוכנית האסטרטגית התלת שנתית של הבנק לשנים 2016-2018, החליט דירקטוריון הבנק בישיבתו מיום 31 במאי 2015, על הגדלת יחס ההון הראשוני (רובד 1) של הבנק, כך שיעמוד על 10.25% ביום 31 בדצמבר 2017, והנחה את הנהלת הבנק להכין מתווה מפורט לעמידה ביחס ההון הראשוני כאמור. כמו כן הוחלט כי יחס ההון הכולל לא יפחת מ-13% ובתרחישי הקיצון – היעד ליחס הון כולל לא יפחת מ-9% והיעד ליחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5%.

ה. דיווח על יחס כיסוי הנזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד הבנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" ומקדמי הביטחון בגינם (המונה) וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל- 80% ב-1 בינואר 2016 ול- 100% ב-1 בינואר 2017 ואילך.

באותה עת, פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא "הוראת שעה- יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות". בהתאם לחוזר זה, נקבע בין היתר, כי החל מיום 1 באפריל 2015 יתווספו דרישות הגילוי על יחס כיסוי הנזילות במסגרת באור הלימות הון ושמו ישונה ל"באור הלימות הון ונזילות לפי הוראת המפקח על הבנקים".

להלן דיווח על יחס כיסוי נזילות על בסיס נתוני מאוחד (1)(3):

לשלושה חודשים
שהסתיימו ביום
30 בספטמבר 2015
(לא מבוקר)

99%

60%

יחס כיסוי הנזילות

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (2)

- (1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
- (2) יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים יגדל באופן הדרגתי מ- 60% ליום 1 באפריל 2015, 80% ליום 1 בינואר 2016 ועד לשיעור 100% ביום 1 בינואר 2017.
- (3) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

באור 5 – הלימות הון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

1. דיווח על יחס המינוף

ביום ה-28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת המינוף, הקובעת דרישת יחס מינוף מזערי לתאגידים בנקאיים. מטרת ההוראה הינה ליצור יחס מינוף פשוט שאינו מבוסס סיכון, שישלים את המדידה מבוססת הסיכון, במטרה למנוע מינוף יתר או לחילופין צמצום דראסטי שעלול לפגוע במערכת הבנקאית. ההוראה קובעת כי אין לרדת מיחס מינוף של 5% על בסיס מאוחד.

להלן דיווח על יחס המינוף על בסיס נתוני מאוחד⁽¹⁾⁽²⁾:

ליום 30 בספטמבר 2015	
(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח	
2,398	הון רובד 1
43,504	סך החשיפות
5.51%	יחס המינוף
5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

- (1) הבנק נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 באפריל 2015.
 (2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 בדבר יחס מינוף.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 6- הטבות לעובדים

סכומים מדוחים

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו כרווח והפסד

תוכנית פיצויים				תוכנית פנסיה להטבה מוגדרת			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	2014	2015	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	2014	2015	לשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015	2015
3	2	3	5	4	4	1	1
5	4	3	20	15	14	5	4
(6)	(5)	(3)	(11)	(8)	(7)	(2)	(1)
* -	* -	1	* -	* -	3	* -	1
2	1	4	14	11	14	4	5
24	18	18	-	-	-	-	-
26	19	22	14	11	14	4	5

עלות שירות

עלות ריבית

תשואה חזויה על נכסי תכנית

הפחתה של סכומים שלא הוכרו

הפסד אקטוארי נטו

סך עלות ההטבה נטו

סך הוצאות בגין תוכנית

להפקדה מוגדרת

סך הוצאות שנגללו במשכורות

והוצאות גליות

2. הפקדות לתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	2014	2015	לשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014	2014	2015	תחזית 2015*
3	2	3	1	1	1	4

הפקדות

* אומדן הפקדות שאפיו לשלמן לתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2015.

** סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

*** לפרטים נוספים בדבר הטבות עובדים ראה באור 6 לדוחות הביניים המתמציים ליום 30 ביוני 2015.

באורים לידוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 7 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האומדה

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)									
סך הכל	פריטים לא נכסיים (2)	מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי			לא אמוד במיליוני ש"ח	לא אמוד
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	אמוד מדד	אמוד מדד			
6,862	-	28	46	457	9	6,322			
7,774	141	7	75	1,525	1,352	4,674			
254	-	-	-	-	-	254			
22,969	140	110	155	2,068	4,113	16,383			
*	-	-	-	-	-	-			
341	341	-	-	-	-	-			
278	103	8	35	110	-	22			
587	189	-	-	1	-	397			
4	4	-	-	-	-	-			
39,069	918	153	311	4,161	5,474	28,052			
30,952	144	442	1,356	5,542	2,436	21,032			
153	-	26	12	78	-	37			
1	-	-	-	-	-	1			
3,183	-	-	-	-	1,816	1,367			
316	101	7	53	122	-	33			
2,081	180	-	-	2	337	1,562			
36,686	425	475	1,421	5,744	4,589	24,032			
2,383	493	(322)	(1,110)	(1,583)	885	4,020			
		318	1,090	1,606	51	(3,065)			
		-	35	(128)	-	93			
		-	(19)	101	-	(82)			
		(4)	(4)	(4)	936	966			
		-	50	(139)	-	89			
		-	(347)	347	-	-			

נכסים

מזומנים ופקדונות בבתקים

נירות ערך

נירות ערך שמשאלו

אשראי לציבור, נטו (3)

אשראי לממשלה

בנינים וציוד

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

נכסים המוחזקים למכירה

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבתקים

פקדונות הממשלה

כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהווה)

אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקוב מהווה)

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) מולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נכסי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו ליבסיס האומדה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 7 - דוח על נכסים והתייבויות לפי בסיסי האמדה (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

סך הכל	פריטים לא נכספיים (2)	ליום 30 בספטמבר 2014 (ליא מבוקר)				מטבע ישראלי	
		אחר	מטבע חוץ (1)	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מודד	לא צמוד במיליוני ש"ח
8,000	-	49	36	380	142	7,393	נכסים
6,074	118	8	153	945	1,475	3,375	מזומנים ופקדונות בבנקים
543	-	-	-	-	-	543	ניירות ערך
23,997	165	218	257	2,172	5,148	16,037	ניירות ערך שנשאלו
353	(4)	-	-	-	-	-	אשראי לציבור, נטו (3)
432	111	3	26	275	-	17	בנינים ואיזד
1,315	973	-	4	5	-	(4) 333	נכסים בגין מכשירים נגזרים
40,714	1,720	278	476	3,777	6,765	27,698	נכסים אחרים
							סך כל הנכסים
31,328	169	527	1,275	5,382	3,640	20,335	התייבויות
227	-	11	13	153	-	50	פקדונות הציבור
1	-	-	-	-	-	1	פקדונות מבתים
3,465	-	-	-	-	1,956	1,509	פקדונות הממשלה
457	111	3	53	263	27	27	כתבי התייבויות נדרשים ואגרות חוב
2,850	974	-	5	6	253	(4) 1,612	התייבויות בגין מכשירים נגזרים
38,328	1,254	541	1,346	5,804	5,849	23,534	סך כל התייבויות
2,386	466	(263)	(870)	(2,027)	916	4,164	הפרש
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:
		272	802	1,429	(477)	(2,026)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		-	104	441	-	(545)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
		-	(76)	220	-	(144)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
		9	(40)	63	439	1,449	סך הכל כללי
		-	119	538	-	(657)	אופציות בכסף נטו (ערך גזוב מהוון)
		-	(128)	1,164	-	(1,036)	אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך גזוב מהוון)

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נכפי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי האמדה.

(4) הוצג מחדש לאור "ישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים ובגין התייבוי המפקה על הבנקים בנושא היוון עלויות תכנה, ראה באורים 1.ג.1-1.ג.2.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015
באור 7 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה (המשך)
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

סך הכל	פריטים שאינם נספיים (2)	ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)				
		אחר	אירו	מטבע חוץ (1)	דולר ארה"ב	מטבע ישראלי
						לא אמוד
9,848	-	64	35	306	130	9,313
6,789	126	7	158	1,062	1,458	3,978
182	-	-	-	-	-	182
21,713	190	149	187	1,930	4,541	14,716
* -	-	-	-	-	-	* -
371	(4) 371	-	-	-	-	-
504	190	4	41	235	* -	34
1,461	1,055	-	1	* -	-	(4) 405
40,868	1,932	224	422	3,533	6,129	28,628
31,498	195	534	1,298	5,871	2,978	20,622
152	-	10	5	61	-	76
1	-	-	-	-	-	1
3,474	-	-	-	-	1,960	1,514
575	188	2	71	253	-	61
2,883	1,056	* -	1	2	(4) 508	(4) 1,316
38,583	1,439	546	1,375	6,187	5,446	23,590
2,285	493	(322)	(953)	(2,654)	683	5,038

הפרש

התחייבויות

פקדונות היצבור
 פקדונות מבנקים
 פקדונות המתשלה
 כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב
 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 התחייבויות אחרות
 סך כל ההתחייבויות

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
 אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
 אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
 סך הכל כללי
 אופציות בכסף נטו (ערך קוב מחוון)
 אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך נקיב מחוון)

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) כולל צמוד מטבע חוץ.
- (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נסיף.
- (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו ליבסיסי האמדה.
- (4) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים ובגין הנתייית המפקה על הבנקים בנושא היוון עלויות תכנה, ראה באורים 1-1 ו-2.ג.

באור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרות החוזים ⁽¹⁾	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרות החוזים ⁽¹⁾	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרות החוזים ⁽¹⁾
* -	71	1	111	* -	124
9	430	8	457	9	394
4	1,991	10	1,953	2	2,143
6	791	6	771	5	875
1	808	* -	767	1	940
1	836	* -	758	* -	832
1	757	1	730	3	1,021
14	5,857	13	6,476	14	6,798
2	803	5	865	1	894

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

אשראי תעודות
 ערבויות להבטחת אשראי
 ערבויות לרוכשי דירות
 ערבויות והתחייבויות אחרות
 מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
 מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות
 בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
 מסגרות חח"ד ואשראי שלא נוצלו בקשר ליהלומנים
 התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר
 ועדיין לא ניתן
 התחייבויות להוצאת ערבויות

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 (2) בעיקר הפרשה קבוצתית.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

(1) דמי שכירות של מבנים וציוד בשל התקשרויות לתשלום לשנים הבאות:

31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	30 בספטמבר		בשנה ראשונה בשנה שנייה בשנה שלישית בשנה רביעית בשנה חמישית מעל חמש שנים סך הכל
	2014	2015	
25	25	24	
24	25	24	
23	23	21	
20	20	20	
18	18	20	
86	85	84	
196	196	193	

באור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(2) ליום 30 בספטמבר 2015 לא קיימת ההתחייבות לרכישת מבנים וציוד (ליום 31 בדצמבר 2014 – קיימת התחייבות בסך 6 מיליון ש"ח). בנוסף נציין כי, לבנק נכסים המוחזקים למכירה (רכוש קבוע) בסך 4 מיליון ש"ח. העברת הזכויות ומועד המסירה עתידיים להסתיים בסוף 2015. ההשפעה על תוצאות הדוחות הכספיים אינה צפויה להיות מהותית.

(3) חברה מאוחדת התחייבה להשקיע בתאגידים ריאליים נוספים ובקרן גידור סכום של 14 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2014 - 20 מיליון ש"ח) וזאת בהתקיים תנאים מסוימים כפי שנקבעו בהסכמים עם אותם תאגידים.

(4) סכום הערבויות לבתי משפט ואחרים ליום 30 בספטמבר 2015 הינו 12 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2014 - 12 מיליון ש"ח).

(5) בהתאם לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי, וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים ועובדים בהם), התשנ"ו - 1995, חברה המאוחדת הפקידה פקדון בסך של 7 מיליון ש"ח בבנק (ליום 31 בדצמבר 2014 - 7 מיליון ש"ח) לטובת בעלי יחידות בקרנות נאמנות, שחברה מאוחדת של הבנק משמשת להן כנאמן.

(6) תובענות שונות נגד הבנק והחברות המאוחדות

א. נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות ועומדות תביעות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התביעות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, קיימות הפרשות נאותות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בגין כל ההפסדים הצפויים הנובעים מהתביעות כנגד הבנק. לא נעשו הפרשות לגבי תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק ויועציו המשפטיים סיכוייהן קלושים. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות תלויות שאפשרות התממשותן אינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה הינו כ- 15 מיליון ש"ח.

ב. בחודש דצמבר 2007 הוגשה לבנק דרישת תשלום סך כולל של 10 מיליון דולר ארה"ב, בקשר עם פעילות שוק ההון של מיופה כוח בחשבון ("הדרישה"). הדרישה הוגשה על ידי הנאמן בפשיטת הרגל על נכסי מיופה הכוח. עיקר הטענות כפי שפורטו בדרישה הינן בקשר להתנהלות מיופה הכוח בחשבונות הבנק הרלבנטיים. לטענת הנאמן, הבנק הפר את אמון לקוחות הבנק ואת חובת הזהירות כלפי לקוחותיו של מיופה הכוח והפר חובות חקוקות שאפשרו למיופה הכוח לבצע מעשי מרמה המיוחסים לו כלפי לקוחותיו. לאחר שהבנק דחה את הדרישה, הגיש הנאמן בפשיטת רגל של מיופה הכוח דוח לבימ"ש, ובו העלה טענות כנגד הבנק בקשר לניהול החשבונות, ובכללן כי הבנק הפר חובות זהירות ונאמנות המוטלות עליו כבנק, והפר הוראות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ו/או למיסוי. בדוח האמור לא נתבקש סעד כספי כנגד הבנק אלא הבנק נתבקש להגיב על הדוח, ולהמציא דוחות ומסמכים ספציפיים שונים. על פי החלטת ביהמ"ש על הבנק להמציא לנאמן דוחות ומסמכים הקשורים לחשבונות של מיופה הכוח עצמו (ככל שאלה קיימים) ולא לחשבונות אחרים כלשהם. בסוף חודש אוקטובר 2011 הוגשה כנגד הבנק בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה כספית בסך 12 מיליון ש"ח על ידי שני תובעים, שאינם לקוחות הבנק, הטוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. תביעה אחת מהם נדחתה בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין, והתביעה הנותרת שעמדה על סך 4.7 מיליון ש"ח נדחתה גם היא בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין.

באור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

בחודש דצמבר 2011 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בת"א תביעה נוספת בסך 6 מיליון ש"ח בקשר עם חשבון שנפתח על שם התובע מכוח יפוי כוח שניתן למיופה הכוח הנ"ל, ובמסגרתה הוא טוען כי נפגע כתוצאה מפעילותו. תביעה זו נדחתה על הסף ואולם הוגש ערעור על הדחייה. התביעה טופלה על פי כללי החשבונאות המקובלים בהתבסס על הערכת הנהלת הבנק, שהסתמכה על יועציה המשפטיים. בחודש יוני 2014 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בחיפה תביעה נוספת בסך 2.6 מיליון ש"ח על ידי שלושה תובעים שניהלו חשבונות בבנק ובמסגרתה הם טוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. תביעה זו נדחתה בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין.

ג. ביום 29 לאוקטובר 2009 הוגשה בבית המשפט המחוזי-מרכז, על ידי זאבי תקשורת אחזקות בע"מ. (כינוס) וזאבי תקשורת-מימון וניהול בע"מ (בכינוס) תובענה לסעד הצהרתי נגד הבנק ושישה בנקים אחרים שעניינה, על פי הנטען בה, ניסיון של הבנקים לגבות מהמבקשות הפרשים בגין מה שמכונה בתובענה "ריבית הפרה" על הלוואה שניתנה להן על ידי הבנקים ואשר מניות בזק- החברה הישראלית לתקשורת בע"מ שימשו לה כבטוחה. ההפרשים מצטברים על-פי הטענה, נכון ליום הגשת התובענה, בסכום של כ- 840 מיליון ש"ח לכל הבנקים (להלן: "סכום ההפרש בגין ריבית הפרה"), מעבר לריבית ההסכמית כהגדרתה בתובענה. בתובענה מתבקשים צווים הצהרתיים הקובעים בין היתר כי הבנקים אינם זכאים לחייב את המבקשות בהפרשים בגין ריבית הפרה, כהגדרתה בתובענה, ולחילופין כי יש לחשב את הריבית באופן אחר. התובענה מבוססת על מספר עילות עיקריות ביניהן: הטענות כי "ריבית הפרה" אינה אלא "פיצוי מוסכם", שבית המשפט רשאי להפחיתו וכי בחינתן של נסיבות המקרה מחייבת את המסקנה, כי יש הצדקה להפחתת הסכום; כי הפחתת הפרשי ריבית הפרה מתחייבת גם מפרשנות הסכם הלוואה בהתאם לאומדן דעת הצדדים; כי חיוב המבקשות בריבית הפרה מהווה חוסר תום לב; וזאת על גבייתה תהווה עשיית עושר ולא במשפט על ידם. אין בתובענה התייחסות ל"חלקו" של כל אחד מהבנקים בסכום ההפרש בגין ריבית הפרה, אך מצוינים אחוזי ההשתתפות של הבנקים במימון, כאשר חלקו של הבנק הוא 4%. בית המשפט הורה על ברור התובענה בדרך של תביעה כספית רגילה. לפי חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, ניתן להניח כי חלקו של כל אחד מהבנקים בהפרש הנטען הוא כאחוז ההשתתפות שלו במימון. בחודש יולי 2013 ניתן על ידי בית המשפט פסק דין חלקי הקובע כי דין התביעה להתקבל בחלקה, באופן מוגבל בלבד, כך ששיעור ריבית הפרה בגין התקופה שמיום 1.1.07 ועד 9.11.09 מועד סילוק הלוואה, יופחת בשיעור של 0.5%, ויעמוד על 2.5% במקום 3%. עוד נקבע כי הבנקים חייבים בהשבת ההפרש כשהוא משוערך. בית המשפט הורה עוד כי לאחר הגשת חישוב סכום ההשבה על ידי הבנקים לבית המשפט, יינתן על ידו פסק דין משלים. בחודש נובמבר 2013 ניתן על ידי בית המשפט פסק דין משלים לפיו כלל הבנקים הנתבעים ישיבו לתובעות סכום כולל של כ- 48 מיליון ש"ח, כשהוא משוערך וכן הוצאות ושכר טרחה כפי שקבע- כל אחד מהבנקים בהתאם לחלקו במימון. בחודש דצמבר 2013 הוגשו ערעורים הדדיים על פסקי דינו של בית המשפט המחוזי. בחודש אוגוסט 2015 דחה בית המשפט העליון את ערעור הבנקים וערעור החברות התובעות התקבל באופן חלקי.

באור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

בחודש ספטמבר 2015 הוגשה מטעם הבנקים עתירה לקיום דיון נוסף, וזו נדחתה על ידי בית המשפט בחודש אוקטובר. לפיכך נשא כל בנק בתשלום חלקו בסכום ההשבה בהתאם לפסק דינו של בית המשפט העליון בערעור, ובנק אגוד בסך של כ-11 מיליון ש"ח.

ד. תביעה נגד כרמל - אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן: "החברה")
ביום 2 בנובמבר 1997 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה נגד כרמל- אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (לשעבר בנק כרמל) (חברה בבעלות מלאה של הבנק) ושלושה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של כ- 500 מיליון ש"ח, בקשר עם גבייה שלא כדין, לפי הטענה, של עמלות בגין ביטוח חיי לווים ונכסים המשועבדים לבנק. כמו כן, נתבקשו סעדים הצהרתיים שונים והוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. מטעם הנתבעים הוגשה בקשה לסילוק הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית על הסף, אך הבקשה טרם נדונה לגופה. ההליכים בתביעה מושהים על פי החלטת בית המשפט בין היתר לאור בקשה דומה אחרת שהסתיימה בינתיים בהסדר פשרה. לפי חוות דעת יועציה המשפטית של החברה, עילות מסוימות של התובעים, שהם לווים של החברה התיישנו, גודל הקבוצה שהתובעים מבקשים לייצג בתביעה הייצוגית איננו ניתן להערכה ולאומדן, והסעד המבוקש בתביעה הייצוגית ובכללו אופן חישוב הנזק איננו ברור ואיננו ניתן להגדרה, לרבות השאלה איזה חלק מן הסכום מיוחס לחברה. היועצים המשפטיים סבורים, כי בנסיבות אלה, חוסר הוודאות הכרוך בהליך, הן עובדתית והן משפטית, הוא רחב במידה כזו שלא ניתן לתת הערכת סיכון בגין התביעה. הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת החברה והבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטית, להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

ה. בחודש מרס 2014 התקבלה בבנק בקשה שהוגשה על ידי לקוחות הבנק ומבקשים נוספים לבית המשפט המחוזי בתל אביב לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ו- 4 בנקים נוספים, ועניינה הוא גביית עמלות מסוימות, לכאורה שלא כדין, על ידי המשיבים, בקשר לפעילות המרה ומשלוח של מטבע חוץ, העדר גילוי נאות והטעיה לכאורה של הלקוחות בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה, וקיומו לכאורה של הסדר כובל ביחס לתמחור, לשירות ולגילוי הנאות המסופקים בהקשרי המט"ח (להלן: "הבקשה"). המבקשים מציינים בבקשה, כי אין מבקש בעל עילה אישית נגד הבנק בנוגע להפרת חוקי הבנקאות. הקבוצה המיוצגת על פי הבקשה, הינה כל האנשים או הישויות המשפטיות אשר השתמשו בשירותי הבנקים לשם ביצוע פעולת המרה, שליחה או קבלה של מטבע חוץ, וכן כלל הציבור בישראל אשר נפגע באופן ישיר או עקיף מההפרות לכאורה בהתאם להגדרת בית המשפט. הסעדים המבוקשים בתובענה הינם, בין היתר, מתן צו עשה לגילוי כל העלויות הכרוכות במתן שירותי המרה של מט"ח, לרבות הפרשי שער, מתן צו עשה שיחייב את הבנקים להקים ולהטמיע מערכת סליקה בין-בנקאית בתחום המט"ח, מתן צו מניעה ביחס לגביית כל עמלת תעריפון ו/או הפרשי שער עד להכרעה סופית בתובענה, וכן תביעה לפיצוי כספי, המועמדת נגד כל הבנקים המשיבים בבקשה זו יחד על כ-2.07 מיליארד ש"ח. הדיון בתביעה זו אוחד עם תובענה נוספת נגד בנקים אחרים הזוהה לה במהותה. בחודש אפריל 2015 הגישו המבקשים בהוראת

באור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

בית המשפט בקשה לאישור מקוצרת, במסגרתה הפיצוי הכספי הכולל נגד הנתבעים מועמד על כ- 8.55 מיליארד ש"ח (לפני היוון) בתוספת נזק עקיף ופגיעה באוטונומיה. כמו כן, חלקו הנטען של הבנק עומד מתוך הסך הנ"ל על כ-277 מיליון ש"ח. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציו המשפטיים, בשלב זה בו התובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, לאחר הגשת תגובת הבנק לבקשת האישור המקוצרת ובטרם הוכרעה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, ניתן לומר כי סיכויי התביעה להתקבל הינם קלושים.

1. תביעה נגד חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ (להלן "החברה")

ביום 1 בינואר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א, המחלקה לעניינים כלכליים, נגד החברה שהינה חברה בת בבעלותו המלאה של הבנק, בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה כנגד 9 מנהלי קרנות להשקעות משותפות בנאמנות ו-6 נאמנים לאותן קרנות, ביניהן החברה. הקבוצה המיוצגת בתביעה הינה כל מי שהחזיק ביחידות השתתפות של קרן נאמנות כלשהי, אשר הייתה בניהול אחד או יותר ממנהלי הקרנות הנתבעים, בתקופה שהסתיימה ביום 27.12.2011 או חלק ממנה, אשר חויבה בעמלות ברוקראז' ו/או חויבה במישרין או בעקיפין בתשלום בגין שירותי תפעול. בכתב התביעה נטען, בין היתר, כי מנהלי הקרנות הנתבעים ביצעו קודם לכניסתו לתוקף של תיקון 14 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (היינו עד ליום 27.12.2011) עסקאות עבור הקרנות שבניהולם, מבלי לנקוט במאמצים להוזלת עמלות הברוקראז' המשולמות על ידי בעלי היחידות בקרנות, כך שבעלי היחידות בקרנות שילמו עמלות ברוקראז' בסך העולה בעשרות אחוזים על הסך שהיו אמורים לשלם. הטענות כלפי הנאמנים הנתבעים במסגרת התביעה, הינן כי הפרו חובתם לפעול לטובת המשקיעים בקרנות ולפקח בהתאם להוראות הדין החלות עליהם, על הנעשה בקרנות הנאמנות בהן הציבור השקיע את כספיו. סכום התביעה לכל חברי הקבוצה הינו 220 מיליון ש"ח, מתוכו מיוחס לחברה סך של 26.44 מיליון ש"ח, כאשר הסכום שנתבע ממנהלי הקרנות הרלבנטיות חופף לסכום שנתבע מהנאמנים. סכום התביעה האישית של התובעים הינו 845 ש"ח. חלוקת הנזק בין הנאמנים בוצעה לטענת התובעים בהתאם להערכת פלח השוק שלהם ביחס לנכסי מנהלי הקרנות הנתבעים, בנטרול נכסי קרנות כספיות וקרנות שקליות ותחת ההנחה כי 10% נוספים מנכסי הקרנות היו פטורים מתשלום עמלות ברוקראז'.

הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, לאחר הגשת תגובת החברה אך בטרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת הבנק בהסתמך על יועציה המשפטיים להעריך בשלב זה את תוצאותיה.

2. בחודש מרס 2014 התקבלה בבנק בקשה שהוגשה למחלקה הכלכלית של בית המשפט המחוזי בתל אביב לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, על ידי מחזיקי מניות של הבנק ועניינה הוא אי תשלום דיבידנד על ידי הבנק במהלך שנת 2011 בגין רווחיו לשנת 2010, המהווה לכאורה, על פי הבקשה, הפרת התחייבות, תרמית והטעיית משקיעים, רשלנות והפרת חובה חקוקה (להלן: "הבקשה"). הקבוצה המיוצגת על פי הבקשה, הינה כל מחזיק מ"ר 1 ש"ח ע.ג. של הבנק, ביום 31.12.2011, בכפוף להחלטת בית המשפט. הסעדים המבוקשים בתובענה הינם, בין היתר, להורות לבנק לגלות מהו מספר הלקוחות שהחזיקו את

באור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

מנייתיו ב- 31.12.2011, לחשוף את הדיונים שהתנהלו בבנק בשנת 2011 ערב החלטתו שלא לחלק דיבידנד באותה שנה בניגוד, לכאורה, למדיניות החלוקה, ולמנות חוקר בלתי תלוי אשר יקבל גישה מלאה למידע. כן מתבקש פיצוי כספי של חברי הקבוצה המיוצגת במלוא סכום הדיבידנד, שהיה הבנק צריך לחלק לכאורה בשנת 2011, כאשר אלה צמודים למדד יוקר המחיה ונושאים ריבית מקסימלית כדין, החל מיום 31.12.2011 ועד לתשלום בפועל. סכום התביעה לכלל חברי הקבוצה עומד על סך של כ- 62 מיליון ש"ח. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציו המשפטיים, בשלב זה בו טרם הוכרעה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, ניתן לומר כי סיכויי התביעה להתקבל הינם קלושים.

ח. ביום 5 בנובמבר 2013 הומצאה לבנק בקשה שהוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים, ועניינה הוא גבייה של עמלת טיפול באשראי ובביטחונות בעת חידוש אשראי שלא היה בו משום שינוי או הוספת בטוחות, וזאת לפי הטענה בניגוד לקבוע בתעריפון המלא אשר בתוספת הראשונה לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008. הקבוצה אליה מיוחסת התובענה הינה כל הלקוחות אשר חויבו בעמלה האמורה מהתקופה שמיום כניסת התעריפון המלא לתוקף ביום 1.1.08. הסעד המבוקש בתובענה הוא צו עשה המורה לבנקים לעדכן את התעריפונים ו/או את הנחיותיהם באופן שבו לקוחות המבקשים חידוש אשראי (שלא כרוך בשינוי או הוספת ביטחונות) יהיו פטורים מתשלום עמלת טיפול באשראי וביטחונות, וכן תביעה כספית כלפי כל הבנקים יחד על סך כולל של 2 מיליארד ש"ח. הסעד הכספי מוערך על ידי התובעים תוך התבססות על נתונים מתוך הדוחות הכספיים של כל בנק מהבנקים הנתבעים מיום 1.1.08 ועד 31.12.12, וכן על הנחות לגבי ההכנסות מהעמלה נשוא התובענה בשנת 2013. מתוך סכומים אלה, מעריכים התובעים כי כשני שלישי נגבו שלא כדין, ולפיכך, התביעה הקבוצתית נגד הבנק על פי לשון התובענה עומדת על סך כולל של כ- 125 מיליון ש"ח. בפסק דין מיום 5 במרס 2015 נדחתה הבקשה לאישור התובענה כיייצוגית. ערעור שהוגש על פסק הדין נדחה לאחרונה בהסכמת הצדדים.

ט. ביום 28 בפברואר 2013 הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים על ידי חברת חפציבה חופים בע"מ (בפירוק) (להלן – "חופים"), באמצעות המנהל המיוחד מטעם הכונס הרשמי בתפקידו כמפרק של קבוצת חפציבה (בפירוק), כתב תביעה בסכום כולל של כ- 45 מיליון ש"ח, כנגד בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, הבנק ו-4 נתבעים נוספים. לפי הטענה שבכתב התביעה, החל בחודש מרס 2006 ועד לקריסת קבוצת חפציבה בתחילת אוגוסט 2007, הוצאו מחשבון חופים בבנקים השונים שלא כדין כספים בסכום של מעל 45 מיליון ש"ח, שהועברו שלא כדין לגופים אחרים, ובתוכם - חברות קבלניות מקבוצת חפציבה וחברות פרטיות נוספות שהיו בשליטת בועז יונה ו/או נתבע אחר. הפעולות כאמור לעיל בוצעו לפי הטענה, בין היתר, באמצעות חשבונות הבנק של חופים שהתנהלו אצל כל אחד מן הבנקים הנתבעים, אשר כל אחד מהם שימש גם כבנק של החברות הקבלניות הנזכרות. נטען כי הבנקים אפשרו הוצאת כספים על פי הוראות בלתי תקינות, אף שהפעולות והנסיבות הקשורות בהן היו צריכות לעורר חשד, וכי הבנקים ידעו, או למצער היה עליהם לדעת, כי מתן ההוראות טעון קבלת אישורים נוספים באורגנים של חופים עצמה. עוד נטען כי הבנקים ידעו, או היה עליהם לדעת, שרובם המכריע של הכספים מוצאים מחופים שלא לטובת חופים, וכי הבנקים עצמם היו נגועים בניגוד עניינים, באשר חלק מן ההעברות הכספיות הבלתי תקינות לכאורה, בוצעו

באור 8 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

לחשבונות החברות הקבלניות בהן היו יתרות חובה או חריגות מיתרות החובה המאושרות. חבות כל הבנקים לנזקים לפי הטענה על פי, לשון התביעה, היא "יחד ולחוד, כל בנק עד לתקרה השווה לסכום שנמשך מחשבון חופים באותו בנק", וביחס לבנק אגוד הועמדה התקרה על הסך של כ-37 מיליון ש"ח, בצרוף הפרשי הצמדה וריבית. עוד מצוין בתביעה כי הופקדו כספים בחשבונות חופים אותם יש להפחית מהנזק הנתבע. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, על יסוד המידע והנתונים הידועים להם בשלב זה, ועל אף שהתביעה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, סיכויי עיקר סכום התביעה להתקבל קלושים.

(7) ביום 18 באוגוסט 2011 נמסר לחברת בת של הבנק - אגוד מערכות בע"מ, חברה פרטית העוסקת במתן שירותים בתחום המחשוב לבנק (להלן - "החברה") מכתב מאת רשות המסים, על פיו החליטה הרשות לשנות את סיווגה של החברה מ"עוסק" ל"מוסד כספי", וזאת החל מיום 1 בספטמבר 2011. משמעות שינוי הסיווג היא "מכירה רעיונית" של נכסי החברה (ציוד המחשוב) שבעת רכישתם נוכה מס התשומות בגינם, והטלת מע"מ בגינה. מועד ה"מכירה" יהיה בהתאם למועד שינוי הסיווג. החברה חולקת על החלטת שינוי הסיווג והגישה כתב השגה ביום 1 בדצמבר 2011. בחודש יולי 2012 הודיעה רשות המסים לחברה על דחיית ההשגה שהגישה. בחודש אוקטובר 2012 הגישה החברה לביהמ"ש המחוזי ערעור על החלטת רשות המסים בהשגה והוא תלוי ועומד. להערכת הבנק, שינוי הסיווג אינו צפוי להשפיע מהותית על מצבו הכספי של הבנק.

(8) במהלך השנים האחרונות הוביל הבנק מהלך רוחבי של גיבוש הסדר סליקה ייעודי כתוב לכל הבנקים בישראל, אשר מתמחים בניהול חשבונות יהלומים ואשר סולקים שיקים נקובים בדולר ארה"ב המשוכים על חשבונות של יהלומנים. ההסכם גובש בתיאום עם בנק ישראל והוגש, כנדרש, לממונה על הגבלים עסקיים, על מנת לקבל פטור מאישור הסדר כובל. ביום 3 בספטמבר 2013 הודיע הממונה על ההגבלים העסקיים על מתן פטור למשך תקופה של שנה וחצי להסדר האמור, או עד להטמעת ההסכם במסגרת כללי מסלוקת הבנקים. בישיבת ועד המסלוקה מיום 29.1.2015 אושרה הטמעת סליקת חשבונות נקובים יהלומים (להלן - "חנ"י") בכללי מסלוקת הבנקים. הפרק העוסק בסליקת חנ"י מסדיר ממועד זה ואילך את הסליקה בחנ"י בין הבנקים ומחליף את ההסכם בין הבנקים העוסקים בחנ"י, אשר היה בתוקף עד לאותו מועד.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 9 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

א. נגזרים מגדרים (1)

286	-	-	-	286	-
<u>286</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>286</u>	<u>-</u>

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

286	-	-	-	286	-
<u>286</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>286</u>	<u>-</u>

ב. נגזרים ALM (1),(2)

7,766	1	-	7,312	-	453
21	-	-	21	-	-
130	-	-	130	-	-
3,203	-	33	3,170	-	-
2,786	-	33	2,753	-	-
7,323	-	-	-	7,323	-
<u>21,229</u>	<u>1</u>	<u>66</u>	<u>13,386</u>	<u>7,323</u>	<u>453</u>

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

2,604	-	-	-	2,604	-
<u>2,604</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2,604</u>	<u>-</u>

ג. נגזרים אחרים (1)

320	-	320	-	-	-
44	-	-	44	-	-
5,136	-	4,950	186	-	-
5,116	-	4,930	186	-	-
900	-	-	650	250	-
1,023	-	166	607	250	-
88	-	-	-	88	-
<u>12,627</u>	<u>-</u>	<u>10,366</u>	<u>1,673</u>	<u>588</u>	<u>-</u>

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

45	-	-	-	45	-
<u>45</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>45</u>	<u>-</u>

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

78	78	-	-	-	-
<u>3,163</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3,163</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 9 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר
1	-	-	-	1	-
10	-	-	-	10	-
170	* -	5	87	76	2
201	* -	5	83	108	5
107	-	98	7	2	-
110	-	101	7	2	-
278	* -	103	94	79	2
-	-	-	-	-	-
278	* -	103	94	79	2
31	-	-	30	1	-
321	* -	106	90	120	5
-	-	-	-	-	-
321	* -	106	90	120	5
36	-	8	27	1	-

א. נגזרים מגדרים (1)

שווי הוגן ברוטו חיובי
 שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM (1)(2)

שווי הוגן ברוטו חיובי
 שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים (1)

שווי הוגן ברוטו חיובי
 שווי הוגן ברוטו שלילי

ד. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי
 סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
 מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים
 נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות
 נטו או הסדרים דומים

שווי הוגן ברוטו שלילי (3)

סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
 יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים
 נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות
 נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 9 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות		בנקים	בורסות	
		ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים			
במיליוני ש"ח						
278	94	-	2	137	45	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(95)	(5)	-	-	(90)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:
183	89	-	2	47	45	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
243	95	-	23	125	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(55)	(7)	-	-	(48)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
188	88	-	23	77	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
371	177	-	25	124	45	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
						סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
321	94	-	12	174	41	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(95)	(5)	-	-	(90)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:
226	89	-	12	84	41	מכשירים פיננסיים
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.
- (2) מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 316 מיליון ש"ח.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות על בסיס מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)						
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה		עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
		ועד 5 שנים	ועד שנה			
במיליוני ש"ח						
453	-	152	301	-	-	חוזי ריבית
8,197	1,800	5,704	606	87	87	שקל - מדד
18,222	7	18	3,821	14,376	14,376	אחר
10,432	9	161	184	10,078	10,078	חוזי מטבע חוץ
79	-	78	-	1	1	חוזים בגין מניות
37,383	1,816	6,113	4,912	24,542	24,542	חוזי סחורות ואחרים
						סך הכל

באור 9 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל - מדד במיליוני ש"ח

א. נגזרים מגזרים (1)

112	-	-	-	112	-
<u>112</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>112</u>	<u>-</u>
112	-	-	-	112	-

Swaps
סה"כ
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM (1),(2)

9,471	86	-	8,743	-	642
650	-	-	650	-	-
475	-	-	475	-	-
3,903	-	42	3,861	-	-
4,130	-	31	4,099	-	-
4,139	-	-	-	4,139	-
<u>22,768</u>	<u>86</u>	<u>73</u>	<u>17,828</u>	<u>4,139</u>	<u>642</u>
2,538	-	-	-	2,538	-

חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
Swaps
סה"כ
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים (1)

1,696	-	1,696	-	-	-
438	-	-	438	-	-
9,193	-	7,079	2,114	-	-
9,029	-	6,915	2,114	-	-
424	-	-	424	-	-
620	-	231	389	-	-
211	-	-	-	211	-
<u>21,611</u>	<u>-</u>	<u>15,921</u>	<u>5,479</u>	<u>211</u>	<u>-</u>
127	-	-	-	127	-

חוזי Futures
חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
Swaps
סה"כ
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

129	129	-	-	-	-
<u>3,487</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3,487</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 9 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2 שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל - מדד
* -	-	-	-	* -	-
6	-	-	-	6	-
272	1	3	218	42	8
293	3	5	177	105	3
160	-	108	51	1	-
163	-	111	51	1	-
432	1	111	269	43	8
-	-	-	-	-	-
432	1	111	269	43	8
64	* -	-	63	1	-
462	3	116	228	112	3
-	-	-	-	-	-
462	3	116	228	112	3
53	3	8	42	-	* -

א. נגזרים מגדרים (1)

שווי הוגן ברוטו חיובי
 שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM (1)(2)

שווי הוגן ברוטו חיובי
 שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים (1)

שווי הוגן ברוטו חיובי
 שווי הוגן ברוטו שלילי

ד. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי

סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים

נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות

נטו או הסדרים דומים

שווי הוגן ברוטו שלילי (3)

סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים

נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות

נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

באור 9 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)						
סך הכל	ממשלות		דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
	אחרים	ובנקים מרכזיים				
432	170	-	1	198	63	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(141)	(14)	-	-	(127)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן: הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
291	156	-	1	71	63	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
381	208	-	52	121	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(65)	(7)	-	-	(58)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
316	201	-	52	63	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
607	357	-	53	134	63	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
462	127	-	14	242	79	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(141)	(14)	-	-	(127)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן: מכשירים פיננסיים
321	113	-	14	115	79	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.
- (2) מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 457 מיליון ש"ח.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות על בסיס מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה		עד 3 חודשים	
		ועד 5 שנים	ועד שנה		
642	-	52	490	100	חוזי ריבית
4,462	1,336	2,233	754	139	שקל - מדד
26,794	-	59	5,276	21,459	אחר
15,994	66	226	144	15,558	חוזי מטבע חוץ
215	-	74	1	140	חוזים בגין מניות
48,107	1,402	2,644	6,665	37,396	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

באור 9 - פעילות מכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

במיליוני ש"ח

א. נגזרים מגדרים (1)

116	-	-	-	116	-
116	-	-	-	116	-
116	-	-	-	116	-

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM (1) (2)

10,343	25	-	9,376	-	942
39	-	-	39	-	-
655	-	-	655	-	-
4,803	-	33	4,770	-	-
4,126	-	33	4,093	-	-
5,288	-	-	-	5,288	-
25,254	25	66	18,933	5,288	942
2,802	-	-	-	2,802	-

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים (1)

1,751	-	1,751	-	-	-
298	-	-	298	-	-
10,255	-	9,198	1,057	-	-
10,203	-	9,146	1,057	-	-
298	-	-	298	-	-
527	-	228	299	-	-
282	-	-	-	282	-
23,614	-	20,323	3,009	282	-

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ד. נגזרי אשראי חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

78	78	-	-	-	-
2,481	-	-	2,481	-	-

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

(1) למעט נגזרי אשראי חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 9 - פעילות מכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל - מדד
8	-	-	-	8	-
297	* -	5	231	51	10
362	-	5	242	111	4
207	-	185	20	2	-
210	-	188	20	2	-
504	* -	190	251	53	10
-	-	-	-	-	-
504	* -	190	251	53	10
126	* -	-	125	1	* -
580	-	193	262	121	4
-	-	-	-	-	-
580	-	193	262	121	4
53	-	8	45	-	* -

2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים (1)

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM (1)(2)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים (1)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ד. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי

סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים

נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות

נטו או הסדרים דומים

שווי הוגן ברוטו שלילי (3)

סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים

נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות

נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 9 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות		בנקים	בורסות	במיליוני ש"ח
		ובנקים	מרכזיים			
504	255	-	4	177	68	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(160)	(5)	-	-	(155)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:
344	250	-	4	22	68	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
332	136	-	48	148	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(76)	(6)	-	-	(70)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
256	130	-	48	78	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
600	380	-	52	100	68	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
580	135	-	27	323	95	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
(160)	(5)	-	-	(155)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
420	130	-	27	168	95	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:
						מכשירים פיננסיים
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.

(2) מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 575 מיליון ש"ח.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 3 שנה		עד 3 חודשים	במיליוני ש"ח
		מעל 5 שנים	ועד 5 שנים		
942	-	152	60	730	חוזי ריבית
5,686	1,317	3,101	1,190	78	שקל - מדד
24,423	5	23	6,412	17,983	אחר
20,389	65	354	160	19,810	חוזי מטבע חוץ
103	-	78	-	25	חוזים בגין מניות
51,543	1,387	3,708	7,822	38,626	חוזי סחורות ואחרים
					סה"כ

באורים לדוחות הכספיים המאוזנים ליום 30 בספטמבר 2015

באר 10 - יתרות ואומדי שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים

א. יתרות על בסיס מאוחד

סל"כ	ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)			ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)			ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)		
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	רמה 3	רמה 2	רמה 1	רמה 3	רמה 2	רמה 1
	שווי הוגן*			שווי הוגן*			שווי הוגן*		
	יתרה במאזן			יתרה במאזן			יתרה במאזן		
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		

נכסים פיננסיים

9,847	8,679	-	1,168	9,848	7,989	6,502	-	1,487	8,000	6,862	5,900	-	962	6,862
6,789	143	1,451	5,195	6,789	6,074	260	1,224	4,590	6,074	7,774	206	1,760	5,808	7,774
182	-	-	182	182	543	-	543	543	543	254	-	-	254	254
21,528	20,123	-	1,405	21,713	23,758	21,786	-	1,972	23,997	22,738	21,776	-	962	22,969
504	145	163	196	504	432	93	189	150	432	278	49	128	101	278
1,129	84	-	1,045	1,129	1,014	44	-	970	1,014	290	116	-	174	290
39,979	29,174	1,614	9,191	40,165	39,810	28,685	1,413	9,712	40,060	38,196	28,047	1,888	8,261	38,427

התחייבויות פיננסיות

31,615	30,343	-	1,272	31,498	31,434	29,644	-	1,790	31,328	31,036	30,128	-	908	30,952
152	80	-	72	152	227	182	-	45	227	153	117	-	36	153
1	1	-	-	1	1	1	-	-	1	1	1	-	-	1
3,688	-	70	3,618	3,474	3,692	-	75	3,617	3,465	3,382	-	66	3,316	3,183
575	20	358	197	575	457	3	304	150	457	316	13	202	101	316
2,364	496	-	1,868	2,364	2,341	694	-	1,647	2,341	1,586	611	-	975	1,586
38,395	30,940	428	7,027	38,064	38,152	30,524	379	7,249	37,819	36,474	30,870	268	5,336	36,191

* רמה 1- מידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מאוטוים בשוק פעיל. רמה 2- מידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נגיפים משמעותיים אחרים. רמה 3- מידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נגיפים משמעותיים.

(א) מניות וניירות ערך שלא מקיימים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות ברמה 3 הינם בסך 65 מיליון ש"ח (30.9.14) - 49 מיליון ש"ח, 12.14 - 53 מיליון ש"ח, לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך- ראה באר 2.

(ב) מזה: נכסים בסך 17,463 מיליון ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2014 - 13,086 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2014 - 12,626 מיליון ש"ח) הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). ליום 31 בדצמבר 2014 - 10,594 מיליון ש"ח) אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
לדעי נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 10-א ו-ב.

באור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לגבי מכשירים פיננסיים הנמדדים במאזן ו/או ברווח והפסד לפי שווי הוגן- ראה פירוט בבאור 10א. לגבי המכשירים הפיננסיים האחרים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים (למעט כתבי התחייבויות נדחים סחירים). לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה בספרים לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק ח. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

מזומנים - היתרה המאזנית הינה השווי ההוגן.

פקדונות בבנקים – הפיקדונות בבנקים שוערכו בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך - ניירות ערך שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק. ניירות ערך שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק, למעט מניות לא סחירות אשר מוצגות לפי עלות (אשר הינה אומדן לשווי הוגן) ראה פירוט בבאור 10א.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. כל קבוצה פולחה לקטגוריות לפי בסיסי הצמדה ותקופות לפרעון. כמו כן, בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלו הונו בשיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

בנוסף, נעשתה חלוקה לקטגוריות נוספות שמשקפת את רמת הסיכון הגלומה באשראי שניתן לאוכלוסיות שונות, המשתקפת בשיעורי היוון שונים בהתאם למידת הסיכון. השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי. בנוסף לכך, בוצעה גם בדיקת רגישות של אומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים לשיעורי ריבית הניכיון. הבדיקה העלתה שתוספת של 1% לריבית הניכיון מפחיתה סך של כ-1 מיליון ש"ח מאומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים ליום 30 בספטמבר 2015.

באור 10 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים (המשך)

פקדונות הציבור, פקדונות מבנקים, פקדונות מהממשלה – פיקדונות אלה שוערכו בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים במועד הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים שאינם סחירים - כתבי התחייבות אלה שוערכו בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק יכול לגייס כתבי התחייבות דומים ביום הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים סחירים – כתבי התחייבויות אלה שוערכו לפי שווי השוק בבורסה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי, התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - היתרה המאזנית מהווה קירוב לשווי ההוגן, שכן תנאי העסקות שבמאזן אינן שונים מהותית מתנאי עסקות דומות ביום הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק העיקרי. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב). ראה גם פרוט בבאור 9.

באורים לדוחות הכספים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 10א - פריטים הנמדדים במאזן בשווי הוגן

סכומים מדווחים

ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)				ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)			
מדדיות שווי הוגן המשתמשות ב-				מדדיות שווי הוגן המשתמשות ב-				מדדיות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים	מחירים נצפים	מחירים נצפים	מחירים נצפים	מחירים	מחירים נצפים	מחירים נצפים	מחירים נצפים	מחירים	מחירים נצפים	מחירים נצפים	מחירים נצפים
מוטטים	משמעותיים	אחרים	אחרים	מוטטים	משמעותיים	אחרים	אחרים	מוטטים	משמעותיים	אחרים	אחרים
בשוק פעיל	בשוק פעיל	אחרים	אחרים	בשוק פעיל	בשוק פעיל	אחרים	אחרים	בשוק פעיל	בשוק פעיל	אחרים	אחרים
(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)	(רמה 3)	(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)	(רמה 3)	(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)	(רמה 3)
במיליוני ש"ח											
1,405	-	-	1,405	1,972	-	-	1,972	962	-	-	962
3,605	-	321	3,284	3,071	17	296	2,758	3,276	-	425	2,851
588	-	588	-	479	-	479	-	831	-	831	-
778	-	-	778	840	-	-	840	840	-	840	-
92	79	13	-	148	132	16	-	114	79	35	-
87	-	87	-	81	1	80	-	88	-	88	-
804	7	427	370	747	61	335	351	818	62	361	395
52	4	15	33	44	-	18	26	40	-	20	20
47	-	-	47	46	-	-	46	52	-	-	52
572	-	-	572	491	-	-	491	1,581	-	-	1,581
42	-	-	42	28	-	-	28	6	-	-	6
37	-	-	37	22	*	*	22	33	*	-	33
6	-	*	6	5	-	*	5	6	-	-	6
26	-	-	26	23	-	*	23	24	-	*	24
10	9	1	-	8	8	-	-	2	1	1	-
53	1	52	-	43	1	42	-	79	*	79	-
251	130	110	11	269	81	146	42	94	43	48	3
190	5	-	185	111	3	-	108	103	5	-	98
-	-	-	-	1	*	1	-	*	-	*	-
1,045	-	-	1,045	970	-	-	970	174	-	-	174
9,690	235	1,614	7,841	9,399	304	1,413	7,682	9,123	190	1,888	7,045

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אשראי לציבור (1)
 ניררות ערך זמינים למכירה:
 אג"ח של ממשלת ישראל
 אג"ח של ממשלות זרות
 אג"ח של מוסדות פיננסיים בישראל
 אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים
 אג"ח מגוב נכסים (ABS)
 אג"ח של אחרים בישראל
 אג"ח של אחרים זרים
 מניות (2)
 ניררות ערך לתסחר:
 אג"ח של ממשלת ישראל
 אג"ח של מוסדות פיננסיים בישראל
 אג"ח של אחרים בישראל
 של אחרים זרים
 מניות

נכסים בגין מכשירים נגזרים:

חוזי שקל-למדד
 חוזי ריבית אחרים
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בבין מניות
 חוזי סחורות ואחרים
 נכסים בגין פעילות בשוק מע"ף

סך הכל נכסים

(1) השאלת ניירות ערך סחירים.
 (2) מניות וניירות ערך שלא מתקיימים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות היום בסך 65 מיליון ש"ח (30.9.14) - 49 מיליון ש"ח, 14.12.31 - 53 מיליון ש"ח).
 * סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 10ב - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)		שווי הוגן		רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו		רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו	
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מנישרים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2015	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2015	העברות (3) מתוך רמה 3	העברות (3) אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות ותנפקות	ברוח נולד	אחר
2015	2015						
1	-	(22)	-	-	-	(1)	2
3	79	-	-	*	-	*	3
2	62	(24)	-	(5)	5	-	4
1	1	-	-	-	-	-	1
*	-	-	-	(1)	-	-	*
(5)	43	-	-	(47)	12	-	(4)
*	5	-	-	-	-	-	*
2	190	(46)	-	(53)	17	(1)	6
							267

במיליוני ש"ח

נכסים

- (1) ניירות ערך זמניים למכירה:
 אג"ח של ממשלת ישראל
 אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים
 אג"ח של אחרים בישראל

- (2) נכסים בגין מכשירים נגזרים

- חוזי שקל - מדד
 חוזי ריבית אחרים
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 סך הכל נכסים

התחייבויות

- (2) התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 חוזי שקל - מדד
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 סך הכל התחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו ברוח הוח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
 רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בסעיף "התאמות בגין האגת ניירות ערך זמניים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרוח הכולל.
 (2) נכללו ברוח הוח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
 (3) העברות מרמה 2 לרמה 3 נובעות מהעדך נתונים נציפים מהשוך בתקופת המדידה לעומת קיומם של נתונים נציפים מהשוך בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נובעות ממעב הפוך.
 * סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באר 10'ב - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

סכומים מדווחים

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2014	שווי הגון ליום 30 בספטמבר 2014	העברות (3) מתוך רמה 3	העברות (3) אל רמה 3	מכירות וסילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו:		שווי הגון ליום 30 בספטמבר 2014
						ברוח כולל	אחר	
17	132	(2)	-	(1)	-	*	1	16
9	1	-	-	*	-	*	10	125
* -	61	(6)	1	(1)	3	3	4	57
3	8	-	-	(1)	-	-	3	6
* -	1	-	-	*	-	-	*	1
62	81	-	-	(16)	10	-	62	25
* -	3	-	-	(2)	-	-	1	4
* -	* -	-	-	*	-	-	*	* -
80	304	(8)	1	(21)	13	3	81	235

במיליוני ש"ח

נכסים

- (1) נירות ערך זמניים למכירה:
 אג"ח של ממשלת ישראל
 אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים
 אג"ח מגובי נכסים (ABS)
 אג"ח של אחרים בישראל

- (2) נכסים בגין מכשירים נגזרים

1	17	-	-	-	-	-	3	6
9	132	(2)	-	(1)	-	-	*	1
* -	1	-	-	*	-	-	62	25
5	61	(6)	1	(1)	3	3	4	57
3	8	-	-	(1)	-	-	3	6
* -	1	-	-	*	-	-	*	1
62	81	-	-	(16)	10	-	62	25
* -	3	-	-	(2)	-	-	1	4
* -	* -	-	-	*	-	-	*	* -
80	304	(8)	1	(21)	13	3	81	235

תחייבויות

- (2) תחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 חוזי שקל - מדד
 חוזים בגין מניות
 סך הכל התחייבויות

* -	* -	-	-	-	-	-	(1)	1
1	8	-	-	-	-	-	1	7
1	8	-	-	*	-	-	-	8

- (1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו ברוח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

- (2) רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בסעיף "התאמות בגין האגת נירות ערך זמניים למכירה לפי שווי הגון, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
 נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

- (3) העברות מרמה 2 לרמה 3 נובעות מהעדר נתונים נצפים מהשוק בתקופת המדידה לעומת קיומם של נתונים נצפים מהשוק בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נובעות ממצב הפוך. סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח. *

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 10ב - שנויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

סכומים מדווחים

לחשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)	רווחים (הפסדים) שוטפים		רווחים (הפסדים) נטו, שוטפים	
	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר	שינוי הוגן ליום 30 בספטמבר	ברוח כולל	בדוח רווח והפסד
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2014	17	132	1	2
העברות (3) מתוך רמה 3	-	-	-	10
העברות (3) אל רמה 3	-	-	-	-
מכירות וסילוקים	(1)	(2)	-	-
רכישות והפקות	1	-	3	5
מכירות וסילוקים	-	-	-	-
רווח כולל אחר	(1)	(2)	5	5
בדאמבר 2013 (מבוקר)	85	304	23	86
בדאמבר 2014	85	304	23	86

במיליוני ש"ח

נכסים

- (1) נירית ערך זמינים לתכירה: אג"ח של ממשלת ישראל אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים אג"ח מגובי נכסים (ABS) אג"ח של אחרים בישראל אג"ח של אחרים זרים

- (2) נכסים בגין מכשירים נגזרים: חו"זי שקל - מדד חו"זי ריבית אחרים חו"זי מטבע חוץ חו"זים בגין מניות חו"זי סחורות ואחרים סך הכל נכסים

2	17	-	(1)	1	-	2	15
8	132	-	(2)	-	-	10	124
*	1	-	*	-	-	*	1
6	61	(26)	(1)	3	-	5	74
*	-	(2)	*	-	-	*	2
10	8	-	(1)	-	-	9	*
(1)	1	-	(3)	-	-	*	4
59	81	-	(76)	19	-	59	79
1	3	-	(4)	-	-	1	6
*	-	-	(6)	-	-	*	6
85	304	(28)	(94)	23	5	86	311

התחייבויות

- (2) התחייבויות בגין מכשירים נגזרים: חו"זי שקל - מדד חו"זים בגין מניות סך הכל התחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית": רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בסעיף "התאמות בגין הגאת נירית ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.

- (2) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית".

- (3) העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעות מהעדר נתונים נציפים מהשוק בתקופת הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נבעות ממצב הפך. סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח. *

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 10 א - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שונללו ברמה 3 (המשך)

סכומים מדווחים

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2014	שווי הוגן ליום 31 דצמבר 2014	העברות (3) מתוך רמה 3	העברות אל (3) רמה 3	מכירות וסילוקים	רישות והפקות	רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו וטרם מומשו שונללו:		רווחים בדצמבר 2013
						ברוח כולל	אחר	

במיליוני ש"ח

3	-	(18)	-	(1)	1	(1)	4	15
14	79	-	-	(62)	-	(1)	18	124
*	-	(1)	-	*	-	*	-	1
9	7	(89)	7	(2)	3	2	12	74
*	4	(2)	4	*	-	*	-	2
12	9	-	-	(1)	-	-	10	*
(1)	1	-	-	(3)	-	-	*	4
89	130	-	17	(79)	24	-	89	79
2	5	-	-	(3)	-	-	2	6
*	*	-	-	(6)	-	-	*	6
128	235	(110)	28	(157)	28	*	135	311

התחייבויות

*	-	-	-	(1)	-	-	1	*
-	17	-	17	-	-	-	-	-
3	8	-	-	(3)	-	-	3	8
3	25	-	17	(4)	-	-	4	8

- (1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית".
- (2) רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בסעיף "ההאמות בגין האגת נירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
- (3) העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעות מהעדר נתונים נציגים מהשקן בתקופת המדידה לעומת קיומם של נתונים נציגים מהשקן בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נבעות ממצב הפוך.
- * סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 10 ג - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ומשנה

ממוצע משקל	ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)		תנאים לא נצפים	טכניקת הערכה השווי	נכסים
	שווי הוגן במיליוני ש"ח	סווח הנתונים*	שווי הוגן במיליוני ש"ח	סווח הנתונים*	שווי הוגן במיליוני ש"ח	סווח הנתונים*			
0.83%	0.83%	79	0.56%	0.45%-0.65%	132	1.29%	79	שיעור היוון	היוון תזרים מזומנים
33.2	29.1-54.4	7	11.26%	7.36%-12.42%	9	31.1	6	שיעור היוון	היוון תזרים מזומנים
(0.4%)	(1.1%)-0.3%	9	0.69%	1.35% - (0.2%)	8	0.45%	1	שיעור היוון	היוון תזרים מזומנים
0.92%	0.92%							סיכון אשיראי	היוון תזרים
								צד נגדי (CVA)	מזומנים/מודל
5.0%	5.0%	1	5.0%	5.0%	1	5.0%	*	צד נגדי (CVA)	תמחור אופציות
								סיכון אשיראי	היוון תזרים
3.31%	0.29%-5%	130	2.99%	0.3%-1.5%	81	3.1%	43	צד נגדי (CVA)	תמחור אופציות
1.89%	1.67%-5%	*** -	1.8%	1.67%-5.0%	*** -	-	-	צד נגדי (CVA)	מודל תמחור אופציות
		226			231		129		
(1.1%)	(1.1%)	*** -	(0.26%)	(0.69%)-0.47%	*** -	(0.27%)	(0.27%)	1	היוון תזרים מזומנים
0.91%	0.43%-1.05%	17	-	-	-	2.83%	0.62%-4.17%	9	שיעור היוון
20.9%	20.9%	3	19.3%	19.3%	3	30.0%	30.0%	3	סטטית תקן
		20			3			3	מודל תמחור אופציות
								13	מודל תמחור אופציות

החתיבות בגין מכשירים נגזרים:

סך הכל נכסים **

* כאשר השורה כוללת מספר מכשירים, מוצג הטווח בין המכשיר עם הנתון המינימלי למכשיר עם הנתון המקסימלי.
 ** בנוסף, קיימים נכסים בסך של 61 מיליון ש"ח (לימים 30 בספטמבר 2014 - 73 מיליון ש"ח ולימים 31 בדצמבר 2014 - 9 מיליון ש"ח) והתחייבויות בסך 5 מיליון ש"ח (לימים 30 בספטמבר 2014 - 5 מיליון ש"ח ולימים 31 בדצמבר 2014 - 5 מיליון ש"ח) (אל"ח לא סחירות וחוזים בגין מניות) אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני (כולל סכום לא מהותי שהוערך על ידי הגורם המפיק) ואין בידי הבנק את הנתונים הלא נצפים המשמעותיים אשר שימשו לזמחור השווי הוגן.
 *** סכומים הממונים מ - 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 10ג - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

		ליום 30 בספטמבר		
	ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	2014	2015 (לא מבוקר)	
				טכניקת הערכה
				שמואיות והערכות שווי
				כולל מקדמים למימוש מהיר
				אשראי פגום שגביתו מותנת בבטחון
				שווי הוגן
				במיליוני ש"ח
	121	256	111	

ג. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

טכניקת ההערכה העיקרית המשמשת את הבנק למדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3 הינה היגיון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתידי של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגדי, כאשר שיעור ההיגיון מגלם את הסיכון הטמון במכשיר. שיעור ההיגיון אשר משמש להיגיון התזרים הינו שילוב של ריבית חסרת סיכון שהינו נתון נצפה מהשוק כגון: ריבית בנק ישראל, ליבור או ריבית מאג"ח מדינת ישראל בשילוב עם הערכת פרמיית הסיכון על פי הנחות הבנק. עלייה משמעותית בפרמית הסיכון לעומת הנחות הבנק, עלולה לגרום לקיטון בשווי ההוגן של המכשיר ולהפחתה בהון הבנק. באג"ח של מוסדות פיננסיים זרים שיעור ההיגיון כולל הערכה להסתברות לכשל משוקלל של מדינת ישראל ושל הבנק המנפיק. הנתון הלא נצפה המשמעותי אשר שימש במדידת שווי הוגן של אג"ח של אחרים בישראל הינו מחיר המגלם את הסיכון הטמון במכשיר.

בחוזי שקל - מדד שיעור ההיגיון כולל מרכיב של צפיות אינפלציה עד שנה. הבנק מיישם את הבהרת בנק ישראל על פיה במקרים בהם לא נמצאו נתונים נצפים מהשוק לאיכות האשראי של הצד הנגדי, חשיפת הבנק לאותו צד נגדי תסווג לדרוג ברמה 3.

באור 11 - הכנסות והוצאות ריבית
סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		
2014	2015	2014	2015	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
553	484	190	174	א. הכנסות ריבית⁽¹⁾
27	6	6	2	מאשראי לציבור
5	1	2	1	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
2	* -	1	* -	מפקדונות בבנקים
80	76	28	29	מניירות ערך שנשאלו
2	* -	-	* -	מאגרות חוב
669	567	227	206	מנכסים אחרים
				סך כל הכנסות ריבית
				ב. הוצאות ריבית⁽¹⁾
157	77	52	31	על פקדונות הציבור
* -	* -	* -	* -	על פקדונות הממשלה
* -	* -	* -	* -	על פקדונות מבנקים
76	60	30	26	על כתבי התחייבות נידחים ואגרות חוב
9	3	3	2	על התחייבויות אחרות
242	140	85	59	סך כל הוצאות הריבית
				סך הכנסות ריבית, נטו
427	427	142	147	
				ג. פירוט השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית⁽²⁾
-	* -	-	-	הכנסות ריבית
6	-	1	11	הוצאות ריבית
(6)	* -	(1)	(11)	
				ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב זמינות למכירה למסחר
66	68	24	26	
14	8	4	3	
80	76	28	29	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו- ב.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 12 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)	
2014	2015	2014	2015
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
104	(54)	137	88
104	(54)	137	88
46	54	13	12
(1)	(4)	-	(2)
(1)	(15)	-	-
44	35	13	10
(106)	87	(138)	(85)
10	4	-	-
(2)	(1)	-	-
4	4	2	1
-	(9)	-	(9)
12	(2)	2	(8)
54	66	14	5
4	6	2	1
16	10	3	8
* -	1	* -	(1)
* -	* -	-	-
20	17	5	8
74	83	19	13

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

א.1. מפעילות במכשירים נגזרים⁽¹⁾

הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים

א.2. מהשקעה באיגרות חוב

רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה⁽²⁾
הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמינות למכירה⁽²⁾
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה⁽²⁾
סך הכל מהשקעה באג"ח

א.3. הפרשי שער, נטו

א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות

רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה⁽²⁾
הפרשה לירידת ערך בגין מניות זמינות למכירה⁽²⁾
דיבידנד ממניות זמינות למכירה
אחר⁽³⁾
סך הכל מהשקעה במניות

סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר**

הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
דיבידנדים שהתקבלו ממניות למסחר
סך הכל מפעילויות מסחר***

סך הכל

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) סכומים שהוחזרו על רווחים שהוכרו בעבר- ראה גם ביאור 8.ב.(6).ג.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

*** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 11.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2015

באור 13 - רווח כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לאחר השפעת המס*: לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 וביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר):

סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	
22	(28)	50	יתרה ליום 30 ביוני 2015 שינוי נטו במהלך התקופה יתרה ליום 30 בספטמבר 2015
(3)	2	(5)	
<u>19</u>	<u>(26)</u>	<u>45</u>	
63	(31)	94	יתרה ליום 30 ביוני 2014 שינוי נטו במהלך התקופה יתרה ליום 30 בספטמבר 2014
10	** -	10	
<u>73</u>	<u>(31)</u>	<u>104</u>	

לתקופות של תשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 וביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר):

סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	
37	(32)	69	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר) שינוי נטו במהלך התקופה יתרה ליום 30 בספטמבר 2015
(18)	6	(24)	
<u>19</u>	<u>(26)</u>	<u>45</u>	
49	(29)	78	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר) שינוי נטו במהלך התקופה יתרה ליום 30 בספטמבר 2014
24	(2)	26	
<u>73</u>	<u>(31)</u>	<u>104</u>	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 וביום 31 בדצמבר 2013:

סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	
49	(29)	78	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר) שינוי נטו במהלך התקופה יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
(12)	(3)	(9)	
<u>37</u>	<u>(32)</u>	<u>69</u>	

סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן במיליוני ש"ח	
51	(23)	74	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר) שינוי נטו במהלך התקופה יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
(2)	(6)	4	
<u>49</u>	<u>(29)</u>	<u>78</u>	

* ראה הערות להלן.
** סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 13 - רווח כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס*

שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 וביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לשלושה חודשים שהסתיימו ליום 30 בספטמבר 2015		
לאחר מס	השפעת המס	לפני מס במיליוני ש"ח	לאחר מס	השפעת המס	לפני מס במיליוני ש"ח
18	(12)	30	1	(1)	2
(8)	5	(13)	(6)	5	(11)
10	(7)	17	(5)	4	(9)
**	-	**	-	-	-
-	-	-	2	**	2
**	-	**	2	**	2
10	(7)	17	(3)	4	(7)

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
הפסדים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לרווח והפסד⁽¹⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות לעובדים
רווח אקטוארי נטו בתקופה (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לתשעה חודשים שהסתיימו ליום 30 בספטמבר 2015		
לאחר מס	השפעת המס	לפני מס במיליוני ש"ח	לאחר מס	השפעת המס	לפני מס במיליוני ש"ח
59	(36)	95	(2)	2	(4)
(33)	20	(53)	(22)	14	(36)
26	(16)	42	(24)	16	(40)
(2)	2	(4)	3	(1)	4
-	-	-	3	(1)	4
(2)	2	(4)	6	(2)	8
24	(14)	38	(18)	14	(32)

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
הפסדים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לרווח והפסד⁽¹⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות לעובדים
רווח אקטוארי נטו בתקופה (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
שינוי נטו במהלך התקופה

סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה

* החל מיום 1 בינואר 2015 הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בטיפול החשבונאי בזכויות עובדים הכללים החדשים יושמו למפרע החל מיום 1 בינואר 2013. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות הוצגו מחדש. למידע בדבר ההשפעה המצטברת של האימוץ לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב נושא זכויות עובדים ראה ביאור 1.ג.1.
** סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה בביאור 12.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה בביאור 6 בדבר הטבות לעובדים.

באור 13 - רווח כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס* (המשך)

שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2014 וביום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר):

לשנה שנסתיימה ביום ביום 31 בדצמבר 2013			לשנה שנסתיימה ביום ביום 31 בדצמבר 2014		
לאחר מס	השפעת המס	לפני מס במיליוני ש"ח	לאחר מס	השפעת המס	לפני מס במיליוני ש"ח
49	(33)	82	37	(23)	60
(45)	27	(72)	(46)	27	(73)
4	(6)	10	(9)	4	(13)
(6)	3	(9)	(4)	3	(7)
-	-	-	1	** -	1
(6)	3	(9)	(3)	3	(6)
(2)	(3)	1	(12)	7	(19)

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים

למכירה לפי שווי הוגן

רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות

לשווי הוגן

הפסדים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים

למכירה שסווגו מחדש לרווח והפסד⁽¹⁾

שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות לעובדים

הפסד אקטוארי נטו בתקופה

(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש

לדוח רווח והפסד⁽²⁾

שינוי נטו במהלך התקופה

סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה

* החל מיום 1 בינואר 2015 הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בטיפול החשבונאי בזכויות עובדים הכללים החדשים יושמו למפרע החל מיום 1 בינואר 2013. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות הוצגו מחדש. למידע בדבר ההשפעה המצטברת של האימוץ לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב נושא זכויות עובדים ראה ביאור 1.ג.1. ** סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה בביאור 12.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה בביאור 6 בדבר הטבות לעובדים.

באור 14 - מגזרי פעילות

אפיון המגזרים מתבסס בעיקר על פי סוגי הלקוחות ותחומי פעילות הכלולים בכל מגזר ומגזר.

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן¹:

מגזר פרטי - מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית וללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי, לרבות שירותי ייעוץ להשקעות. כמו כן, כולל המגזר עסקים קטנים אשר מנוהלים במסגרת אגף קמעונאות ואת פעילות המימון לדיור.

מגזר עסקי - המגזר מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ממגוון ענפי משק - לרבות ענפי הבניה והנדל"ן ושוק ההון.

מגזר יהלומים - המגזר כולל לקוחות פעילים בענף היהלומים אשר רובם חברים בבורסת היהלומים ברמת גן.

מגזר ניהול פיננסי – מגזר זה מרכז את כלל ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק בשקלים ובמט"ח. המגזר כולל את פעילות הבנק עבור עצמו בניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) ובמכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות פוזיציות מטבע וריבית. כמו כן, מועמסות על מגזר זה עלויות הנובעות מהצורך בשמירה על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים, הבאות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות.

אחרים והתאמות - כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו - במגזרים בהם הפעילות מתמקדת בלקוחות נכלל בסעיף זה מרווח פיננסי על ההלוואות/פקדונות של הלקוחות. המרווח מחושב מעל מחיר מעבר הנקבע לכל סוג הלוואה ופקדון בהתייחס למשך חיים ממוצע, לאפיק ההצמדה הרלוונטי ותוך התחשבות ביעדים האסטרטגיים של הבנק. כן כלולה בסעיף זה ריבית חסרת סיכון על ההון המחושבת על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מגזר. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה הכנסות מריבית על אגרות חוב וכן הוצאות הנובעות מהצורך לשמור על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים אשר באות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות.

הכנסות שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה: הכנסות (הוצאות) בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים (כנדרש על פי כללי חשבונאות), הכנסות מפעולות הבנק בנגזרים עבור עצמו, הכנסות ממימוש והתאמה של אגרות חוב, והכנסות ממימוש והתאמה של מניות.

הפרשה להפסדי אשראי - נזקפת למגזר אליו משתייך הלקוח אשר כנגד חבותו נרשמה הפרשה.

הוצאות תפעוליות ואחרות - הוצאות ישירות שניתן לזהותן למגזר ספציפי, מיוחסות לאותו מגזר. יתר ההוצאות מיוחסות למגזרים השונים על סמך מתודולוגיית הקצאה המבוססת על פרמטרים שונים.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על התוצאות העסקיות של כל מגזר פעילות חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי, למעט במקרים מסוימים בהם ניתן לבצע ייחוס ספציפי.

¹ יודגש כי בשל העובדה כי כל בנק מסווג את לקוחותיו למגזרים לפי פרמטרים שונים וכן מקצה הכנסות והוצאות למגזרים לפי פרמטרים שונים, בביצוע ההשוואה בין בנקים שונים, יש להתייחס לכך ולערך את ההשוואה בהירות ראויה.

באור 14 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	סך הכל
פרטי	עסקי	יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	
במיליוני ש"ח					
57	63	10	17	-	147
5	1	-	(6)	-	-
31	30	3	29	(6)	87
* -	3	-	(3)	-	-
93	97	13	37	(6)	234
-	(9)	12	-	-	3
(2)	11	(5)	15	(4)	15

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 - בינמיגזרי
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמיגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר) **					
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	סך הכל
פרטי	עסקי	יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	
במיליוני ש"ח					
70	71	9	(8)	-	142
-	-	-	-	-	-
31	35	4	19	5	94
* -	3	-	(3)	-	-
101	109	13	8	5	236
1	(7)	(2)	-	-	(8)
5	18	6	(3)	3	29

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 - בינמיגזרי
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמיגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי (הפסד)

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים ויישומן למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא עלויות תוכנה, ראה באורים 1.ג.1 ו- 2.ג.1.

באור 14 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)

מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר ניהול	סכומים שלא	סך הכל
פרטי	עסקי	יהלומים	פיננסי	הוקצו והתאמות		
במיליוני ש"ח						
164	192	32	39	-	427	
14	5	(2)	(17)	-	-	
93	108	12	97	(6)	304	
1	9	*	(10)	-	-	
272	314	42	109	(6)	731	
8	(86)	11	-	-	(67)	
(7)	82	4	41	(4)	116	

הכנסות ריבית נטו:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח נקי (הפסד)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (לא מבוקר) **

מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר ניהול	סכומים שלא	סך הכל
פרטי	עסקי	יהלומים	פיננסי	הוקצו והתאמות		
במיליוני ש"ח						
205	214	25	(17)	-	427	
-	-	-	-	-	-	
89	102	12	80	5	288	
*	9	*	(9)	-	-	
294	325	37	54	5	715	
2	(22)	(11)	-	-	(31)	
5	51	18	11	3	88	

הכנסות ריבית נטו:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח נקי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר) **

מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר ניהול	סכומים שלא	סך הכל
פרטי	עסקי	יהלומים	פיננסי	הוקצו והתאמות		
במיליוני ש"ח						
268	285	36	(22)	-	567	
4	2	(1)	(5)	-	-	
117	140	16	108	5	386	
1	12	*	(13)	-	-	
390	439	51	68	5	953	
10	97	(12)	-	-	95	
(14)	(27)	39	20	5	23	

הכנסות ריבית נטו:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח נקי (הפסד)

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים ויישומן למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא עלויות תוכנה, ראה באורים 1.ג.1 ו- 2.ג.1.

באור 15 - עדכון שיעורי מס רווח ומס שכר

ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף המפחית את שיעור מס ערך מוסף ב- 1% כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 באוקטובר 2015. למועד הדיווח החל ב- 30 בספטמבר 2015 טרם עודכנו מס רווח ומס שכר החלים על מוסדות כספיים וכן הליך עדכון חקיקתם לא הושלם למעשה למועד זה. כצעד משלים לעדכון מס ערך מוסף כאמור, ביום 12 באוקטובר אישרה מליאת הכנסת את הצו הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים ירד מ- 18% ל- 17% וזאת החל מ-1 לאוקטובר 2015. הצו יחול בשנת המס 2015 לגבי השכר המשולם בעד עבודה בחודש אוקטובר 2015 ואילך ולגבי החלק היחסי מהרווח בשנת מס זו. לאור זאת, שיעור המס הסטטוטורי ירד מ- 37.71% ל- 37.58% בשנת 2015 ול- 37.18% משנת 2016 ואילך (שיעורי המס הינם בהנחה כי שיעור מס חברות עומד על 26.5%). השינויים בשיעורי מס רווח ומס שכר שנחקקו לאחר מועד הדיווח, לא קיבלו ביטוי במדידת פריטים בדוחות הכספיים לרבעון השלישי לשנת 2015, השינויים כאמור יבואו לידי ביטוי במדידת הפריטים בדוחות הכספיים בתקופת הדיווח הבאה. ההשפעה של השינוי בשיעורי המס על הדוחות הכספיים של הבנק בהתייחס לנתונים הכספיים ליום 30 לספטמבר 2015 הינה קיטון ביתרת ההתחייבות בגין זכויות עובדים בסך 3 מיליון ש"ח וקיטון ביתרת המיסים הנדחים בסך 4 מיליון ש"ח, בגין השינויים כאמור צפוי כי בדוחות הכספיים לשנת 2015 5 מיליון ש"ח יוכרו ברווח והפסד ו- 2 מיליון ש"ח יוכרו ברווח כולל אחר.

באור 16- אירועים לאחר תאריך מאזן

א. בהמשך לאישור ועדת התגמול של הבנק מיום 23 ביולי 2015 ולאישור דירקטוריון הבנק מיום 2 בספטמבר 2015, החליטה האסיפה הכללית של הבנק ביום 25 באוקטובר 2015 לאשר מחדש את כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה בבנק או קרוביהם או שבעלי השליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי במתן התחייבות לשיפוי להם, שמכהנים, כיהנו או יכהנו בבנק או בחברות הבנות שלו, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב ההתחייבות לשיפוי הקיים לנושאי משרה בבנק ובחברות הבנות של הבנק, כפי שאושר על ידי האסיפה הכללית של הבנק ביום 31 באוקטובר 2012.

ב. ביום 27 באוקטובר 2015 חתם הבנק על תוספות להסכם בין הבנק לבין כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן "כאל") ולהסכם נוסף בין הבנק לבין חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן "דיינרס"), חברה בשליטת כאל, שניהם מיום 1 ביולי 2010 (להלן "ההסכמים"). ההסכמים נקשרו בשעתם לתקופה של 10 שנים, ועל פיהם מנפיקות כאל ודיינרס כרטיסי אשראי, כרטיסי בנק וכרטיסים משולבים ללקוחות הבנק ומספקות ללקוחות את השירותים הכרוכים בהנפקת הכרטיסים ללקוחות והגלומים בשימוש בהם. ההסכמים מעגנים זכויות הצדדים וכן הסדרי תפעול ומתן שירותים על ידי כאל ו/או דיינרס לכרטיסי חוב שיונפקו במסגרת ההסכם וכן את יתר התנאים הנוגעים לכך. במסגרת ההסכם עם כאל, ניתנה בשעתו לבנק אופציה בלתי עבירה, לרכוש מכאל 32,934 מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח של כאל, המהוות נכון למועד חתימת ההסכם 3% מהון המניות הרגילות המונפק והנפרע של כאל, בכפוף לאירועי התאמה שנקבעו בהסכם, וזאת במועד ההשלמה של הנפקה לציבור של ניירות ערך של כאל ובכפוף להשלמת ההנפקה (ככל שתבוצע).

במסגרת התוספות, בוטלה האופציה שהוענקה לבנק כאמור לעיל. כחלק מן התיקונים והתוספות הוסכם כי הבנק יקבל מכאל ומדיינרס תגמול ומענק שנתי בכפוף לתנאים עסקיים הנוגעים להנפקה משותפת של כרטיסים. תוקף ההסכמים העדכניים הוארך עד ל-31.12.2021 בכפוף לתנאיהם, ובכלל זה, תנאי ביטולם. תיקון ההסכמים על פי התוספות יכנס לתוקף עם קבלת פטור מהסדר כובל מן הממונה על ההגבלים העסקיים וכן עם קבלת אישור מאת המפקחת על הבנקים המתייחס לבנק ולכאל, ככל שיידרשו אישורים אלו.